

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnishvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sveder izvenredne in praznične.
Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vln., za dvakrat po 12 vln., za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnishvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravnishvu: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 83.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto K 24—	Četrt leta K 6—
Pol leta 12—	En mesec 2—

V upravnishvu prejeman na mesec K 1-90.

Sposiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto K 25—	Četrt leta K 6-50
Pol leta 13—	En mesec 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge države vse leto 30 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hrato se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnishvo „Slovenskega Naroda“

Mir ljudem na zemlji...

Noč se umika dnevu, temna svetloba... In to zmago naj slave civilizirani narodi pod geslom: Mir ljudem na zemlji!

Mir ljudem na zemlji! Kje najdemo ta mir? V mednarodnem političnem vzdušju ni čuti onega balzamičnega duha po kadilu, ki ga zažigajo ljudje svojim bogovom, pač je pa ozračje napolnjeno z duhom po smodniku... Italija je vdrla v Tripolitanijo, da podjarni narod, ki se je dozdaj v svoji naravni, ne civilizirani primitivnosti boril za svoj obstoj. Italijanski narod, ki stoji na visoki stopnji kulture in civilizacije, je mnenja, da nomadski narodi tripolitanski nimajo pravice do samostojnega obstoja in razvoja. In tako razsaja danes v tripolitanskih pustinjah in oazah grozovit boj, klanje, ki je v zasmeš dandanj civilizaciji. In visoki cerkveni dostojanstveniki, ki bodo te dni z vznemirjenim glasom peli »mir ljudem na zemlji...«, blagoslovljajo te krvave, nečloveške

grozovitosti... V Aziji vre. In celo na Kitajskem, ki je vzrasla na svoji tisočletni kulturi in ki se nikakor ni hotela sprijazniti s tujo civilizacijo, s tujo kulturo, se je pojavilo gibanje, ki da mnogo misli. Kitajsko ljudstvo je zahrepenelo po svetlobi, po svetlobi. Kitajsko ljudstvo je začelo uvidevati, da na današnjem svetovnem tekmovališču ne pomaga niti kitajsko zidovje pred navalom tuje gospodarske moči. Kdor ne gre z napredkom, tega pohodijo, uničijo. Kitajski narod, da more le tedaj ohraniti svojo narodno in gospodarsko samostojnost, če se more v vsem kosati s svojimi nevarnimi tekmovalci. In kitajski narod je močan, število njegovih sinov in hčera je večje nego število prebivalstva vseh evropskih držav... In vendar se je čutil slabega, vendar je spoznal nevarnost, ki mu preti od narodov, ki so po številu mnogo slabjši. In kakšen pomen bo imelo prebujenje tega naroda za Evropo!... In že stegujeti Rusija in Anglija svoje tipalnice proti Perziji, ki se vsled nadvlade duhovniške kaste nikakor ne sprijazni s zahtevami moderne države. Nemčija pa, polna nezavisti, opazuje to ekspanzivno stremljenje svojih tekmovalcev in gleda, kako bi z intrigami napeljala vodo na svoj mlin.

Sicer pa: ali nas ni pred par meseci samo slučaj rešil vojne, vojne, ki bi povzročila po celi Evropi uničujoč požar. Velike vojne ladje so že s polnim parom pričakovale ukazov... In velikanski vojaški voji so bili pripravljeni, da odkorakajo na morišče. Toda še danes je razburjenost nekaterih evropskih diplomatov velika.

V vseh državah pa želi ljudstvo miru, da odstrani svoje politične in gospodarske skrbi in težave ter privede svoje politično, gospodarsko in socialno življenje do zdravega in uspešnega razvoja.

Gospodarski boj je začel porajati nezdružene posledice. Navzlic vsemu tehničnemu napredku, navzlic lepim in človekoljubnim teorijam se človeška družba vedno bolj in bolj razdvaja v dva dela, ki sta si napovedala neizprosno boj. Široke ljudske mase stegujejo svoje roke po kruhu, zadostiti hočejo svoji telesi in duševni lakoti. Toda v merodajnih krogih ne slišijo oziroma nečejo slišati teh obupnih klicev po te-

lesni in duševni hrani. Odgovor na te klice je popolnoma drugačen — novi topovi, novi deadnoughti, nove puške in nova težka bremena za ljudstvo, ki stegujejo roke po koščku kruha...

In v teh razmerah, v tem vzdušju naj slave narodi zmago svetlobe nad temo z geslom: Mir ljudem na zemlji! — na povelje onih, ki blagoslovljajo krvave boje, v katerih se uničuje mlado življenje.

Tudi naš slovenski narod naj se radostnega srea pridruži vsem onim, ki povešajo oči in pojo »Slavo...« Toda ali more naš narod danes že slaviti zmago svetlobe nad temo, zmago svobode, zmago napredka. Stoletja je naš narod ječal v železnih okovih raznih nenastitnih, neizprosnih graščakov in cerkvenih dostojanstvenikov. In to suženstvo mu je prešlo v kri in mozeg. Še danes, v dobi modernega napredka, v dobi, ko narodi v napredku tekmujejo, se ne upa naše ljudstvo otresti onih svojih gospodarjev, ki ga nočejo pustiti na solnce, da bi videl ono gibanje, ono drvenje na mednarodnem tekmovališču, da bi spoznal in uvidel, da more v današnjem času samo tisti narod upati v življenje, ki je gospodarsko in kulturno vsaj na enaki stopnji s svojimi tekmovalci. Toda kje je oni mir, ki ga slovenski narod tako zelo potrebuje, da se gospodarsko in politično razvije in povzdigne na oni nivo, na katerem se more uspešno bojevati v neizprosni tekmovalni boju na mednarodnem bojišču.

»Mir ljudem na zemlji...« se bo te dni glasilo po naših cerkvah. Obenem se bo pa na ukaz škofa ljubljanskega pozivalo ljudstvo na boj proti tistim, ki zahtevajo za naš narod svobodo, da se more časa primerno razvijati in napredovati ter se s tem rešiti gotovega pogina. Kajti dandanes je pač neizprosna resnica, da se narod, ki ne koraka s časom in ki si z duševnim in gospodarskim delom ne pridobi dovolj odporne energije, potopi v tujem morju, postane rob tuji premoči.

In vsa znamenja na našem političnem in gospodarskem polju kažejo, da ne napredujemo, temveč da smo vsled slabih in naravnost izdajalskih voditeljev zašli na pot, ki ne vodi do narodove okrepitve in osamosvojitve, temveč ki vodi v gotov pogin. Odkar je pri nas na Sloven-

skem zagospodarila klerikalna stranka, je naš narod nastopil to nesrečno, pogubno pot. Naše narodne meje se vidno krčijo. In tudi v naših narodnih središčih so se naši narodni nasprotniki v zadnjih letih tako okrepili, da so postali skrajno nevarni za našo narodno bodočnost, za naš narodni obstoj.

In kaj je temu krivo?

Vladajoča klerikalna stranka siloma uničuje v našem ljudstvu vsak kal narodne energije, ki je neobhodno potrebna v narodovem življenju. S tem pa da postaja naš narod narodno mlačen, se tudi gospodarsko nikakor ne more povzdigniti do samostojnosti, temveč ostane vedno le nekako orodje, ki pospešuje razvoj in okrepitev tuje gospodarske moči. Našemu narodu je klerikalna stranka popolnoma uničila čut narodne skupnosti, čeprav prav dobro ve, da so med Slovenci posamezniki gospodarsko preslabi, da bi mogli uspešno tekmovali s tujim kapitalom. Klerikalna stranka je pa izrekla svoje prokletje nad vsemi tistimi, ki delujejo, da se odgornja energija našega naroda zveča, da se spoje vsi raztreseni elementi našega naroda v eno samo silo, ki bo potem nedvomno uspešno tekmovala s tujimi silami ter se upirala tuji premoči.

Naš slovenski narod bi danes ne stal niti na sedanjí stopnji svojega narodnega razvoja, da se niso ravno tisti elementi, nad katerimi je izrekla klerikalna stranka svoj anathema, postavili v boj proti notranjemu sovražniku našega narodnega napredka. Ti narodni bojovníki so se popolnoma zavedli stališča, na katerem se nahaja naš narod vsled protinardne politike vladajoče klerikalne stranke. Toda žalibože so ti bojovníki še premalo močni, da bi na en mah strli vse notranje in zunanje sovražnike. Krivi so pa temu prav mnogomerođajni krogi, ki so poklicani za to, da dele pravice. Naš narod dozdaj še ni našel svojih pravih tam, kjer so mu zagotovljene po državnih osnovnih zakonih. Vodilni krogi v državi smatrajo slovenski narod za narod druge vrste, ki ima samo dolžnosti, pravic pa nobenih. In tudi za te najprimitivnejše državljanske pravice se morajo boriti naši narodni bojovníki, ki so navdušeni za naš narodni napredek.

Torej boj na vseh straneh.

Ravno preteklo leto je bilo za nas Slovence na Kranjskem, posebno pa v Ljubljani — bojno leto. Toda ravno to leto je pokazalo, da so vojni napredni bojovníki močni in nepremagljivi in da se ti voji od dne do dne večajo in množe. In to vzbuja upanje v bodočnost, upanje v življenje. Dokler bo imel naš narod take bojovníke, še ne bo tako kmalu utonil v tujem morju.

In če se bo te dni glasilo »Mir ljudem na zemlji...«, tedaj to pač ne velja za naš narod, kajti naš narod mora izbojevati boj, ki ima odločevati o njegovem življenju. Izdali bi svoj narod, če bi danes klicali svojim sorojakom: Mir...«, kajti »tem bi le uspavali svoje narodne bojovníke ter dali sovražnikom najlepšo priliko, da izvedejo svoj končni smoter.

Prišel bo pa tudi za nas čas, ko bomo slavili zmago svetlobe nad temo. Tudi v našem narodnem življenju mora napočiti dan, ko bodo ležali premagani na tleh vsi oni sovražniki, ki branijo našemu narodu tisti napredek, ki edino ga more usposobiti za uspešen boj med tekmojučimi narodi.

Če pa naj naš narod že prej slavi božič z geslom »Mir ljudem na zemlji...«, tedaj mu dajte svobode, pravice, ki mu gredo. Brez svobode pa naš narod ne more in ne bo živel.

Napredno časopisje in dolžnosti naprednega občinstva proti njemu.

Časopisje je postalo v zadnjih 50 letih ena najvažnejših naprav moderne dobe, faktor, s katerim je treba resno računati v vsem našem javnem življenju.

Velikansko važnost časopisja so spoznali že povsodi, samo pri nas Slovincih, zlasti v naprednih krogih se ne uvažujemo pomena časopisja tako, kakor bi bilo treba in kakor bi to bilo v eminentnem našem narodnem interesu.

Znan je rek, da je časopisje ena izmed svetovnih velesil. Ta rek je bil svojevčasno bolj posmehljiv in ragajoč, kakor pa resen. Toda dandanes, ko se je časopisje naravnost kolasno razvilo, lahko z vso resnostjo

LISTEK.

Božič.

Anka in Janček sta bila zaspala. Zdej, kar je bil triletni Tonček bolan, sta spala na nizki in stari zofi v kuhinji. Mali Tonček je jokal ponoči, prosil mater, da ga je nosila na rokah gor in dol po sobi, jako težko dihal in kašljal. Oče je hotel včas materi pomagati, ali za nežno in vsled bolezní še nežnejše in slabotnejše otrokovo telesce so bile njegove koščene, zdelane in suhe roke pretrde.

Okoli polnoči je bilo in na sveti večer. V kuhinji je gorela na mizi privita petrolejka, tik nje je stal hleb belega pekovskega kruha in na nizki rob se je naslanjal oče. V obraz ni bil obrit, ampak porastel z dolgimi bodečimi kociinami, brke, ki so bile črne in zelo košate, so visele navzdol, čelo se je nekako gubilo v vegastih gubah in enako črne in močne oči. Naslanjal se je ob desnico, ki je bila silno močna in koščena, do komolca razgaljena, rjava, skoro črna in zaraščena s črno dolgo dlako.

Anka in Janček sta spala tam dalje na stari zofi tik ognjišča. Izpod revne in razdrapanje odeje je gledalo dvoje kuštravih zlatih glav z rdečimi in zdravimi obrazki. Vrata v sobo so bila priprta in skozi

ozko špranjo so prihajali glasovi tihih, skoro plahih korakov materinih, ki je hodila po izbi gor in dol in nosila bolnega Tončka.

Temno je bilo tam. Od ene strani je ležala po tleh in po steni zlomljena črta svetlobe, ki je prihajala skozi špranjo iz kuhinje, a skozi nezastrito okno se je razlivala motnoba in bladna noč predmestja.

Mati je rahlo tolažila bolnega otroka in po sobi in kuhinji je plaval njen pridržni in topli glas:

»... zdej, ko bo polnoči, Tonček, zdej, ko bo polnoči! Odpro se nebesa, jasna luč zažari po snegu, zvezde zlete na kup in se razvrste okoli božjih vrat! Kakšna svetloba je to, kakšna svetloba! In angeli, od vseh strani angeli! Toliko jih je, kakor marjetice na spomladanskem travniku! Kamor koli pogledaš, sama marjetica, sama marjetica! In tukaj! Kamor obrneš oči, sam angelček, sam angelček?

»A kdo prihaja, Tonček, kdo prihaja? Ti ne veš tega, ali jaz vem in ti bom povedala. Meni je povedala moja mama, moji mami njena mama in zdej jaz tebi. Moja mama in moje mame mama, obe soita že v grobu in zato ne moreta več povedati. Mi vsi bomo spali nekoč tako, tudi jaz, tvoja mama, in ti, moj sinček. In tudi tisti, ki so bogati in imajo na svetu vsega dovolj. O mi vsi pademo v jame!

»... odprla so se vrata, nebeška vrata in sinek božji je stopil na svet.

V beli obleki, z zlatimi razpletenimi lasmi in z očmi, kakor dve žlahtni in veliki modri mačehi. V rokah nese smrečico, a na smrečici gore lučice. Bele svečke, rdeče, zelene, modre, rumene, vse križem pomežikuje druga drugi in ziblje svoj žareči plamenček na desno in levo. In vmes, med svečicami, med plamenčki vise same nebeške igračke. Angelčki s perutnicami, zvezdice z zlatimi roglji, in lepe tihe punčke z dolgimi in zlatimi laski! Nobena vejica ni prazna, toliko jih je! In tam spodaj na zeleni deščici stoje konjički, oj, prebeli, presirasti konjički z repi - dopetniki in s koleščki pod nogami. Kako bo vozil tisti fantek, ki jih bo dobil, kako bo klical: hi - jo, hi - jo!

»Sinek božji teče po snegu v beli haljici in z belimi nogami, v rokah drži smrečico, a gori nad njegovo glavo visoko tik meseca teče z njim lepa zlata zvezda in ga varuje. Če bi mu prišel nasproti hudoben človek in bi stegnil roko po njegovi smrečici ali proti beli haljici, tresk, tresk: že se je, zablistala zvezda, priletela in udarila v čelo. Čop — je padel po snegu hudobnež in takoj omedlel.

V kuhinji se je prebudila Anka, dvignila glavo in pogledala v očeta: »Oče, oče — ga je zaklinala s hripavim spanskim glasom — ali je bil že tukaj tisti mož, ki prinaša smrečice?

»Ni še bil, ni še bil! — odgovarja oče. »Saj še ni polnoči! Zaspi še malo, zaspi šel«

Ančka leže nazaj, kmalu zapre oči in zaspi.

Zopet je vse tiho in skozi tišino šume materini koraki in njeno rahlo pripovedovanje.

»... Sinek božji pa je šel k tisti mamici, ki je v srenji najstarejša in najbolj pridna. Joj, da bi ti vedel Tonček, kako jo je našel! Zvezdo je, poklical in poprašal in zvezda je tekla po oblakih in sedla na nizko in revno slamnato hišo zunaj vasi. Še vas je bila daleč, a mesta ni bilo nikjer, v vsej daljini in bližini nikjer. In tudi ne bi šla nikoli zvezda v mesto, ker v mestu na teh visokih in bahatih hišah ni takih streh, da bi sedala nanje zvezda. Samo zunaj, daleč zunaj v revščini in bedi bijejo in trepetajo nasmiljena srca siromakov.

»Siva mamica je sedela za pečo, rožni venec je držala v roki, prebirala črne jagode, a pod njimi je ležala v njenem krilu velika in črna muca. Muca, beloglava in črna je predla, a siva mamica molila. A kako sta se obe prestrašili, ko se je posvetilo v sobi in je stopil na črna tla božji sinek z bliščečo smrečico! Muca je skočila pod klop, a siva mamica se je zmešala v molitvi.

»In sinek božji je rekel: Ali ti veš, ljuba mamica, kateri otrok je v tvoji srenji najpridnejši? In mamica se je spomnila in rekla: Kako bi še tega ne vedela! Tonček, bolni Tonček je najpridnejši in kar naglo, naglo teči k njemu in mu nesi zdravila!

»Mali nebeški romarček je segel

v nedrije in prinesel od tam nekaj majhnega zelenega in sočnega in obesil tisto na drevesce. Rekel je, da je tisto zdravje in da mora naglo na pot, ker se mu zelo, zelo mudi k pridnemu in bolnemu Tončku.

»Zdej, Tonček, je že tam za vogalom, že teče po belem snegu proti naši hiši in nese na smrečici zdravje. Teče, teče, oh, da bi ti vedel, kako teče, teče, ko on ve, da si ti majhna revček, ki si ne moreš pomagati. In skoro in skoro poteka na vrata: trk, trk — in tvoja mama steče in mu odpre: daj s smrečice zdravje, da ga dam Tončku, daj, daj... Poslušaj, sinek moj, poslušaj: trk... trk...«

Bolni otrok se je vzpel na materinih rokah, stegnil drobno ročico proti njenemu obrazu, razprl svoje sinje ustnice in se ozrl z dolgim in pričakujočim pogledom po sobi k vratom. Teško je dihal, drobne prsi so mu hropale, a mati je hodila hitreje po sobi in pripovedovala:

»Le ti počakaj, Tonček, le ti počakaj! Za vogalom... po belem snegu... z bliščečimi nožicami... a smrečico in na smrečici zdravje! Zdej, zdej poteka in povpraša: Ali je tukaj tisti Tonček? Vi dobri ljudje, recite po pravici, če je med vanil Nesem mu zeleno smrečico in na smrečici zdravje... ah...«

Zunaj v kuhinji se je zopet zbudila Ančka, podprla svojo zlato glavo z drobno roko in se zagledala v očeta, ki je slonel nepremično pri mizi.

in upravičenostjo trdimo, da odgovarja ta rek kolikor toliko resnici.

Da pokažemo velikanstvo moč in sila vpliv svetovnega časopisa, bom navedel slučaj, ki najbolj utruje gori navedeni rek.

Rusko-japonska vojna je še vankomur v živem spominu.

V tej vojni je Japonski stala na strani kot zaveznica Anglija.

Toda Anglija je bila Japoncem samo pasivna zaveznica, aktivni zavezniki pa so jim bili angleški listi.

Temu časopisju gre zasluga, da je Rusija položila orožje in sklenila z Japonsko mir, dasi faktično še ni bila premagana.

Sivir zveni nekoliko paradoksalno, a je vendar resnična.

Angleško časopisje je dosledno slikalo v najhujših barvah položaj ruske armade v Mandžuriji, proglašilo je vsako rusko akcijo za brezuspešno itd. Vse te neugodne vesti prehajale so v ostale evropske časopise ne glede na to ali so bile resnične ali ne, iz teh pa v ruske liste. Te vesti so imele na Ruskem za posledice: malodušnost, neodločnost, strah pred bodočnostjo v ruskem društvu in v ruskih merodajnih krogih.

Ildnevna bitka pri Mukdenu se je končala, ne da bi se faktično odločilo, čigava je zmaga. Da, nekateri voj. strokovnjaki, ki so bili nemi, a pozorni gledalci te borbe, celo zatrjujejo, da se je bitka pravzaprav zaključila z japonskim porazom, ker so se Japonci neposredno po bitki umaknili proti jugu. Naj bo že prva fdiitev pravilna ali druga, eno je gotovo, da se stvarno Mukdenska bitka ne more smatrati za ruski poraz.

Toda angleško časopisje je to bitko predstavilo svetu kot strahovit, naravnost odločen poraz ruske armade in sugestija in vpliv teh istov sta bila tako velika, da so tem vestem verjeli celo merodajni ruski krogi, dasi so imeli v rokah avtentična poročila o faktičnih dogodkih na bojišču. Pod vplivom teh vesti je ruska vlada hitela sklepati mir. In tako je prišlo do mirovne pogodbe v Portsmouthu. Rusija je bila premagana, a premagala je ni toliko Japonska, marveč svetovno, in prvi vrtil angleško časopisje.

Ta zgled kaže, kako veliko moč in kako silen vpliv ima danes časopisje. Kakor smo že gori naglašali, se se povsodi nvačuje časopisje kot eden najmočnejših faktorjev v javnem življenju. Samo pri nas sme v tem oziru še zelo zaostati. Toda tudi pri nas je v novejšem času opaziti velik preobrat na tem polju.

V tem pogledu korakajo v prvih vrstah, kar je pravzaprav za napredneje sramotno, klerikalci.

Prvi med Slovenci, ki ve po zaslugi ceniti velikanstvo važnost časopisja v kulturnem, političnem in socialnem oziru je škof Anton Bonaventura.

On uvideva, da je dobro časopisje nositelj kulture, razširjevalec prosvete in borilec za napredek. Zato bilje, odkar je zasedel stolico sv. Miklavža, neizprosno, a dosleden boji, ki bi bil vreden zares dobre stvari, proti naprednemu časopisju, ki je po njegovem prepričanju slabo in pogubno, dočim na drugi strani napenja vse svoje moči, da bi čim najbolj razširil klerikalno, po njegovem mnenju seveda edino dober list.

Skoraj 20 let že izdaja v tem času, ko se bliža leto svojemu koncu, planeteče pastirske liste, v katerih grelnika napredne liste, jih prepo-

veduje naročati, grozi naročnikom teh listov z vsemi mogočimi cerkvenimi kazni, priporoča in ukazuje pa naročati in širiti klerikalne časopise.

V najnovejšem »Slovenskem listu« ukazuje škof najintenzivnejšo agitacijo na prižnicah in v spovednicah proti naprednim in za klerikalne liste, potem pa pravi dobesedno:

»Največ se lahko stori po družini, po kongregacijah, pri izobraževalnih društvih, pri Orlih. Ustanove se naj častniški odseki, kjer naj si člani porazdele vasi in hiše, kjer bodo za dobre častnike agitirali. Naj bi naša društva naročila po več eksemplarov, ki naj bi šli od hiše do hiše.

Da se bo dober časopis bolj razširil, naj se vanj dopisuje; domače novice najbolj vlečejo ...

Torej delati se mora, delati noč in dan, ne rok križem držati! ... Kar je živčni sistem telesa, to je časopisje človeku. Medtem ko se človek utrudi, opeša, se ne utrudi in ne opeša časopis. Vedno daje navodil, bodril, novih misli. Časopis združuje in potencira posamezne sile. Nevarnejši kakor osebe so časniki.

Tako slika škof v zgovornih in prepričevalnih besedah pomen in važnost časopisja.

In kar velja za klerikalce, velja v še večji meri za naprednjake.

Tu je treba odkrito priznati, da se s strani naprednega občinstva veliko premalo stori in žrtvuje za napredne liste. Zlasti v Ljubljani.

Poznamo prepričane in zavedne naprednjake, ki pa niso naročniki naprednih časopisov.

Ako jih kdo radi tega okara, se izgovarjajo:

Saj dobim vse te liste v kavarni ali gostilni.

In vendar je mesečna naročnina na napredne liste naravnost bagatel; a vsakdo bi moral kot Slovec, kot naprednjak in končno tudi kot kulturni človek smatrati za svojo narodno in strankarsko dolžnost, da naroči in širi napredne časopise.

Na čelu slovenskih naprednih listov stoji »Slovenski Narod«, dnevnik, ki stopi z novim letom v 45. leto svojega narodu. Prosveti in napredku posvečenega življenja.

»Slovenski Narod« je po splošnem priznanju poleg hrvaškega »Obzora«, največji in najboljši list na vsem slovenskem jugu. A kar list najbolj odlikuje, je to, da je od početka do danes ostal zvest svojim načelom, ki so jih napisali na njegov prapor njegovi ustanovitelji dr. Vošnjak, Jurčič in Tomšič.

Od svojega rojstva pa do danes se je vedno z mladeniško navdušenostjo in z ognjem svetega prepričanja boril za načela narodnosti, svobode in napredka.

Tako je postal med Slovenci glavni nosilec in propagator narodnih idej in naprednih teženj.

Toda »Slovenski Narod« ni samo zastavonoša svobodomiselnih idej, on je tudi list, ki se tudi v žurnalističnem poledu lahko z natančnom kosa z najboljšimi slovenskimi časopisi, tako glede izbornih informacij, kakor glede vsestranskega zanimive vsebine in velike obsežnosti.

Ker ima list svojega posebnega urednika na Dunaju, so njegova poročila z Dunaja in parlamenta najtočnejša in najbolj zanesljiva, zato mora »Slovenski Narod« čitati prijatelj in neprijatelj.

Kakor je za vsakogar, ki hoče biti informiran o razmerah na Slovenskem in o naprednem gibanju, naravnost potrebno, da čita »Sloven-

ski Narod«, tako je sveta strankarska dolžnost vsakega naprednjaka, da je naročnik tega lista.

Naj ne bo nobene narodne in napredne hiše, kjer bi ne bilo »Slovenskega Naroda«, naj ne bo nobenega inteligenta, ki bi ne bil »Narodove« naročnik.

Kolikor je naprednjakov na Slovenskem, toliko bo naročnikov »Slovenskega Naroda«!

Imamo »Slovenski Dom«, list, namenjen širokim slojem, zlasti kmetkemu ljudstvu.

A kdo je naročnik? Sami kmetje!

In vendar je »Slovenski Dom« tisti, ki kakor so Janez Krstnik pripravila pot, po kateri bodo naša napredna načela prišla do zmage tudi med širokimi plastmi našega ljudstva.

In kaj sledi iz tega? Da bi moral vsak prepričan naprednjak biti naročnik tudi tega lista.

Naši ljudje pravijo: List ni zame, je samo za kmeta.

Prav, a če si zares naprednjak, ga prav radi tega moraš naročiti in podpirati.

Naprednjak si vendar mora žele, da zmagajo v javnosti napredna načela, — zmagati pa morejo edino, ako se zanje pridobijo široke mase to je naši delavski in kmetijski sloji. Zato je z vsemi sredstvi in z vsemi silami podpirati liste, ki imajo nalogo zanesti napredne ideje in prosveto med ljudstvo. Zbog tega je dolžnost vsakega naprednjaka, da podpira tak list, kakor vse napredne časopise gnotno z naročanjem in duševno z marljivim dopisovanjem.

Vpričo tega pravimo: V Ljubljani kot centru slovenskega naprednega življa bi moralo biti na tisoče in tisoče naročnikov ne samo na »Slovenski Narod«, marveč zlasti na »Slov. Dom«.

Niče se naj ne izgovarja: Ta list čitam v kavarni ali oni list je samo za kmeta, marveč vsakdo naj naroča ta in oni list in ako ga ne čita sam, naj ga do drugim in storil bo s tem delo, ki bo za napredno stvar obrodilo tisočeri sad.

Bolj kakor za klerikalce velja za naprednjake geslo, ki ga oznanja škof:

»Torej delati se mora, delati noč in dan — za napredne časopise, ne rok križem držati!«

Celjsko mestno gospodarstvo.

V Celju, 22. dec.

V nemških listih je čitati zadnje dni jako mnogo o občinskem gospodarstvu v Celjski okolici. Resnice na vsem tem je, kakor smo že poročali v »Slov. Nar.«, le toliko, da si slovenski občini odbori Celjske okolice zadnjih 10 let iz pretirane varčnosti in štedljivosti niso upali zvišati občinskih doklad. Zato niso bile mogoče večje investicije in zato se je moral vočigled skromnim dohodkom Celjske okolice pokazati primankljaj, ki je raste od leta do leta in ki ga je treba sedaj enkrat odpraviti. Celjski Nemci, pred vsem znani kolovodja Ambrožič, hujskajo nerazodene ljudi v okolici proti nameravaniemu posojilu 60 tisoč kron in proti zvišanju občinskih doklad. Ne povedo seveda nikomur, da se bo to posojilo porabilo za kanalizacijo in upeljavo vodo — dvoje stvari torej, ki boste prišli vprid v prvi vrsti mestnim de-

lom okolice in tamkaj naseljenim Nemcem in nemškutarjem. Prej je bilo tako vpitje po kanalih, vodovodih in dobrih cestah, sedaj pa hočejo nemškutarji vse to preprečiti. Posrečilo se jim seveda njihova nakana ne bo, cela zadeva se bode le za nekaj časa zavlekla. Če bi ne bilo tega posojila, bi pa bilo zvišanje doklad še obširnejše — saj enkrat mora priti občinski proračun v pravilno ravnotežje. In če Nemci hočejo kaj veljati v okolici, naj tudi primerno plačajo! Prebivalstvo v okolici že uvideva sedaj, kako bo »stvarno« delo Nemcev v okoliškem občinskem odboru.

Celjski Nemci, posebej pa Ambrožič, bi resnično storili veliko bolj, ako bi se brigali za finančni položaj celjskega mesta, ki je veliko slabši ko oni v okolici, da ne rečemo naravnost obupen. To svojo trditev bomo takoj podprli. Po proračunu za l. 1912 znaša potrebščina mestne občine celjske 543.447 K 59 v, pokritje pa le k 364.630 K 76 v; notabene je v tem pokritju že vsota 159.324 K posojila, ki ga misli najeti mesto Celje v l. 1912. Primanjkljaj znaša 178.912 kron 12 v po proračunu, v resnici pa 338.236 K. To so drugačne številke ko v okolici! Primanjkljaj 178.912 K 12 v, kakor je knjigovodsko izpeljan, misli pokriti mestna občina s sledečimi dopladami: 45% doklado na zemljišča in hišno najemnino, ki je proračunana na 91.065 K 56 v; 50% doklado na pridobitno, proračunano na 27.783 K 08 v; 60% doklado na podjetja, ki so obvezana dajati javne račune, proračunano na 26.531 K 73 vin; 10% najemniniskim vinarjem, značajočim 75.609 K 60 v; 2% školskim vinarjem, proračunanim na 15.121 K 92 v; dalje pobira mesto Celje doklado na pivo v znesku po 1 K 50 v na hl, proračunano na 12.000 K, in pavšal od užitnine, proračunan na 4800 K.

Vrtno se najprej k nameravaniemu najetju posojila po 159.324 K. Od te vsote se misli najeti za izvanredne izdatke 33.000 K, ostanek pa za redne izdatke. V Mariboru je ravno te dni finančni referent v občinskem odboru Pfrimer odločno grajal gospodarstvo s posojili. Rekel je celo, da za tako gospodarstvo noče posoditi svojega poštenega imena. V Celju je to seve drugače. Tu si hoče magistratna klika odpomagati z neutemeljenim posojilom zato, ker se vrše leta 1912 občinske volitve, pred katerimi se nekaterim gospodom sumljivo tresejo hlače. Celjska mestna občina ima že sedaj okroglo dva milijona dolga; saj že plačuje brez novega posojila 93.500 K obresti na leto, torej polovico svojih rednih dohodkov. Kam bo neki šlo to gospodarstvo večnih dolgov? Samo na magistratu je dolga okrogla pol milijona kron; če pride ta baraka na boben, se ne bo našel nikjer norec, ki bi dal za njo 20 tisoč kron. Tako nalaganje denarja je najlepše spričevalo mestni hranilnici. Vemo, da se mestni občinski odbor boji zvišati občinske doklade, da bi prišel do rednih dohodkov; saj so Celjani že tako preobloženi z davki in vse beži v okolico, kjer torej ni tako slabo življenje. V okolici se plačujejo občinske doklade edinole od zemljiškega davka in hišne najemnine ter 15% užitninski davek. Primerjajmo to z mestom in celo procesijo doklad v mesto, pa bomo videli, kako velikanstvo hinavščino uganjajo sedaj celjski Nemci s hujskanjem proti občinskemu gospodarstvu v okolici.

Vprašajmo se, odkod ta velikanški dolg celjske mestne občine? Kaj

se je doslej takega postavilo in naredilo, da bi bil ta dolg opravičen? Zastalo je vse in zanemarjeno, da se Bogu smili. Ali so se napravili ti dogovori s tem, da so se pokrivali letni primanjkljaji? To bi ne bilo ničesar čudnega in nepričakovanega. Saj stane samo uprava majhnega celjskega mesteca letno okroglo vsoto 75.029 K 50 v. In tu niso všteti občinski mitničarji, hlapei, gozdar — sploh oskrbovalci občinskih posestev in davkov. Našeje mo kar po vrsti, kar vsebuje omenjena horendna številka 75 tisočev kron: župan 2000 K, pet uradnikov 19.690 K (med njimi Ambrožič sam bilu (reci in piši) šest tisoč kron), poduradniki 7720 K, služabniki 2590 K, policaji 18.445 K, (1). V tej postavki tiče menda stroški za volitve, kake podpore ničvrednemu magistratnemu glasilcu, nemški tiskarni itd. Prepuščamo mirno celjskemu prebivalstvu, slovenskemu kakor nemškemu, da si ustvari sodbo o celjski mestni upravi! Ni čuda, da se nemški obrtniki ponujajo za sluge na magistratu; kot obrtnik je obdačen, da komaj diha, na magistratu pa ima lepo ivljenje. Privoščimo osobju kot takemu njegove plače — protestiramo pa najodločnejše proti taki horendno dragi upravi, ki bi popolnoma zadostovala 3krat tako velikemu in premožnejšemu mestu ko je naše ljubo Celje!

Zanimivo je poglavje VI. proračuna: »Umetnost, veđa in kultura«. Tam vidimo med drugim sledeče postavke: »Südmareke 100 K, »Schulvereine 100 K, nemška šola v Vojniku 25 K, nemška šola v Hrastniku 50 K, »Nemški dom« 3000 K, celjski skrahirani »Musikvereine« 4.320 K i. dr. Na eni strani pobira mesto Celje ogromne občinske davke, na drugi najema posojila, da se more sploh držati nad vodo, na tretji pa razmetava denar društvom za nacionalno sovraštvo in prepir ter šolam, ki celjskih davkoplačevalcev nič, popolnoma nič ne brigajo. Radovedni smo tudi, kako so zadovoljni nemški hotelirji in gostilničarji s tem, da podpirajo s težko zasluženimi davčnimi groši konkurenčno podjetje »Deutsches Haus«! Saj je znano, da je eden nemški hotelir prišel ravno radi tega podjetja na kant, drugim pa se stalno odjeda zaslužek. Pa to bodo že opravili z magistratom sami. Da ne pozabimo: K točki županova plača je še omeniti, da ima menda Jabornegg še prav lepe dohodke kot ravnatelj mestne hranilnice. Če se ne motimo, so mu te jasli zavidali lani nemško - nacionalni klikovci sami in mož je užaljen demisioniral. Kdo bi mu tudi, siromaku, ne privoščil malega zaslužka? Za pse niso klobase in za revne nemško-nacionalne celjske meščane ne kaka korita. Koliko se bo dalo za znano Roseggerjevo ustanovo, in v proračunu niti navedeno (!). Tototako so zelo pomankljive navedbe glede mestne plinarne in občinske posredovalnice za posvetstva. Zanimivo bi bilo tudi slišati, kako razmerje obstoja med mestno občino in »Studentenheimom«! Za gledališče da Celje na leto 6846 K, a zato naši nemški so-meščani nimajo sedaj niti predstav.

Na slovenske davkoplačevalce ne jemlje proračun nikakega ozira, dasi bi se dalo preračunati, da plačujejo Slovenci v mestu najmanj tretjino davka, ako hočemo biti prav skromni. Vse ta davek je ali vržen v vodo ali pa nam izkazuje nemško Celje svojo hvaležnost s tem, da nas na vseh koncih in krajih kujonira. Naše davčna moč v Celju bi nas morala

»Ali je bil že tukaj tisti mož z »ševescem«?

Oče je stresnil glavo, vetal in stopil k njej.

»Ne, ne! — je govoril. »Pomiri se, zaspil, hčerka! Morda so mu naše vežne duri prestare, morda naša kuhinjska vrata preumazana. On prijemlje samo svetle in bogate kljuke, stopa samo v visoke in čiste veže ... Pomiri se, hčerka, zaspil, zaspila.«

Ančka je vzdihnila in legla nazaj, a zunaj je zazvenelo od vseh plasti zvočno božično zvonjenje. In bela luč se je razlila po krajini, ki se je zdel, kakor bi prihajala bolj iz sneženih tal daljin in ravnin; kakor od neba.

V sobi so utihnili koraki in besede. Na pragu se je pojavila mati. Njen obraz je bil trd, čelo etisnjeno, a iz oči je sijala čudna in motna luč.

»Mirte je!« — je rekla.

»Kdo?« — je zakričal mož, kakor bi začul nekaj, česar ni vse svoje življenje pričakoval.

»Tonček!« — je povedala žena in sedla na nizek stol v kotu. A on je vstal, zabil obe dlani v svoje razmršene sive lase in si čudno dopovedaval: »On je mrtev ... Tonček ... en ...«

Otroka na stari zofi sta se zbušila.

Zunaj se je še vedno razlivalo po zraku polnočno zvonjenje.

Milan Pugelj.

Na Volgi.

Spisal dr. R. M. a z n.

(Dalje.)

Tudi kapitan, ki smo ga šli vprašati, je to potrdil in rekel, da se pelje Ilidor iz Caricina s celo faro na božjo pot, najprej s parnikom do Nižnega in potem z železnico do Sarova na grob nekega svetega puščavnika. Čital sem že poprej o norem popu Ilidoru in bil sem tu priča ene njegovih norosti.

Ilidor je na Ruskem eden najhujših reakcionarcev in proklinja vse, karkoli le diši po moderni preustrojitvi ruske države. Ruski vladi da mnogo oprava in že večkrat ga je hotela pregnati, ker je še nji veliko prereakcionaren. Toda pop ima ravnatoko nore somišelnike in ko ga je hotela vlada pregnati iz Caricina, se je s svojimi farani zaprl v cerkev in vsi so izjavili, da ne bodo ne jedli, ne pili, ampak lakote umrli, če jim preženejo Ilidora. Značilno za norega meniha je, da je ob smrti Leva Tolstoj, čital mašo v zahvalo, da je »stara svinja crknila«.

In ko so se letos ob tragičnem koncu grofa Stolypina brale po celi Ruski maše zadušnice, se je Ilidor edini branil brati mašo in javno v cerkvi odobral umor naprednega Stolypina rekši, da ga je kazen božja zadel, ker se je kolikor toliko vnel za modernejšo preureditev ru-

skih razmer. Uverjen sem, da bomo še veliko slišali o tem fanatiku, ki ima pa prav tako fanatične privržence.

V svitu zahajajočega solnea se nam je prikazal naš cilj Vazilsursk, kjer smo ostavili Volgo. Mesto leži na obrunku precej visokega gozdnatega hriba in hiše so kakor v terasah postavljene med zelenje. Pri mestu se izliva na levem bregu reka Sura v Volgo. Po Suri smo se mislili peljati v notranjost dežele, če bomo dobili v Vazilsursku parnik »Čajko«, ki edini oskrbuje promet na Suri.

Franc Osipč je bil v skrbih radi tega. Z daljnogledom je gledal v pristanišče in skoro veselo vzkliknil: »Živio, »Čajka« je tu!»

Ko je zavela »Olga Nikolajevna« k pristanu, smo se presrečno poslovili od ljubeznjivih sopotnikov iz Ribinska od gospe in mladega gimnazijca, ki se mi je tako priljubil na potu. Bog zna, se bomo še kdaj videli!

Vazilsursk je večji kraj in menda sedež zemstva, a mi smo ga imeli tekotem pol ure dovolj. Zanemarjeno mesto je to, brez pravih ulic z napol podrtimi lesenimi bajtami. Umejem, da ne more biti povsod lepo, toda v takem pristaniškem, za trgovski promet precej važnem mestu bi se lahko malo bolj skrbelo za snago.

Šli smo zato raje takoj na »Čajko«, ki je imela drugo jutro odriniti. Ker je bila vročina zelo huda, smo si dali na krov postaviti mizo za ve-

čerjo. Prišel je k nam dober prijatelj Franc Osipč, Semen Ivanovič, prvi tip Rusa, ki se nam je po povratku po Volgi v Vazilsursku zopet pridružil in nam v Nižnem s svojo sprogo ves čas delal družbo.

V nočnem hladu smo se prav dobro imeli in vino je razvezalo tudi sicer molčečemu Semenu Ivanoviču jezik. Z Ivanom Fomičem sva že takoj po ruski tolkla, da se je ta čudil in ni verjel, da pred kratkim nisva še prav nič znala.

Kar ostrmel sem in bil skrajno presenečen, ko je Semen Ivanovič že v pozni noči dvignil kozarec in začel peti slovenski: »Kol'kor kapljic, tol'ko let, Bog nam daj na svet' živeti!«

Še v večjem navdušenjem smo trčili z njim in radosten sem ga vprašal, kje se je naučil te pesmi.

»No, pri Francu Osipču in njegovih ljudeh! Kako mi pa ngaja ta pesem!«

Da je bila ura že pozna, ko smo poiskali ležišča, se razume.

V.

Ko sem drugo jutro prišel na krov, smo se že peljali po Suri, toda počasi kakor bi se komaj naprej pomikali. Voda je bila vsled suše nizka in parnik je proti rki vlekel za seboj še tri barže. Od časa do časa je bilo treba meriti vodo in to je storil brader, ki je spredaj zatikal dolgo palico v vodo ter klical z monotonim glasom: štiri, pet, šest, podtobaki!

Kadar je rekel »podtobak«, je palico odložil in parnik se je hitreje pomikal naprej. Podtobak pomeni do pasu, ker imajo Rusi za pasom tobak.

Vročina, ki je na Volgi nismo skoro nič čutili, je bila neznosna in zevali smo žeje. Pili smo pivo, toda bilo je pregorko, zato smo si z vinom, mešanim z mineralno vodo »Narzane«, tolažili žejo. Proti poldnev nam naznani natak, da je zmanjkalo vina. Spogledali smo se in potem vsi skupaj prasnili v grogovit krehot.

»Kranjci so na barki!« se je modro oglašil Ivan Fomič. Natak, kar nas je potolažil, da se skoro ustavimo v Jadrinu in tam bo spopolnil zalogo vina.

Tako je ta vožnja mesto pet ur trajala cel dan. Če bi ne bilo tako vroče, bi bilo prav prijetno, ker je bila okolica zanimiva. Imela je značaj naše Gorenjske, kajti dvigali so se za bregom precej visoki hribi in velikanski hrastovi gozdi so zapirali razgled proti vzvodu.

Vasi se je bolj malo videlo ob bregu. Izmed večjih krajev smo videli v daljavi le velik monastir, ki ga je Franc Osipč označil za čere-miskega. Prišli smo namreč že v kraje, kjer stanujejo tatarski rodovi Čeremisi, Mordvini in Čuvaši. Poslednji so vsled ukaza carjevega postali pravoslavni, toda obdržali so svoj jezik in tudi še paganske navede, zlasti čiščenje gotovih dreves. Franc Osipč je nam pravil, da je med

nju nagibati k temu, da bi se intenzivneje brigali za občinsko gospodarstvo celjskega mesta in razkrili sovražnike rane tam, kjer ga najbolj pečejo. In menda ne velja isti opomin samo za mesto Celje temveč tudi za vse druge občine, ki so na Sp. Štajerskem v nemških rokah. Povsod si nemško - nacionalne klike z veliko vnamo kopljejo same grob, v katerega bodo gotovo padle, ko si ljudstvo izvojuje pravico, da bo govorilo tudi v občinski upravi. Prav je imel »Slov. Narod«, ko je nedavno tega pisal: Reforma občinske volilne pravice za deželo osobito pa za avtonomna mesta bodi prva naloga in cilj slovenske politike v štajerskem deželnem zbornu. Zaveznikov bomo do to delo dobili med nemškimi sosedmi dovolj.

Glas iz Železnikov.

Naš zlati »Laziljub« je po informacijah našega zvestega podpornega člana tega podlega lističa, natrpal toliko izmišljenih stvari, da mu moramo malo oprati umazani jezik. Dopisnik laže, češ, da je bil sv. misijon trn v peti tukajšnjim naprednjakom. Resnici na ljubo, bodi povedano, da nam ni znan niti eden, ki bi se zaleval v sv. misijon ali ga še celo mislil izrabljati v politične namene, kakor so to mislili tukajšnji pristaši »eselesa«. Hvalili so se, da napravi župnik takoj po sv. misijonu obč. volitev in da jim je zmaga zagotovljena. A Bog je spoznal njih zlobo, poslal je naprednjake, ki so malo pregledali volilne imenike in glej: treba je bilo vložiti nad 70 reklamacij in nič ni pomagalo, da so hiteli z vpisovanjem raznih kaznovanih, umrlih, nič, če je tudi županov fantič v obč. pisarni tolkel ob mizo. C. kr. glavarstvo je podaljšalo rok pritožb, vsa nečedna početja so se pokazala in izginila so zopet imena, ki ne spadajo med poštene volilce. Res, veliko je pomagal tem nepoboljšljivcem sv. misijon. Ker se niso hoteli poboljšati, poslal jim je Bog opomin in nazadnje kazni in glejte — po naprednjakih. Kako pa sta župan in sin popravila po pretečenem roku samovoljno brez vlozene reklamacije in rešene pritožbe ime neke volilke o tem se bo dalo še temeljito govoriti. Tu dopisnike in še neke diši po državnem pravičstvu. Nič vam ne pomaga, da hodite sedaj razkrinkani in povešenih glav, ljudje so in bodo šele po vas uvideli, kje je v Železnikih doma poštenost in resnična ljubezen do trpečega ljudstva. Napoti vam je seve veselo spoznavani in vsled svoje dobrobrčnosti splošno priljubljeni z. Jozef Globočnik. Dopisnice stran, — ne zaslužijo, da te pogleda še kdaj njegovo oko. Ker ste spoznali, da ima vsaj desetkrat toliko sposobnosti za župnanski stolec, ko kak Blažek, ste nagromadili o njem nesramno laž, da je on zahteval, naj se obdarujejo na Miklavžev večer samo otroci naprednjakov, ko so bili vendar navzoči tudi nasprotniki in ni nihče odšel praznih rok. Kdor je prišel, je bil obdarovan, — kje je torej zlobna laž? Resnici na ljubo bodi povedano, da je mož celo zahteval, naj sv. Miklavž obdaruje tudi odrasle, kar se pa vsled denarnih sredstev ni moglo pospeševati. Menda je s tem povedano dovolj. Kdor hoče uvideti resnico, jo lahko razvidi. Ni naš namen, zagovarjati zlobna dejanja, a ker se je to donisnik predrznil glede pretepa na Miklavžev večer, dasi dobro ve, da omenjeni trije mladeniči niso vsi Sokoli, vendar to trdi in opisuje stvar, kakor da so vse zakrivil ti mladeniči, moramo povedati resnico.

drugi drevesi kupil tudi stoletni, obsežni hrast, ki so ga Čuvaši po božje častili. Le-ti so ga prosili, naj ne poseka tega hrasta, ker bo imel nesrečo, ako to stori. Toda njegovi delavci Rusi in njih nadzorniki se niso zmenili za to bahčevstvo in so hrast posekali, toda padel je na delavca in ga ubil. Franc Osipi je dal potem ves les tega drevesa sežgati.

Čuvaši imajo še svojo narodno nošo in čudno smo gledali ob bregu Čuvaške v hlačah. Vse njih ženske nosijo namreč hlače.

Zemlja je tu rodovitna, kar smo opazili na lepem žitu, ki je raslo pri bregu in na lepih travnikih. Divjane perutnine je v obilici. Cele jate divjih rac so preletavale preko reke in ob bregu so stale modre čaple. Čudno se mi je tudi zdelo, da je bil ponekod breg ves luknjast, kakor satojce čebel. Pončili so me, da stanujejo lastovke v teh luknjah. Drugod sem zopet videl v breg vkopano luknjo, iz katere se je kadilo. Franc Osipi mi je povedal, da stanuje v tej luknji rečni stražnik, ki je obenem ribič.

Na obronkih hribov sem oddaleč razločil neko znamenje v podobi križa. Rusi postavljajo pa velikanska znamenja, sem si rekel in opozoril Franca Osipiča na to.

(Dalje prihodnjik.)

V resnici so se vrli vzor - mladeniči oblačili v župnišče in ko so bili gotovi parkeljati in sv. Milavž, — tega že smemo tako imenovati — ker je kot Orel vreden tega imena, so se najpreje nasrkali baje v župnišču »šnopsa« in se seve skrajno sirovo obnašali po ulicah. Če bo treba, navedemo imena. Ko so se naveličali svojih surovosti, so šli pit za preostali denar, ki je bil namenjen za obdarujevanje otrok. Kaj ne, tiči pa so ti Orli! Kakor običajno med fanti v gostilni, tako je tudi tu nastalo malo sporenje. Ko so napredni mladeniči uvideli, da bi utegnili priti do boja, so se napotili domov. Kmalu pa pridrve za njimi vrli Orli kričoč »auf«, kar pomeni izzivanje na boj. Orli so šli mimo svojega doma za naprednjaki in ne domov ter so napadli napredne mladeniče. Zabliskal se je v roki Orla nož in zabodel je prvi. Da so se nasprotniki v silobranu branili, je umljivo. Čudno je le, da dopisun ne omenja nič, kako so morali v gostilni navzoči držati Orla — sedaj dragonca — ki je bil slučajno na dopustu, da se ni udeležil boja in kako je pozneje ta junak izdrl sabljo in s potegnutim mečem domov idoč kričal, da bo vse razsekal. Če mu ni bilo znano, bo vedel sedaj; fant pa naj se zahvali surovi pisavi v »Laziljubu«. Kar se pa tiče »sodarske tovarne«, tako jo zaničljivo imenuje, mu povemo, da naj le mirno spi, kakor je spal za napredki trga dosedaj s svojimi »eselesi«. Povemo mu le, da imamo dosti dela in da zadruga izborna deluje in je že sedaj precejšnja pomoč delavstvu. Če gre tako naprej, razvije se v kratkem resnično v tovarno, v veliko žalost »eselesov«, dasi so ji za občinski blagor uneti očetje nasprotovali, ker bi se zamerili Šimenu in Čoču. Bolje je, so si mislili, da zaslužijo Češnjčani in njihovi pristaši ko napredni domačini. Selčani nam mislijo vzeti orožništvo, zdravstva, šola in nazadnje pritegniti še Železnike novi občini Češnjice, ki postane seve po zgradbi nove cerkve tudi župnija. Vse je že sklenjeno in se intenzivno dela nato; a naši obč. očetje hodijo pridno kimat na Češnjice. Kam plovemo? Železnikarji, ki ljubite svoj dom spreglejte in ne dajte se več vleči za nos pod plaščem verske nevarnosti. Vera naj nam bo sveta, — isto tako sveta nam mora biti skrb za napredek propadajočega trga. Treba se je zbuditi ter gospodarsko misliti in takoj uvidimo, da je obč. stalise trga v gospodarskem smislu publo, da se sedanjí obč. odbor ni brigal za vprašanje, kje dobiti izhod, da se trg gospodarsko okreni in da stalen zaslužek trpečemu delavstvu. Zato bo treba temeljito pomesti in izvoliti moč, ki se sploh ni imajo dobro voljo delati nato, da se naš trg povzdigne. S tem, mislimo, vera nima nič opraviti. Čim več bodo imeli Železnikarji, tem lažje bodo lahko izpolnjevali vse dolžnosti — tudi verske. Župnik pa naj bo prepričan, da v Železnikih brezvercev — kakor nas nazivlje — ni in da nam dela vedoma krivico. Vprašamo le, kdaj se ni dobila cerkev, kar je bilo potrebno? Ako pa vidimo, da obč. gospodarstvo ne napreduje, je naša sveta dolžnost, da to popravimo pri obč. volitvah, saj vendar to zahteva od nas zakon, ki pravi, da naj vsak voli moč, o katerih je prepričan, da so te odgovorne za polno časti vredni. Nikjer pa ni rečeno, da naj moč določi župnik. A mož odločno to zahteva, če tudi ve, da kat. škofje sive svoje duhovnike pred vmešavanjem v obč. volitve, češ, da to neznošno škoduje ugledu duhovnega stanu in da to nima z vero nič skupnega. Pomislil naj bi le na njihove besede, da ostane po volitvah duh obč. zmagovalcev in premaganih občanov, med katerimi bi moral sejati prijateljstvo in ljubezen, ne pa sovraštvo in preprič. Njemu ni mogoče ustreči, ako se ne pokaže pred njim pravega sužnja. Tega pa pri nas dosegel ne bo, o tem naj bo trdno prepričan, 3. ker sta prepevala modernizem, 4. ker sta dejala v svojih škofijah poljskemu jeziku prednost. Strašno hudo je papežu tudi ker so se izvršile v palačah teh dveh nadškofov hišne preiskave.

Ruska дума je v vseh treh branjih z vsemi glasovi proti glasovom Poljakov sprejela zakonski načrt glede prevzeta železnice Varšava-Dunaj z dne 14. januarja 1912 ter naročila izplačilo 32.2 milijonov poleg prevzeta obligacijskih terjatev na račun krone.

V francoskem senatu je predložil zunanji minister de Selves zakonski načrt ratifikacije francosko-nemške pogodbe ter prosil, da prizna senat zakonskemu načrtu zujnost. Senat se je izrekel za zujnost. Splošno so mnenja, da se debata v plenumu ne bo pričela pred 15. januarjem.

Perzijska vlada pozivlja ljudstvo z lepaki, da naj ne prireja brez dovoljenja policije nikakršnih političnih shodov, ker hoče vlada vpra-

Sokol ne bo mirno prenesel. Še enkrat jo bo treba sodnijsko poučiti, da se preveč govori in sme. Tuži društvo bo ustanovila, zaradi nekega člana, ki jo je enkrat pred sodnijo podčul in jo misli sedaj drugič Svetujemo ji, naj se raje uči ob prostih urah z možem naprej plesati, imela bo vsaj užitek. Res čudno: vsak dan pri sv. maši ni sv. obhajila; malo več bi se lahko zahtevalo dostojnosti od nje; več o njej govoriti bilo bi škoda. Ali mož je glava češnjeke posojilnice in zvest pristaš »eselesa«. Žena pa nima otrok — nekaj pa vendar mora delati; zato ji ni odpustimo, dvomimo pa, da bi to storili prizadeti. Še bo morala doktorjem sukno delat. Da bi slepil delavstvo, pravi nadalje, da bo pomaknil naprednjakom jasli malo višje. Bolje res ni mogel povedati, a zamenjal je besedo naprednjakom z »klerikalcem«. Svila zvezda teh jasli je klerikalna mesnica v Gorenjemkoncu in če bi jih radi imeli več, pomaknemo vam naše jasli lahko tako visoko, da boste klečali pred njimi. Vsaka predznost sega le do gotove meje, zato nas s takimi »čenečami« ne izzivljajte! Za danes povemo še enkrat, da je ostudna laž, da smo proti veri; res pa je, da hočemo povzdigati blagostanje trga, česar naši nasprotniki niso mogli, ali pa niso hoteli storiti. Prihodnjé pa se pomenimo kaj o gospodarstvu. Čitatelji teh vrstic pa lahko uvidijo že sedaj kaj jim bo storiti. Poštenjaki na eni strani, na drugi skupina sumljivih elementov. Ne bo vam težko izbirati!

Italijansko-turška vojna.

S tripolitsanskega bojišča.

Turški poveljnik v Tripolitanijski poroča v Carigradu, da so skušali Italijani, ki se nahajajo v Zanzurju, razdreti turško brzojavno zvezo v okolici. V sled odpora Turkov in Arabcev so se morali pa umakniti nazaj v Zanzur. Naslednjega dne so Turki in Arabci napadli mesto Zanzur. Italijani so se morali umakniti iz mesta in so imeli 48 mrtvih, med temi tri častnike in več nego 300 ranjenih. Turki in Arabci so imeli devet mrtvih in 40 ranjenih.

Poslanec de Felice poroča iz Tripolisa sledečo, precej neverjetno vest: V Suani ben Abem se je vršil med arabskimi poveljniki in turškimi poveljniki pogovor, v katerem so Arabci izjavili, da se bodo brezpogojno podvrgli Italijanom, če ne pridejo na pomoč nove turške čete, kakor je bilo obljubljen.

Italijanska mornarica.

»Vossische Zeitung« poroča: Vest, da so videli italijanske vojne ladje pred Dračem, je izmišljena. Avstro - ogrski konzulat v Draču poroča, da niso videli nikakih italijanskih vojnih ladij pred Dračem. Ravnotako tudi ostali avstro - ogrski konzulati ob albanskih obmorskih mestih niso poročali, da bi videli kako italijansko vojno ladjo.

Marconi.

Marconi se je dne 21. decembra vrnil iz Tripolitanijske. Zgradil je na vseh točkah, ki so jih zasedli Italijani, radiotelegrafične postaje.

Zaplenjeni egipčanski parnik.

Iz Aleksandrije poročajo: Italijanska vojna ladja »Puglia« je zaplenila egipčanski poštni parnik »Menzalene«, ki je vozil 30.000 funt-sterlingov v Hodeido.

Politična kronika.

Papež se pritožuje zaradi »propadanja katoliške cerkve v Rusiji.« Njegove pritožbe, ki jih pošilja na Rusko, nič ne izdaja, nasprotno se poroča ravnokar v Rim, da je ruska vlada obtožila nadškofa v Varšavi in Mloilevu 1. ker sta stala v zvezi z Rimom, 2. ker sta se pokoravala papeževim ukazom, 3. ker sta prepovedala modernizem, 4. ker sta dejala v svojih škofijah poljskemu jeziku prednost. Strašno hudo je papežu tudi ker so se izvršile v palačah teh dveh nadškofov hišne preiskave.

Ruska дума je v vseh treh branjih z vsemi glasovi proti glasovom Poljakov sprejela zakonski načrt glede prevzeta železnice Varšava-Dunaj z dne 14. januarja 1912 ter naročila izplačilo 32.2 milijonov poleg prevzeta obligacijskih terjatev na račun krone.

V francoskem senatu je predložil zunanji minister de Selves zakonski načrt ratifikacije francosko-nemške pogodbe ter prosil, da prizna senat zakonskemu načrtu zujnost. Senat se je izrekel za zujnost. Splošno so mnenja, da se debata v plenumu ne bo pričela pred 15. januarjem.

Perzijska vlada pozivlja ljudstvo z lepaki, da naj ne prireja brez dovoljenja policije nikakršnih političnih shodov, ker hoče vlada vpra-

šanje ultimata z Rusijo rešiti mirnim putem. Zastopniki perzijske vlade so baje ustmeno se privolili v zahteve ruskega ultimata. Rusko-perzijski boji v Tebrisu so se začeli baje zaradi tega, ker je hotel perzijska policija ovirati Ruse, ker so hoteli napraviti neko brzojavno zvezo. Rusi so začeli streljati, a kar so Perzijsci pobegnili. Boj je trajal v bližini hiše ruskega guvernerja pozno v noč. V Reštu so Perzijsci iz zasede napadli ruske kozake. Kozaki so napadli brez izgube pregnali ter zasedli njih pozicije. Poveljnik ruskih čet v Perziji je dobil od ruske vlade povelje, da naj ostane do preklica v Kasvinu.

Štajersko.

Nemški klerikalci ne zaupajo štajerski kmetijski družbi. Nemški klerikalni poslanci iz Štajerske so priobčili sledeči komunik: »Na konferenci kmetijskih družb dne 17. decembra se je sklenilo, da se izroče vse državne podpore kmetijskim družbam v razdelitev proti naknadnemu obračunu. Ta predlog so utemeljevali zastopniki kmetijskih družb s tem, da poljedelsko ministristvo tira s temi podporami politiko, med tem ko bi kmetijske družbe razdeljevale državne podpore na stvarni podlagi. Štajerski (klerikalni) poslanci protestirajo odločno proti temu, ker so mnenja, da bi se podpore po tej stvari in dobro uporabile, če jih razdeljuje poljedelsko ministristvo kakor pa kmetijske družbe.« — Kakor je razvidno iz graških klerikalnih listov, se strinjajo s tem komunikem tudi slovenski klerikalci.

Iz Ormoža nam poročajo: Kmetijski knjigovodski tečaj naše kmetijske podružnice je zasiguran. Prične se 27. t. m. v Ormožu in traja 4 dni. Priglasijo se sprejemajo še do 25. dec. Vsak udeleženec mora položiti 2 K za 3 potrebne knjige in tiskovine. Pravilno knjigovodstvo je danes za vsakogar velevažno, zato je pričakovati obilne udeležbe.

Iz Ptuj. V poznijo vas Spuhljo se je vrnil »naš« zastopnik v državnem zboru Mihael Brenčič, ovenčan z mnogimi latorikami, ki si jih je stekel v jesenskem zasedanju državnega zbora. Dočim so si ljudje, ki seveda vedo mnogo manj ko brihtji Brenčič, celo jesen trli glave, kako od pomoči prebivalstvu v žalostnih sedanjih časih, je Brenčič pogodil hipoma pravo: premalo denarja ima gospod in kmet, delavec in obrtnik. In temu je tako lahko od pomoči. Sestavil je predlog, naj bi se tiskalo za 300 milijonov novih bankovcev v pomoč in tolažbo denarja potrebnim ljudem. Brenčič je kalkuliral tako: tisk velja malo, edinele papir in delavci, denarja pa bi bilo polno! Ta predlog je bil tudi v resnici vložen in od slov. klerikalcev Brenčičevega kova podpisan. Češko časopisje je poročalo o njem in zbijalo na račun slovenskih klerikalcev naravnost nesodobne dovptje. Celu kupletu krozi o famoznem Brenčičevem predlogu po svetu. Da, da, Brenčič bo oslavlil naš okraj in svojo ponižno domaćo vas Spuhljo — in ljudje, ki so trdili, da nima o vseh javnih zadevah in napravah niti pojma, so globoko osramočeni! Dr. Ploj je bil napram temu geniju zares prava ničla! (Prepričani pa smo, da bi mu vsi njegovi volilci, kaplani in kmetje, pleskali, ako bi jim poročal posl. Brenčič o svojem v vsej preprostosti tako duhovitem predlogu. Op. ur.)

Zivinske cene v Gradcu. (Teden-ski sejm 21. dec. Cene po uradnem poročilu. Prignalo se je na sejm 162 volov, 57 bikov, 114 krav, 7 telet, skupno 340 glav. Kupčija slaba, cene nekaj nazadovale. Plačevalo se je za 47 kg žive teže v kronah: pitani voli 45—51, izjemoma 53, napol pitani voli 42—46, suhi voli 36—41, pitane krave 36—41, napol pitane 26—35, suhe 23—25, biki 35—44. Zunanji kupei so kupili 91 glav in sicer Zgornjestažeri 35, Tržačani 24 in Celovčani 32 glav.

Obsojeni avtomobilist. Iz Celja nam poročajo: 21. junija se je peljal inr. Edvin Walthier iz Opatije v spremstvu šoferja Feliksa Lesjaka z avtomobilom iz Grada v Ljubljano. Walthier je vodil avtomobil sara in vozil zelo naglo. Dasiravno je opazil v Tepini blizu Konjic pred seboj težko obložen voz s priprego, vendar ni vozil počasneje. Tako se je zgodilo, da je povozil 4letnega Janezka Jamnikarja, ki je tekel poleg voza, in ga na mestu usmrtil. Ne da bi se za nesrečo brigal, je Walthier v živem diru pobegnul. Celjsko okrožno sodišče ga je obsodilo na 200 K denarne globe ali 20 dni zapore.

Od Sv. Miklavža pri Ormožu. V nedeljo, dne 17. t. m. je priredila kmetijska podružnica za ormoški okraj v šoli gospodarski shod, katerega se je udeležilo do 100 gospodarjev in gospodinj. Shod je otvoril predsednik podružnice g. Ivanuš iz Huma ter iskreno pozdravil navzo-

če. Dal je besedo najprej podružničnemu tajniku g. nadučitelju Porekarju iz Huma. Ta je omenil najvažnejše dopise, ki so zgolj gospodarskega pomena. — Nato je predaval žvinorejski nadzornik g. Martin Jelovšek. V svojem govoru je pozval najprej zbrane gospodarje in gospodinje k složnemu skupnemu delovanju na gospodarskem polju. K temu naj se pritegnejo posebno tudi gospodinje. Na njih ramah visi v največjih slučajih vse gospodarstvo, dočim mora mož iz hiše po opravih bodisi v gorice, na polje itd. ali pa ima pota k raznim uradom. Potem je govoril g. nadzornik o najvažnejšem pri živinoreji, t. j. o izbiri dobrih plemenjakov in plemenic. Obljubil je tudi, da sam rad pojde v tem slučaju gospodarjem na roko. Končno je še razlagal napravo novih gnojšč po gotovem načrtu, da bi imel kmet od njih res kaj dobička. Zbrani so sledili z zanimanjem g. predavatelju ter so mu za njegove nauke zelo hvaležni. — Govoril je še Vičanski Škrlec. S svojim prijaznim govorom, vzetim iz lastnih izkušenj, je napravil jako dober vtisk. Poudarjal je potrebo gospodarskih shodov ter čitanka strokovnih listov. Kmet se mora vedno seznaniti z najnovejšimi poiskusi na gospodarskem polju in mora ista tudi sam vpeljati, ako hoče, da bo gospodarstvo napredovalo. G. govornik je tudi razlagal pravilno gnojenje travnikov in, kako se pravilno izkoristi gnojnica, katere pač ne dosega nobeno umetno gnojilo. Vabil je udeležence na svoje posestvo, kjer bi se ogledali, kako se da tudi z malimi stroški napraviti dobro gnojšče. Tudi g. Škrlec so udeleženci hvaležni za njegova izvrstna navodila. Po dvehurnem trajanju je zaključil g. Ivanuš dobro uspeši shod. Hvala lepa gg. Jelovšku in Škrlecu za njun trud in korišten pouk. Posebna hvala pa še gre kmetijski podružnici ormoški, da nam je priredila tako poučno zborovanje ter jo prosimo, naj nas še večkrat razveseli s kakim gospodarskim shodom.

Iz Grada. (Darovi občine v narodnostne namene.) Graški občinski svet je sklenil v seji dne 21. decembra darovati 100 K nemški šoli pri Sv. Lenartu v Slov. g., 100 K nemški ljudski šoli v Hrastniku, 100 K celjskemu Studentenheimu, bosanskemu skladu Schulvereinu 50 K in 500 K za varstvo nemškega značaja graškega mesta. Ta denar se bo porabil zlasti za pomečevanje slovenskih obrtniških vajencev, katerih je v Gradcu na stotine. Opomniti je, da so socialisti glasovali proti tem darovom, češ, da jih naj nacionalci plačajo iz lastnih žepov, ne pa iz davčnega denarja. Teden za tednom čitamo v nemško-nacionalnih časopisih o finančnih težavah graške mestne občine, čitamo o milijonskih defecitih in milijih prošnjah, naj deželni zbor vendar že odpomore z dovoljenjem posojila, za nacionalno hujškarijo pa je vedno zadosti denarja. In za kaj drugega zavodom, kateri so dobili označene podpore, itak ni.

Drobne novice. Še tatvine v laški okoliici. Dne 16. decembra ponoči so ukradli neznanj uzmoviči zakonskima Lokošek v Ogreh pri Laškem trgu vse perilo in obleko v vrednosti okroglo 300 K. — O ko je izgubil. Delavec Martin Koželnik v St. Florjanu pri Šoštanju je razbil s kladvom kamenje. Pri tem delu mu je zletel kosček kamna v oko in mu ga tako poškodoval, da je izgubljen. — Imenovan je stavbni asistent Viljem Blazinec za stavbnega pristava pri poštnem in brzojavnem ravnanstvu v Gradcu. — Na Dobrni že od 6. decembra nimajo v ljudski šoli podnaka zaradi davice med otroci. — Iz Maribora. Mestni občinski svet je sklenil v seji dne 20. decembra zvišati najemnin-ske vinarje od 95 na 115. — Umrli je v Dobrovcih pod Mariborom 84letni Jozef Čander. Kot mnogoletni župan in šolski ogleda dobrovske šole si je pridobil za šolo in občino lepih zaslug. Bil je vedno zanesljiv in zaveden Slovenec. — Umrli je v Zag. Hočah Pavla Mejovšek, hčerka nadučitelja Mejovška. Naše sožalje! — Boj za Oplotnico. Slovenska stranka se je proti zadnjim občinskim volitvam v Oplotnici, pri katerih so zmagali nemškutarji, pritožila. Kakor poroča »Slovenski Gospodar«, še odgovora nemškutarjem na ljubo vedno ni. — Na Sladki gori je bil izvoljen za župana po dolgem boju klerikalec Buser. — Pri Novi cerkvi blizu Vojnika je izvolil napredni občinski odbor umevno tudi naprednjake v krajni šolski svet. Vsed tega pri klerikalcih — velika jeza. Kako ste domisljavi! — Vojniška čitalnica se klubu slovenskih naprednih akademikov v Celju iskreno zahvaljuje za dar, ki ji ga je isti naklonil iz letošnje Na-

rodne zbirke. Denar bo v družtvu, ki
skusa buditi narodno zavednost in
odločnost v nemškutarskem Vojniku,
dobro naložen. Živel celjski napredni
akademiki — marljivo narodni
delavci! — Premog na Blanci.
Neka nemška družba je začela iskati
premog v blanski občini. Prvi rov
napravijo v Presladolu. V ta namen
so prepeljali tjakaj v četrtek 50 sto-
tov težak stroj. Naše zaklade dvigajo
tujci! — Na celjski pošti se
bo dne 24. in 31. decembra uradovale
kakor druge uradne dneve. — Pri
Sv. Lovrenču nad Mariborom se bodo
v kratkem vršile občinske
volitve. Najbolj se trudi sedaj za
uspeh nemškutarjev tisti Šac, ki je
bil med prvimi narodnimi buditelji
v St. Lovrenču!

Koroško.

Občinska mesnica in prodajalna
premoga v Celovcu. V sredo je otvo-
rila mestna občinska lastna
prodajna mesnica. Založila je v to svrhu
30.000 K obrat. Kapitala. Prodaja se
je dosedaj prav dobro obnesla in tu-
di cene so primeroma jako ugodne.
Prodaja se goveje in svinjsko meso.
Prasicevo meso se prodaja po 1 K
52 vin., goveje pa, prednji deli po 1
krono 64 vin. in zadnji pa po 1 K 76
vin. Tudi premoga, ki je znatno cene-
jši pri občini, se je razprodalo že
par vagonov. Včeraj sta dospela v
Celovce zopet dva voza premoga.

Pod vlak je skočil v Celovcu bli-
zo glavnega kolodvora železniški de-
lavce Juri Obid včeraj ob 7. zvečer.
Obid je izvršil samomor zaradi neke
proti njemu uvedene disciplinarne
preiskave.

Oživiljeni mrtlič. Pri mizarju Pa-
trnjanu je naročil kolico krsto za ne-
kega v bližnji okolici umrlega kme-
ta. Mizar je izgotovil krsto še isti
dan. Drugi dan pa pride naročnik, ki
pravi, da krste ne potrebuje, ker se
je dotični mrtvec zopet zbudil. Mir-
nodušno je odgovoril stari mož: »O,
nič ne de, saj tako blago dobro gre,
hom pa počakal.

Primorsko.

Promociji. Včeraj je bil promo-
viran na vseučilišču v Gradcu za
doktorja prava gosp. Hinko Irgo-
lič, danes pa je bil promoviran v
Gradcu za doktorja zdravilstva gosp.
Ivan Zorjan. Oba sta starejšini
akad. tehn. društva »Triglav« v
Gradcu.

Humaniteta, kje si? V Gorici je
zagloma umrl Fran Leban, vpok.
e. kr. oficijal, 60 let star. Fr. Leban
je izhajal iz znane rodoljubne in pi-
sateljske rodbine Lebanove. Po do-
vršenih 5. latinskih šol je prišel k
vojaku v kadetno šolo. Tu je bil so-
šolec s sedanjim generalmajorjem
pri e. kr. žandarmeriji g. Konschegg-
om. Prišel od vojakov je Fr. Leban
postal e. kr. gruntovničar (Grund-
buchführer) v Sežani. Tu je bil lu-
ša pri vseh veseljih, prirejenih po
tamkajšnji čitalnici. Kasneje je pri-
šel kot e. kr. oficijal k deželnemu so-
dišču v Trst in odondod v pokoj v
Gorico. Bil je Fr. Leban zelo zmožen
»radnik«, več slovenskega, nemškega
in italijanskega jezika, v katerih
jezikih je bil položil tudi gruntovni-
ški izpit (Grundbuchführersprü-
fung). Leban je kot »fante« živel v
Gorici. 13. t. m. se je vračal ob 6.
zvečer na svojo dom. Prišel je k
»Gregorčičevemu domu« v ulici Vek-
turini, gaježadela srčna kap. Zgrudil
se je na tla in bil takoj mrt. —
Nabrala se je precejšnja množica
okoli mrtveca, in ko so ga spoznali,
so telefonirali po zdravnika. Prvega
ni bilo doma, drugi ni prišel in šele
po 8. zvečer je pripeljal tretji
zdravnik, ki je konstatiral, da je Le-
ban mrt. Nato so mrtliča odpeljali
v mrtvašnico. Ali ni to škandal,
atentat na humaniteto 20. stoletja,
da je nesrečnik nad 2 uri ležal mrt-
ev v blatu in dežju na javni cesti!!
Če poljejski zdravniki ne vršijo bo-
lje svoje službe v takem slučaju, naj
se proti njim uvede disciplinarna
preiskava. Sramota! A še nekaj dru-
gega. Ko je neki gospod spoznal po-
nesrečnica, je ob pol 7. zvečer tele-
grafiral bratu pokojnikovemu, šol-
skemu ravnatelju g. Antonu Lebanu
v Komen, ki je pa ta telegram dobil
komaj drugi dan ob 10. jutraj. G.
Anton Leban je nato takoj obvestil
o nesreči brata Janka Lebana, ničte-
lja-pisatelja na Bukovici pri Škofji
Loki, ki je telegram dobil ob 4. po-
poldne. V telegrafnem odgovoru
je Janko Leban zapisal prvi stavek:
»Novica me pretresla. Toda v Gorici
so ta stavek potvrdili tako: »Novica
g. precesla.« Ali ni to škandal, da
imamo take poštno-telegrafske raz-
mere!! Proč z uradniki, ki ne ume-
jejo našega jezika!

Zdravnika dr. Elen. Jenko je pri-
šla v Voloski z ordinacijami in opo-
zarjamo na današnji inersat.

Iz finančne službe. Prov. finanč-
na koncipista dr. Ervin Schleimer in
V. Kraus v Trstu sta imenovana za

definitivna koncipista v X. činovnem
razredu.

Samomor kapitana. Ustrelil se
je v Trstu 67letni vpokoj. fregatni
kapitan Otokar Pogačnik. Vroko sa-
momora je neznan.

Prepovedano predavanje v Tri-
polisu. Soudredno »Piccolo« Mario
Nerdio je nameraval javno predavati
o svojem potovanju v Tripolisa. Poli-
cija pa je to predavanje »iz ozirov
na javni red« prepovedala.

Potopljena jadrnica. Avstro-
ogrška jadrnica »Mariska«, ki je vo-
zila les za avstrijsko vojno mornari-
co, je nasleda preteklo noč na skale
pri rtu Porer nedaleč od Pulja. Mor-
narji so jadrnico zapustili in plavali
na obrežje. Drugi dan jadrnice ni bi-
lo več videti. Jadrnica se je ali potopila,
ali pa so jo valovi dvignili in
odplavili na visoko morje. Pristani-
ško poveljništvo je poslalo eno tor-
pedovko na ogled.

Velika tatvina v Trstu. Včeraj
smo poročali, da so aretirali v Trstu
več udeležencev tatvine v trgovini
Kramar in Schwarz. Včeraj pa so
prišli blagajničarji, ki je bila tudi
s tatovi v zvezi. Kakor kaže doseda-
nja uspeh preiskave, presega oškodov-
ana vsota 20.000 K.

Nesreča v rudniku. V premogo-
kopu v Kapanu pri Labinu se je do-
godila v četrtek popoldne velika ne-
sreča. Na neki galeriji v rovu je pola-
galo 12 delavcev mine. Predno so mi-
ne užgali, so oddali delavci potrebne
signale. Te signale pa je pet delav-
cev preslišalo in ostali so pri delu.
Bili so oddaljeni kakih 30 m od min,
vendar jih je dosegel plamen. Trije
so obležali na mestu mrtvi, dva pa
sta smrtno nevarno ranjena.

Nezgode. Raz oder v II. nad-
stropju je padel 19letni zidar Viktor
Žgur. Pri padcu si je zlomil samo le-
vo koželjnico. — Pri dviganju opeke
pri gradbi neke stavbe v Šklednju, je
padla na glavo 22letnemu delavcu
Pikardoniju zidarska opeka. Težko
ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Veliki v trgovsko-obrtno zbornico.

Opozarjamo vse trgovce in obrt-
nike ter druge volilne opravilce v
trgovsko-obrtno zbornico, da si po-
gledajo volilne imenike v svrhu re-
klamacije. Razpoloženi so na mest-
nem magistratu le še malo časa!
Kdor zamudi čas za reklamacije, po-
zneje zastoj toži, da nima volilne
pravice. Volilce je vsakdo, kdor pla-
ča najmanj 5 K letne pridobnine.

Dnevne vesti.

+ Kranjski deželni zbor. V četr-
tek, dne 28. t. m. se snide kranjski
deželni zbor. V klerikalnem tabornu
ga niso prav nič veselili. Klerikalcem
bi bilo najljubše, če bi kar vse opravil
deželni odbor sam tako lepo na ti-
hem, brez vsake kontrole, da bi
ljudje nič ne izvedeli, kako in kaj se
dela in gospodarja. Zdej je pa kleri-
kalcem že celo prav neprijetno, da je
sklican deželni zbor, ki bo zahteval
natančne račune in pojasnila o de-
želnem gospodarstvu. Kakor znano
so klerikalci namenoma preprečili
rešitev proračuna za letošnje leto,
ker niso vedeli, kako bi pokrili veli-
kanski primankljaj. Takrat je dr.
Šusteršič s proroškim glasom ozna-
njal, da bo do meseca marca izvede-
na davčna reforma in da bo dobila
dežela iz novih davkov toliko denarja,
da bo ves primanjkljaj pokrit.
Toda davčna reforma ni bila rešena
ne do marca in ni rešena do danes;
na spomlad jo bo vzel šele državno-
zborški odsek v pretres in nihče ne
ve, kako bo izpadla. Primankljaj v
deželnem gospodarstvu je pa letos
zopet narasel in če so imeli klerikalci
lani velike skrbi, kako se bodo
zmazali iz te stiske, so njihove skrbi
letos še veliko večje. Doklad se
zdej klerikalci ne upajo zvišati, brez
zvišanja doklad pa ne gre. Klerikal-
na stranka je v taki zadregi, da se že
čuje iz njenih vrst prezašilno mne-
nje: Deželni zbor naj pride z vlado v
tako navskrižje, da bo razpuščen, sa-
mo da tudi letos ne bo treba rešiti
proračuna in pokazati celi deželi
uspehov klerikalnega gospodarstva.

+ Oj ta kranjski deželni odbor!
V deželni bolnici sta bili razpisani
dve zdravniški mesti in rok za vlagan-
je prošnje je bil določen do 30. no-
vembra. Za izpraznjeni mesti sta
kompetirala dva zdravnika napred-
nega mišljenja, gg. dr. Jenko in
dr. Jamar. A nobeden ni bil spre-
jet. Pač pa je mogočni dr. Zajec rekel
nekemu gospodu, ki je o tej stvari pri-
njem interveniral: »Ah, kaj — v de-
želni bolnici so službe samo za naše
ljudi!« In res je deželni odbor tisti
službi podelil dvema klerikalnima,
dr. Virantu in dr. Ješetcu, ki sta šele
teden po razpisnem terminu za ome-
njeni službi postala doktorja. Tudi v
tem slučaju vidimo običajno brez-
obraznost teh klerikalnih parvenujev,

ki nosijo svonec pri deželnem odboru.
Deželni odbor razpiše službe s dolo-
nim terminom za vlaganje prošnje in
zahteva dokaz dovršenih študij za ti-
ste, ki kompetirajo, službe pa odda
ljudem, ki v določenem terminu sploh
niso mogli kompetirati, ker niso
imeli študij. Torej zopet očitna ko-
rupcija!

+ Človekoljubnost kranjskega
deželnega odbora se kaže v čedalje
lepši luči. Preganjanju naprednih
učiteljev sledi preganjanje naprednih
užitinskih uslužbencev. V idrijskem
okraju je vsled skrajne brezsrčnosti
kranjskega deželnega odbora pet biv-
ših deželnih daccarjev brez službe in
streha. Za leta 1906 do 1908 je vzel
v zakup pobiranje užitnine v idrijs-
kem okraju Iv. Knez. Nadzornišтво
deženih naklad je takrat reklo užit-
niskim uslužbencem: »Prosrite pri
Knezu za službo, ker je običajno, da
kdor prevzame zakup užitnine, pre-
vzame tudi uslužbenec. Ko dobi de-
žela v zakup idrijski okraj, prevzela
vas bo tudi nazaj v svojo službo.« In
res je takrat g. Knez prevzel vse da-
carje. Za leta 1909 do 1911 je pre-
vzelo solidarno pogoditveno društvo
pobiranje užitnine in tudi to društvo
je takoj vsprejelo vse daccarje brez
kakavega ugovora v službo. Za leta
1912 do 1914 je izdrazila pobiranje
užitnine v idrijskem sodnem okraju
dežela in uslužbenec so prosili pri de-
želnem odboru osebno in pismeno za
podelitev služb, toda nadzornišтво
deželne naklade je vrnilo prošnje za
običajnim dostavkom, da je deželni
odbor zaprosena mesta podelil dru-
gim prosilec. In vendar so vsi pro-
silci od rane mladosti že osiveli v da-
carski službi. Pobirali so deželne na-
klade na pivo in žganje, 40% deželno
naklado na užitnino, tarifno in pav-
salno, služili vestno in marljivo, pa
navzile temu jih je postavil deželni
odbor brez vsakega najmanjšega po-
voda na cesto pod kap v sredi zime
brez službe in kruha. Kaj to pome-
nja, ve vsak, ki ima količkaj srca in
človeškega čuta usmiljenja do svoje-
ga bližnjega. V času krute draginje,
v najslabšem letnem zimskem času
biti vržen na cesto brez vsakega
vzroka, tega pač ne zasluži uslužbe-
nec, ki je dolgo vrsto let opravljal
vestno in pošteno težavno daccarsko
službo. Tako postopanje je nehumano
in gotovo nevredno prve avtomne
oblasti v deželi. V kratkem času bo
sklican deželni zbor k zasedanju, naj
se vsaj dež. poslanci zavzamejo za
po nedolžnem preganjanju bivše de-
želne uslužbenec, če že deželni odbor
noče imeti srca in usmiljenja do svojih
nekdanjih uslužbencev.

+ Zvišanje duhovniških plač in
klerikalci. »Slovenec« sika kakor
gad, kadar mu stopiš za vrat, ker
smo po zaslugi osvetlili delovanje
»Zveze duhovnikov« v parlamentu,
ki je zasnovana samo v to, da pospe-
šuje stanovske interese duhovnikov.
»Slovenec« skuša slovenske člane
one zveze na ta način izmazati, da
pravi, da so se poslanci Krek, Žitnik,
Hladnik, Korošec in Gregorčič iz-
rekli proti akciji za zvišanje duhov-
niških plač, češ da imajo v tem oziru
prvo besedo škofje. Res je to, da so
pravkar imenovani poslanci dali po
časopisih razbodbati, kakor da so na-
sprotni izboljšanju duhovniških plač,
toda to se je zgodilo z gotovim na-
menom, da bi svojim volilec in slo-
venski javnosti nametali psaka v oči,
kakor da bi oni delovali samo za
občne interese, zapostavljali pa svo-
je osebne in stanovske. V resnici pa
je ravno nasprotno, vsi oni poslanci
so popolnoma solidarni z »Zvezo du-
hovnikov« in delujejo intenzivno in
z vsemi sredstvi v parlamentu in
pri vladi na to, da se uresniči to-
nje duhovniške zveze. Da pa so ime-
novani poslanci navidezno zavzeli
korektno stališče v Zvezi duhovni-
kov, je bila sama finta, s katero so si
hoteli zavarovati hrbet proti eventu-
alnemu napadom. Tako je in ni nič dru-
gače, klerikalna gospoda.

+ Čestitka O. s. n. d. dr. I. Tav-
čarju k izvolitvi županom. Vodstvo
O. s. n. d. je poslalo sledečo čestitko:
Preblagorodni gospod doktor in
častni član akad. fer. društva »Sa-
va«! Ob izvolitvi Vašega blagorodja
ljubljanjskim županom si dovoljujemo
sporočiti Vam svoje iskrene čestitke
in izraz vdanega spoštovanja. V za-
vesti, da bo doba Vašega županovanja
nova epoha zmagovalne napredne
misli navdušeni pozdravljamo ta njen
začetek. — Vodstvo »Organizacije
svoimiselnega narodno-naprednega
dijaštva.«

+ Napredna zmaga v Senože-
čah. Iz Senožeč smo dobili to-je br-
zjavko: »Vkljub silni klerikalni agi-
taciji, vkljub duhovniškemu teroriz-
mu in nasilstvu je pri občinskih vo-
litvah sijajno zmagala narodno-nap-
redna stranka. Živel zavodni na-
rodno-napredni volilec v Senožečah.
+ Par nobile fratrum. »Slove-
nec« in »Grazer Tagblatt« sta pri-
šla z misli in vsebinsko enak napad
na poročevalca »Laib Ztg.« o zadnji
seji ljubljanskega občinskega sveta.
Razume se, da je napad skrajno ne-
utemeljen in le izliv patološke zlob-

nosti in neumnosti. Zanimivo na tem
pamfletu pa je dejstvo sorodnosti no-
tic v »Slovenec« in »Grazer Tag-
blatt«, kateremu je sodno dokazana
šuftarija. Pa ne samo to bi bilo čud-
no, da je »Slovenec« šele po štirih
dneh prišel na to, da poročilo v »Laib-
bacher Ztg.« ni objektivno, skrajno
verjetno in vsiljujoče je mnenje, da
je obe notici v »Slovenec« in »Gra-
zer Tagblatt« pisala ena in ista ro-
ka, oziroma ena prazna glava. Če je
to prvi nastop naše občinske »opozici-
cije«, že v naprej kondolujemo kleri-
kalo-nemski koalicii.

+ Elsnerjev boj proti sloven-
skim štampiljam. Poročali smo pred
kratki, da je predsednik deželnega
sodišča Elsner zaukazal, zapleniti in
odstraniti slovensko štampiljo na iz-
vršilnem oddelku tukajšnjega okraj-
nega sodišča. Menili smo, da je bila
ta konfiskacija začetek njegove akci-
je proti slovenskim štampiljam. Ka-
kor pa smo se sedaj prepričali, je bila
ljubljanjska zapomba najbrže že
konec Elsnerjeve dom quixotske bor-
be proti slovenskim štampiljam pri
kranjskih sodiščih. Iz zanesljivega
vira smo namreč izvedeli, da je Els-
ner že meseca oktobra poslal okraj-
nemu sodišču v Logatecu ferman, da
se mu naj nemudoma dopošljejo vse
slovenske uradne štampilje. Sodišče
se je seveda ukazu uklonilo ter štam-
pilje doposlalo Elsnerju, ki jih je
kratkim potom kasiral. Enak ukaz
kakor logaško sodišče, so brez dvoma
dobila tudi vsa ostala sodišča. Pravi-
jo, da ima sedaj Elsner že toliko
štampilj, da že ne ve, kam z njimi.
Stopil je zato že v zvezo z graverjem
Cernetom, ki ima nalogo, da prenare-
di slovenske štampilje v nemške. Si-
cer pa, ali so te štampilje za notra-
njo uradno rabo, ali velja tudi glede
njih Elsnerjeva naredba glede notra-
njega uradnega jezika? Naše mnenje
je, da so štampilje prav tako, kakor
tiskovine, določene za stranke in da
nimajo prav nič opraviti z notranjim
uradnim jezikom. Kakor morajo biti
tiskovine, namenjene slovenskim
strankam, slovenske, tako morajo biti
torej tudi štampilje slovenske. Zdi
se, da se tudi Elsner zaveda, da je s
konfiskacijo slovenskih štampilj
ustrelil velikega kozla. In da bi se
mogel zagovarjati, češ da ni res, da
bi dal kasirati samo slovenske štam-
pilje, je poskrbel, da so na tukaj-
šnjem okrajnem sodišču na zagone-
ten način sedaj izginile tudi nemške
štampilje. Če ga bo torej kdo prijel,
zakaj je odstranil slovenske štampil-
je, bo imel takoj izgovor, da mu to
niti v sanjah ni prišlo na um, češ, da
je samo iz strogo stvarnih razlogov
dal kasirati nekaj štampilj, toda
brez ozira na to, ali so bile le - te
slovenske ali nemške. Kaj ne, gospod
Elsner, znat' se mora!!

+ Tempora mutantur... Pri
zadnjih občinskih volitvah v Radov-
ljici je sodni svetnik Regally glasov-
al s klerikalci, njegova žena pa je
celo agitirala za klerikalno stranko.
Kdo bi bil kdaj kaj takega mislil.
Regally v klerikalnem tabornu!! Tisti
Regally, ki je bil v »Sloveniji« tako
prononciran liberal, da so se prav
zaradi njega začeli boji s klerikalni-
mi visokošolci, tisti liberalni Re-
gally, ki je bil v poglavitni vzrok, da so
klerikalni visokošolci izstopili iz
»Slovenije« in si osnovali svoje lastno
društvo, je zdej presedlal in je spo-
korjen zlezal pod klerikalno marelo.
Upajmo, da se mu bo dobro izplačalo!

+ Sokolske telodavnice v Ljub-
ljani — zapre. Sokolstvo se je na
Slovenskem po zadnjem vsesokol-
skem zletu prav lepo razvilo, i rav-
nost krano pa se je razveljavilo Sokol-
stvo v zadnjih štirih letih v Ljubljani.
Načelo delitve dela, povsod pri-
znano in upoštevano, je tudi v Ljub-
ljani sokolsko delo v zadnjih letih
razširilo in poglobilo. Z ustanovitvijo
Sokola I. in Sokola II. so bile čisto
nove plasti ljubljanskega prebi-
valstva, ljubljanske predmestja in
vsa mestna periferija, pritegnjena v
delokrog sokolske misli. Človeška
družba je danes v svojem žitju in
bitju zelo sestavljena, interesi in po-
zornost na vse strani obrnjena in
cepljena: le pazni opazovalci bo znal
primerno oceniti veliko delo, ki sta
ga opravljala Sokol I. in Sokol II. v
organizaciji kulturno-naprednih
društev. Delo v telodavnicih je bilo
sestavno, vztrajno in intenzivno, ne-
pregledno število sokolskih sestankov,
sej in posvetovanj, koliko najči-
stejših misli, koliko narodu posveče-
nih želja je bilo na teh izrečenih in
spremenjenih v uspešno delo. Pomis-
limo na nebroj skrbno pripravljenih
prireditov, izletov, javnih telovadb,
na skrb za vzgojo naraščajo in žen-
stval! Stroj, pri katerem je bilo zapo-
slenih gotovo nad 200 aktivno sode-
lujočih čilih mladih moči, ta stroj ki
ni nikdar poznal miru, ki ga je gnala
neumorna sila krepkih sokolskih
vrst, ki ga je nekrestano gibala ne-
izčrpljivo za napredek in blagor na-
roda navdušena moč sokolskih sre-
ta stroj naj stoji! Sovražnik naroda
ga je ustavil, toda samo začasno.
Pest je stisniena sokolska roka na-
perjena. Vaditeljska zbora in odbora

Sokola I. in Sokola II. se o vsem po-
trebnem posvetujeta. Narodno ob-
činstvo pa vlnudno pozivljamo, da
podpirate v teh težkih časih izvršiti
sklepe in načrte obeh društev. Sokol
ne pozna strahu. Nove nade, nov po-
gum nas navdaja, naša osveta bo
pomnoženo delo, do skrajnosti napni-
mo v Tyrševim smislu svoje noči, s
pomočjo Sokolstvu naklonjene javno-
sti poženoemo stroj še z večjimi moč-
mi in večjo hitrostjo.

— Remuneracije učiteljev na
obrtih nadaljevalnih šolah se letos
niso izplačale pred Božičem, kakor
se je to doslej vselej zgodilo. Za to
dobroto se imajo učitelji zahvaliti le
klerikalcem, ki so s svojo zlobo za-
lavljevali izvolitve župana. Dokler je
bil Hribar župan, so vsako leto do-
bili učitelji krvavo zasluženi denar
pred Božičem, sedaj pa po le 15 me-
sečnem gospodarstvu vladnega komi-
sarja in njegovih klerikalnih prisled-
nikov že ni dobiti denarja par sto
kronice. Hribar je vselej skrbel za
pravočasno izplačilo, ker je imel srce
za učitelstvo, klerikalci bi pa
najraje vse učitelstvo podavili, ne
izvzemši Slomškarje, zato pa so naj-
brže na kak prefrigan način povzro-
čili, da se remuneracije niso izpla-
čale. Ni izključeno, da je grabenski
Muki, namenoma najkasneje izmed
šolskih voditeljev poročal na magi-
strat koliko ur ima kak učitelj, da se
ni pravočasno poskrbelo za pokritje
ter tako spravil skoro večino ljub-
ljanskega učitelstva v silno zadre-
go. Slomškarji le poudite se zahvalit
Mukiju za to uslugo. Najbolje pri
vsem tem pa je, da »Slovenec« pre-
taka debele solze za pravice učitel-
stva, kateremu je že toliko škodoval.
Muki in Cepuder naj raje primeta
za lase svoje jerebe klerikalce, name-
sto da se v svojih poročilih v »Slo-
venec« pritožujeta nad zadrževa-
njem remuneracij. Veseli pa nas dej-
stvo, da je »Slovenec« sam priznal,
da sedaj na magistratu ni reda.

— Za novega šentpeterskega
župnika je menda že določen — ka-
plan Janko Petrič. Ne moremo ver-
jeti, da bi bile razmere v ljubljanski
škofiji že take, da bi mogel škof s
tako osebo izzivati dobre šentpeter-
čane. Velika večina fare je bila kar
razočarana, ko je slišala vest o tem
imenovanju, kakor mesto, tako kmet-
ske vase cele župnije. Vsi poznajo
Janka! Njegovo vedenje je še fantov-
sko, pajdaši se s fanti vsake vrste,
cele noči hodi okrog z njimi ter jim
daže za pijačo, dasi sam ne pije. Ti
fantje so seveda navdušeni zanj v
upanju, da se jim bo po oštarijah še
bolje godilo pod župnikom Petričem,
kakor pod kaplanom Petričem. V za-
vesti, da bo škof težko s tako kandi-
daturjo zadovoljen, so se obrnili na-
ravnost nanj, da jim sestavi načrt,
kako naj bi škofa pridobili za to mi-
sel. Poznavajoč slabost škofa, da ves
nori za »orle«, je modri Petrič te po-
sal v boj. Z mnogim pripravljanjem
so pridobili še par drugih mož ter šli
v deputacijo k škofu. »Cela župnija
ga želi, ga hoče« so dejali. In dobri
Bonaventura je verjel. Tako velika
in odlična župnija mora dobiti za
vodstvo moža, previdnega in razum-
nega, koncilijantnega in resnega, ne
pa kakave fantovskega Petriča, ki je
že kot kaplan razburkal celo faro, ki
je ves čas službovanja v Ljubljani
živel v najhujšem nasprotju z raji-
nim župnikom, kateri nikakor ni mo-
gel odobravati njegovega početja.
Kako je »priljubljen« (?) v fari kaže,
da je bil celo z Marjinimi devicami
v nasprotju, a fantje na levicah so
ga dobesedno pahnili iz obrtno-na-
daljevalne šole. Kako je sposoben za
tako župnijo, dokazuje dejstvo, da ni-
ti one lahke župnijske izkušnje še ni
naredil, katero tudi najbolj omejeni
kaplan igrave naredi. In zdej menda
roma prošnjaj v Rim, da bi se mu
proti vsem predpisom brez te izkuš-
nje podelila največja župnija na
Kranjskem. Šentpeterčanje! Tako
vas ceni vaš škof Bonaventura, da je
za vas vsako dušno revše dobro. Ka-
kor se čuje, je mnogo kandidatov za
faro, a najmlajši jo je že dobil brez
ozira na starejše in sposobnejše!
Ker se še spominjamo težav, katere
je Petrič imel v denarnem oziru še
kot kaplan v Zagorju in drugod, ho-
čemo tudi to, ko nam poročila dospe-
jo, za katera smo prosili, povedati
šentpeterčanom, da bodo vedeli, kak-
im rokam bo izročeno ogromno pre-
moženje šentpeterske župnije. Poleg
tega je pa še pomisliti, da hoče zida-
ti kar tri družstvene domove — seve-
da brez denarja. Denar šentpeterske
fare hi tukaj gotovo dobro došel.
Nismo rekli še zadnje besede o Pe-
triču, pa toliko že sedaj lahko pove-
mo škofu Antonu Bonaventuri, da
Petrič ni za našo faro. Če nam ga
škof na vsak način vsili, pa že zdej
povemo, da se znamo tudi mi sami
ostresti Petriča in rešiti tega škofove-
ga jarma na način, ki ga e. kr. posta-
va dovoljuje. — Šentpeterčan.

— Slovensko ženstvo dobi svoje
glasilo. S tem bo ustreženo dolgolet-
ni želji slovenskega ženstva. Opozar-
jamo na tozadevno notico v rubriki
»Književnost«.

— Zboljšanje plač uradnikom pri denarnih zavodih. Vodstva vseh denarnih zavodov na Dunaju, v Gradcu in v Zagrebu so sklenila, upoštevajoč sedanjo draginjo, zvišati svojemu uradništvu za letošnje božičnice njihove dosedanje letne prejemke stalno za 10 do 25%. In vodstva naših slovenskih denarnih zavodov? — Upamo, da bodo tudi ta vpoštevala, da je njih uradništvo — zlasti v Ljubljani draginji enako izpostavljeno, kakor nemški in hrvaški uradniki drugih mest.

— Božičnica 1. mestnega otroškega vrta na Zaloški cesti št. 1 se je vršila 21. t. m., pri kateri je bilo obdarovanih 76 otrok z obleko, čevlji, igračkami, pecivom in slaščicami. V to svrhu porabilo se je 400 K, katere daruje vsako leto mestna občina ljubljanska. Gospa J. Sarabonova, trgovčeva soproga, podarila je tudi več pletenih, volnenih spodnjih krile, za kar ji bodi izrečena tem potom srčna hvala!

— Deželni muzej bo odprti jutri, v nedeljo kakor po navadi, potem pa 26. decembra (Stefanji dan) od 10. do 12. dopoldne. V četrtek, dne 28. decembra popoldne bo pa zaprt.

— Prijatelj našega lista nam je prinesel v uredništvo kot božično darilo in kuriozitetno cvetočih trobentic in sleza, ki jih je našel v tem nenavadnem času pri Tomačevem.

— Samo enkrat je treba poizkusiti Kolinsko kavno primes, pa setitakoj priljubi, da je nikoli več ne opusti. Kajti Kolinska kavna primes je najboljši kavni pridelatek in se odlikuje z izbornimi lastnostmi. Kava, ki ji je prideljalec Kolinska kavna primes, je izvrstna pijaca, ker ima najboljši okus, prijeten vonj in lepo barvo. Kolinska kavna primes je tudi pristno domače blago — edino te vrste — in slovenske gospodinjje jo tudi iz tega vzroka najraje kupujejo.

Zadruga Združeni čevljarji v Ljubljani je sklenila prodajati do novega leta svojo zalogo raznovrstnih čevljev, kakor tudi zalogo usnja in drugih čevljarjskih potrebščin nizko pod lastno ceno.

Iz Mengša. Kratka karakteristika mengeških odbornikov, izbranih vsled sklepa njegove dušne veleznosti blagoslovljene glave v osebi kaplana Kajdiža: Anton Stare, graščak in velik dobrotnik mengeške občine, ki se sramuje biti v odboru takih ljudi in pritrudi s svojim odstopom; Ivan Gregore, restavrater za kaplanovo malenkost; Peter Škrlep, pobirač kaplanove bere, letos v pokoj; Janez Jenko, neoženjen klerikalec, ker ga nobena ne mara; Jernej Friskovec, predsednik kimavecev; Jože Črnivec, zastopnik klerikalnih misli v Topolah; Franc Kušar, skrivni kaplanov pomagač; Janez Levec, večna nesreča za Mengše; Anton Rihar, zastavonoša farovških predprenikov; Peter Lipar, bodoči župan, razdiralec cerkvenih korov, predsednik in odbornik vseh nepotrebnih mengeških društev, popravljač ur, koles, oken, zalagatelj premora, vse brez koncesij; Andrej Vrhovnik, stric bodoče matere županje; Franc Kompare, voljeni odbornik brez vsakega vinarja davka; Franc Orel, kateremu se daje županski prestol po prerokovanju kaplana Kajdiža; Janez Bokalič, spreobrnjeni grešnik; Janez Levec iz Pristave, prodajalec lakote; Alojzij Janežič, v začudenje vsem ljudem, kje so ga našli; Franc Rožič, Besitzer der Strohhutfabrik in Mannsburg; Jože Krušič, oče glavnih kaplanovih agitatorjev, velikanska usta za krščansko pravico. Počakovan niti ne omenimo. Novi občinski sluga: Valentin Kajdiž, kaplan v Mengšu. Kratka slika mengeškega Ezelesa.

Ciganska in beraška nadloga. Zdi se, da je Bukovica nad Škofjo Loko pravi Eldorado za — cigane. Tam so ti neprimerni stalni gostje. Nobena oblast pa ne migne z mazinom, da bi jih stalno odpravila. Isto tako se po Selški dolini, zlasti po Bukovici, potopele posebno ob gotovih dneh cela procesija prosjakinj. Te ženske niso baš tako potrebne milodarov, kakor se splošno govori. Taka nadležna beračija vendar ni dovoljena. Kje je pristojna oblast, da bi to zabranila?

Tržiški Nemci so obhajali 25letnico obstanka njihovega pomembnega vrta. Že v soboto so v ta namen popivali celo noč, ravno tako tudi v nedeljo do ponedeljka pri Globočniku. Da ni manjkalo šentanskega župana Ankele zraven, je umevno. Ta nemškutar, katerega so volili klerikalni kmetje za župana, ima svoj nos pri vsaki nemški veselici. V svoji gostilni ima na mizi nemške Südmärkine vžigalice. Lep župan je ta renegat. Drugič bomo še malo bolj posvetili temu možu, da ga bodo daleč okoli poznali.

Klerikalno lopovstvo nasilstvo v Prečini. Takoj v začetku preiskave glede vloma v Prečini, kjer so klerikalci razbili zapечатeni zaboj z glasovnicami, uničili napredne glasovnice in jih zamenjali s klerikalnimi, sta prišla v zapor klerikalca Miha

Zdravje in klerikalni občinski tajnik Valašek, ki je hotel na vsak način obvarovati in obdržati klerikalnega in skrajno nepriljubljenega Vintarja na županskem stolu. Upamo, da pridejo za praznike pod ključ še ostali krivci, ki so pravzaprav povzročili in podpirali celo stvar in kojih žrtvi sta Zdravje in Valašek. »Slovenec« ne da o tem lopovstvu najtišjega glasu od sebe, dočim se mu gre pri drugih volitvah takoj za »ugotovitev pravnega položaja«. Klerikalci bi kaj radi obdržali z nasilstvom in goljufijami občine v svoji oblasti, a jim bo izpodletelo ne samo v Prečini, ampak tudi še v marsikateri drugi občini, kjer se dogajajo deloma slični slučaj, in kjer jih bodo v najkrajšem času skupili kakor v Prečini. Potem bo pa zopet vera pešala!

Iz Novega mesta. Novi občinski odbor je sklenil, povišati občinske doklade na obrtni davek in porabiti dohodke za zidavo deške in dekliske ljudske šole. V to svrhu je sklical v mestni dvorani shod trgovcev in obrtnikov, ki so privolili v to, da se zvišajo občinske doklade od 45% na 100%. Kajti obrtniki bodo imeli od gradnje belokranjske železnice precejšnje dohodke, zlasti pa obrtniki in podjetniki zidave predora in železniskega mostu čez Krko.

Nadležni nabiralec. Vsako leto ob tem času se pojavljajo v Novem mestu in okolici mladi postopači, ki hodijo z vrečami okoli mešanov in beračijo za neko cerkev sv. Antona, to pa brez vsakega potrčila ali izkaznice od glavarstva ali občine. Vse te brezdelne nabiralec naj vsakdo priporoči policiji, da jih pripre za praznike in podučijo, da imajo meščani sami dovolj potrebnih Antonov in drugih patronov.

Zreli pički. Pred kratkim je bilo ukradenih gosp. Prežlj, tukajšnjemu monterju iz zaprte delavnice več vitrihov in dlet, ki so pripravno orodje za vlome. Policiji se je posrečilo priti na sled pičkom, ki jih je zasledila v mladih, večinoma še ne 14 let starih paglavcih iz občine Šmihel-Stopiče. Bili so organizirani in izmikali iz zaprtih in odprtih trgovin v Novem mestu razna jedila, kakor salame, klobase, sir, v hotelu Količ in kavarni »Central« so izmaknili poleg tega tudi nekaj steklenic boljše vina, nabiralnik Ciril - Metodove družbe in mnogo drugih stvari. — Enega 14letnega so oddali sodniji, drugi mlajši so pa povabljeni na glavarstvo.

Ivan Gruden. Hitro se je bila raznesla vest v nedeljo o smrti Grudnovi v Idriji ter okolici in množica ljudstva je prihajala kropit svojega pokojnega dobrotnika. Od blizu in daleč so prihajali kmečki ljudje, da vidijo še enkrat Janeza Grudna, ki jim je bil pomočnik in dober svetovalec v sili in potrebi. Ob mrtvaški oder pa so polagali vence sorodniki, znanci in društva v počaščenje blagega pokojnika. Zadnji sprevod Jana Grudna, v torek popoldne, pa je bil tako veličasten, kakor ga brezdomno Idrija še ni videla in težko, da bi ga kdaj pozneje. Za dolgo vrsto vencev je korakalo idrijsko godbeno društvo, nato gasilna društva z zastavo idrijskega gasilnega društva, deputacija veteranskega društva, za tem pa v I. S. Z. združena sokolska društva iz Postojne, Logatec, Žirov, Spodnje Idrije in Idrije s črno ovitimi praporom idrijskega Sokola. Nato šele je sledila krsta pokojnikova in za sorodniki zastopniki raznih društev in korporacij, med temi okrajni glavar Ekel, in nepregledna množica prijateljev in znancev od blizu in daleč. Pevec delavskega bralnega društva in pevskega društva Svoboda so pod vodstvom gosp. pevovodje Zorka Prelovca v mogočnem zboru zapeli tri v srce segajoče žalostinke pred domačo hišo, v cerkvi Sv. Križa in na pokopališču. Po končanem cerkvenem opravilu se je poslovil od predragega pokojnika ob odprtem grobu župni starosta brat E. Gangl. V krasnem govoru je govornik predložil plemenito delovanje Grudnov za svojega bližnjega, njegovo skrb za prosvetna društva in posebno naklonjenost slovenskemu Sokolstvu. Ako je resničen pregovor, da človeka spremlja ostanek groba le njegova dobra dela, tedaj ima Gruden danes nešteto spremljevalcev, ko ga sprejema domača zemlja v svoje hladno krilo. Napeto tišino med govorom je prekinjevalo glasno intenje, bila so očesa vseh rosnata, dokaz, kako zelo je bil pokojni Gruden vsakomur priljubljen in kako težko je poslednje slovo od njega. Ni ga več Grudna med nami. Spomin na njega pa bo živel, dokler bo kraljevala hvalečnost v človeških srcih. Njegova dela bodo zapisana z zlatimi črkami v analih vseh idrijskih narodnih društev. Slava njegovemu spominu in čast njegovemu imenu!

Iz Kranjske gore — za Božič se prijateljem zimskega športa sporoča, da je v dolini okoli 20 cm snega in mestoma možno sankati. V Planici je snega primerno več in osobito v Klinih ter iz Vršiča (1600 m) priporoča

ljiv teren za isurjene sankalce. I s smučjo se je možno voziti! Čisto lahka je tura na Vršič in pot svoloča.

Elektroradiograf »Ideal«. Spored za soboto 23. in ponedeljek 25. decembra 1911: Popoldanski spored: Struvelova zmaga. (Komični prizor.) Žurnal Pathé. Tedenki pregled, najnovejši, sport, razno. Little Hans vesten godec. (Jako komično.) Ognjena oprava. (Lepa drama.) Rozalija in nje fonograf. (Velekomično.) Večerni spored ob 7., 8. in 9. zvečer: Blodne duše. (Velika učinkovita drama, žalostna meščanska rodbina. — Jako zanimivo in tragično.) Rozalija in nje fonograf. (Velekomično.) — Spored za torek, dne 26., sredno, dne 27. in četrtek, dne 28. decembra 1911: Prihod nadvojvodskega para v Brandy. Babyas stanuje v mirni hiši. (Komično.) Luiza Miller. (Senzac. drama v barvah po prekrasni Schillerjevi »Kovarstvo in ljubezen«.) Umetnost biti ljubljene. (Jako komično.)

Aretovan agent. Pradvčerajšnjem zjutraj je policija aretovala 1872 v Metliki rojenega Franceta Kambiča, o katerem bi se lahko reklo goste službe, redke suknje, kajti imel je veliko poklicev, nazadnje pa bil agent, ki pa je delj časa brez posla. Kambič je ponoči sumljivo stikal v hotelu pri »Lloyd« in »Avstrijskem carju«, ne da bi imel tam kaj posla. Ko ga je stražnik nato na Dunajski cesti aretoval, je skrivoma spustil na tla pismo, v katerem ponuja pomoč nekemu vojaški dolžnosti podvrženemu mladeniču, da ga skrivaj spravi v Ameriko. Stražnik je to opazil in pismo skrbno spravljal. Nadalje je imel aretovance pri sebi pisno, v katerem prosi ljubljanskega knezoškofa za podporo. Tudi pred tremi meseci ga je že »pumpala« za 50 K, kakor pravi sam, a mu je izpodletelo. Kambič je imel pri sebi tudi reklama izseljevalne tvrdke »Angle« v Baslji, ki kaj rada sprejema razne starosti ljudi, tudi če so še podvrženi vojaški dolžnosti, ter jih pošilja v Ameriko, česar se sklepa, da je s to pisarno v zvezi. Aretovance je bil svoj čas v službi pri neki tukajšnji izseljevalni tvrdki, a se ni dobro obnesel. Potem se je pečal na svojo roko z izseljevanjem v Ameriko in bil obojen radi tega na 50 K oziroma 5 dni zapore. Kambič ni imel v zadnjem času nikakovega stalnega stanovanja in si je dal svojo korespondenco pošiljati v neki tukajšnji hotel. Pečal se je tudi z drugimi stvarmi, kakor n. pr. s prodajo posestev in posredovanjem služb. Ker mu trdo delo ne diši, je radi tega postal dolžan po mesta razne manjše in večje zneske, saj živi, in dobro živi, je moral, a za tako življenje pa ni imel dovolj rečnih dohodkov. Dolžan je v kolikor sam prizna okoli 450 K — seveda trdi, da »bo« plačal, a menda ne posebno lahko. Posluševal se je pri tem kaj endnih presljev! Tako je v poletju prišel v neki tukajšnji hotel ter tam pod tujim imenom dlje časa stanoval in se v restavraciji dobro imel, naposled je na izostel, ne da bi bil poravnal dolg. Na podlagi teh okoliščin je policija brezposelnega Kambiča izročila sodišču, kjer bo delež lažne brezplačne preživel lene božične praznike. Dotičniki, ki jim še na ta način kaj dolguje, naj to prijavijo: kdor sploh kaj ve o Kambiču, naj se čimprej potruди k mestni policiji.

Tatvine. Posesniku g. Franu Kosmaču je dosedaj še nek neznan tat ukradel iz vrtnega vodnjaka v Cerkveni ulici železno, 26 K vredno vodno dvigalo. — Včeraj popoldne je bila z voza, ki je stal na nekem dvorišču na Dolenjski cesti, ukradena hlapcu Alojziju Jakliču iz Iga vrea, v kateri je bilo za 10 K smodki. Ko je Jaklič tatvino opazil, je takoj sumil, da jo je izvršil posestnik Anton Grozdnič iz Tlak, ki je bil s svojim vozom že odpeljal proti domu, kar je povedal gostilničarju Mihalu Orenku. Le-ta se je takoj vsedel na kolo ter se odpeljal za osumlencem, katerega je došel in ustavil pri Tolenjski mitnici, kjer je našel na vozu smodke mu jih odvzel in izročil Jakliču, prijatelja smodki pa ovdal stražniku. — Ge. Katarini Juvančičevi sta bili smoti na Resljevi cesti ukradeni dve kokoši, ki sta bili v vrtni ulici. Polakomniti se je hotel še drugih, toda ker so te kokotale, kakor zgodovinske rimske gosi nad sovražnikom, se jih je tat vstrašil in ubežal le z dvema.

Predprazniški zimski pojav. Kakor običajno vsako leto, tako se je tudi letos pred kratkim pojavilo v mestu nekaj drznih poskusnih in deloma izvršenih malih tatvin. Druga leta so nepoklicani posetniki kradli kuretnino, po stojnicah mesnino in izvrševali po trgu žepne tatvine. Letos so pa lopove začeli obiskavati ponoči gostilniške lokale, kjer zmanjkuje pijače, jestvin, ponjveč pa iščejo po omarah denarja. Policija je storila že vse potrebno in tudi nekaj sumljivih elementov, pri čem, a se zločini še vedno ponavljajo, posebno ob periferiji mesta. Iz vsega

je razvidno, da so lopovi zelo previdni in predrzni vlomilci. Torej, pozor!

Nasilni razgrajaj. Ko je stražnik danes ponoči zaradi razgrajanja aretoval leta 1871 v Dobu pri Kamniku rojenega, zaradi javne sile že dvakrat predkaznovanega Jakoba Florjančiča, se mu je ta med aretacijo uprl, se spustil vanj ter ga pri tem na roki telesno poškodoval. Stražnik je nasilneža slednjič preobvladal in privedel na magistrat, od koder so ga izročili sodišču. Florjančič je poleg tega tudi preganjan v kranjski policijski tiralici.

Nesreča. Ko je te dni na južnem kolodvoru uslužbenec Ivan Mencej z diamantom rezal šipe za svetilke, se mu je ena odkrila in mu je odlomek odskočil v oko in mu je tako poškodoval, da je moral iti v bolnišnico.

Izgubljeno in najdeno. Neka gospa je izgubila denarnico, v kateri je imela 70 K denarja. — Šivilja g. Helena Zakotnikova je izgubila temno rjavo boo. — Stražnik Fran Palčar je našel svilnat robec. — Postrešček Jožef Sinkovec je našel železno verigo. — G. Vaclav Tulach je našel denarnico s srednjo vsoto denarja, katero dobi lastnik pri najditelju na Dolenjski cesti št. 18. — Izgubila se je včeraj na Rinski cesti ženska ročna torbica, izdelana s surovega sukanka. Pošten najditelj je naprosen, da jo odda portirju tobačne tovarne.

Koncert. »Slovenske Filharmonije« oddelek koncertira v torek, na praznik sv. Stefana v restavraciji južnega kolodvora (I. Schrey). Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 60 vinarjev.

»Šramel«-koncert bo na Stefanji dan v restavraciji pri »Levu«.

Predno kupujete za Božič in Novo leto, pregledajte vsak dan naše in-rate.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. Iv. Legat ml. v Lescah 32 K, nabranih med prijatelji in znanci rajnega gosp. Ant. Gabrijelčiča. — Gosp. dr. Gvidon Serneč, odvetnik v Ormožu, je poslal naši družbi 5 K iz neke kazenske poravnave. Hvala!

Zabavni večer, ki ga je priredila novomeška ženska Ciril - Metodova podružnica med tednom v »Narodnem domu«, je vzpel jako dobro. Po nekaterih orkestralnih točkah je bila upriporjena enodejanka »Majorjeva žena«. Vloge so bile v spretnih in mojesterskih rokah in jako ugodno rešene. Pred vsemi je ljubka hčerka Anica žela pohvalo za svoj fini nastop in poleg nje odlično in pretvarjanja zmazna majorjeva žena, ki si zaželi počitka v zakonu s kapitanom, ki se je tudi utrudil od samske dolge poti skozi burno življenje in pristane v varnem pristanišču zakona. Senter-tarja hudomušni in naivni Robert je bil na svojem mestu. Zabave in veselja polni večer je zaključil ples.

Podružnica Ciril - Metodova v Lokvi na Krasu je poslala družbi 16 K, in sicer 5 K iz nabiralnika pri g. Fr. Božeglar ob izvolitvi novega župana. V nabiralnik v gostilni g. K. Schenerja v Krškem se je nabralo 50 kron 50 vin. pod zaglavljem: »Kdor za Ciril - Metodovo družbo da, za narodnega nam velja!« — Mohorjani trnovski v Ljubljani 1 K. — Hvala!

Društvena naznanila.

Dramatično društvo v Ljubljani ima svoj občni zbor za leto 1911 v sredo, dne 1. januarja 1912 v mali dvorani »Narodnega doma«. Natančni spored in čas se bosta naznanila pravočasno po tukajšnjih listih. — Odboj.

Jubilejna slavnost Narodne čitalnice v Ljubljani. Dne 5. in 6. januarja 1912 slavi Narodna čitalnica svojo 50letnico. Ob tej priliki se namerava proslaviti za Slovence prevažna narodno-kulturna institucija slovenskega čitalništva splošno in bo torej vsa slavnost imela občen slovenski značaj. Slavnostni program je ravnotako obsežen, kakor raznovrsten in splošno zanimiv. V petek, 5. januarja, priredi ravateljstvo slov. deželnega gledališča na čast Narodni čitalnici v Ljubljani časten slavnostni večer v deželnem gledališču. V soboto, 6. januarja ob 11. dopoldne, pa se vrši slavnostno zborovanje vseh na proslavo došlih društev, zastopstev in deputacij. Pri tej slavnostni akademiji nastopi iz naklonjenosti tudi moški zbor Glasbene Maticе s težkim in krasnim zborom g. dr. G. Kreka »Bratje v kolo se vestopimo«, ki se pri tej priliki prvičkrat izvaja. Popoldne ob 4. napravi telovadno društvo Sokol, ki je enako kakor Glasbena Matica nastal iz odseka Narodne čitalnice ljubljanske — veliko telovadno produkcijo z zelo izbranim sporedom. — Jubilejno slavnost pa zaključijo zvečer veliki narodni ples v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani. Pri plesu sode-

luje popolni orkester Slgovenske Filharmonije, ki bo igral moderne operetne plesne komade in druge brilantne najnovejše plesne piece; tako, da bo že godba sama na sebi užitek. Sicer bo pa tudi neplesalec preskrbljeno za prijetno družbo in zabavo. Plesne toalete Narodna čitalnica ne predpisuje nobene, pač pa izrečno še poudarja, da so narodne noše slovenske in slovenske dobrodošle. Ker je čitalniška slavnost splošno slovenska, je vabljen nanjo vsak Slovenec in se torej še posebna osebna vabila ne bodo razpošiljala. Prosimo pa narodne Slovence, da v vsakem kraju organizirajo deputacijo za poset ljubljanske čitalniške slavnosti in agitujejo za splošen poset iz vseh slovenskih kronovin. Odbor Narodne čitalnice in Ljubljani je dobil že mnogo prijav za obisk, naj tedaj ne izostane noben narodno-zaveden slovenski kraj!

Družabni in plesni večeri Narodne čitalnice v Ljubljani, ki so se v lanskem sezijski vedno sijajno obnesli, se prične letos zopet. Namen, poživiti prijetno družabnost v Ljubljani, je vodil čitalniški odbor pri sklepu, obnoviti te večere. Tako se bo vršil I. zabavni in plesni večer te sezijske dne 26. t. m. v mali dvorani Narodnega doma. Prijazna, domača zabava je bila že lani najboljšje priporočilo teh plesov, ki bodo tudi letos prirejani z enako fino skromnostjo. Toaleti je zato navadna, večerna ali promenadna. Da se omogoči tudi onim, ki niso redni člani Narodne čitalnice, obisk teh interno-društvenih prireditvev, se je vpeljalo sezijsko članstvo, ki dovoljuje za mesečno 2 K v plesno-sezijskih mesecih obisk čitalničnih družabnih prireditvev. Prijave za vstop je pošiljati tajniku Narodne čitalnice v Ljubljani, g. Milku Nagliču (Hirska ulica 25). Prihodni mesec se vrši II. družabni in plesni večer v soboto, 27. januarja.

Spored Sokolovega Silvestrovega večera v »Narodnem domu« bode obsegal godbo, komične nastope, petje, telovadbo in ples po polnoči.

Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo priredi na sv. Stefana dan, to je 26. decembra t. l., v veliki dvorani »Mestnega doma« božičnico s sledečim sporedom: Ob 4. popoldne: Obdarovanje otrok z boženicami. Ob 7. zvečer: Nagovor predsednika, nato čarobna razsvetljava božičnega drevesa, zabavne igre in prosta zabava. — Pri večernem božičevanju sodeluje »Slovenska Filharmonija«. Vstopnina: 60 v., otroci 30 vin. Čisti dohodek je namenjen društvu nemu bolniškemu in podpor-nemu skladu.

Društvo zdravnikov na Kranjskem je v svoji zadnji odborovi seji definitivno sklenilo, da priredi slavnost 50letnega društvenega obstanka prve dni meseca maja 1912, to pa radi tega, ker bo ob tem času kolegom z dežele in zunanjim gostom udeležba lažje mogoča. K slavnostnemu zborovanju, ki se bo vršilo v dvorani deželnega dvorca in h kateremu se povabijo zastopniki oblastev in javnih korporacij, bo občinstvu pristop prost. Društveni organ »Ljubljanski Viševnik« izide koncem aprila kot slavnostna številka izključno s prispevki slovenskih zdravnikov. Redakcijski zaključek na to slavnostno številko je 15. marca 1912. Zanimiva ustanovna listina, ki kaže alegorično risbo, datum ustanovitve 28. oktobra 1861 ter podpise tedanjih članov-ustanovnikov, se je fotografičnim putem reproducirala. Leprodukcija je izvrstno uspešla. V nekoliko manjši obliki, ki pa še dobro kaže vse podpise, se bo vročila vsena udeležencem 50letnice. Kdor bi reproducijo želel dobiti v originalni velikosti, naj to obratno javi odboru. Komad stane 7 K. Od še živčih članov društva kaže ustanovna listina le še podpise mnogoletnega tajnika in zasluženega mnogoletnega predsednika, prof. dr. Alojzija pl. Valenta in železniskega zdravnika v p. Janeza Thomitza. Dalje pa najdemo podpise premožnih znanih kranjskih zdravnikov, tako prvga predsednika dr. Konst. Schrotta, poznejših protomedikov in deželnih zdravstvenih referentov dr. E. pl. Stöckla in dr. F. Keesbacherja, prof. dr. Janeza viteza Bleiweisa in njegovega sina primarija dr. Karla viteza Bleiweisa, polkovnega zdravnika dr. Emila Bocka, očeta primarija dr. Bocka, ces. svet. dr. Eisa, primarija in operaterja dr. Fuxa, tedanjega distriktnega fizika dr. M. Gausterja, ki je bil pozneje kot psihiater in ravnatelj nižjeavstrijske deželne blaznice na glasu, ranocelnika Andreja Gregoriča in njegovega sina, poznejšega primarija v Pakracu, dr. A. J. Gregoriča, očeta in brata primarija dr. Vinka Gregoriča, okrajnega zdravnika tr. Kaplerja, mestnega fizika ljubljanskega dr. Kovarja, slovečega zdravnika in društvenega dobrotnika dr. Maderja, ki je takrat še posloval kot sekundarij deželne bolnišnice in prof. dr. F. Schifferja, ki je kot

Gospodarstvo.

Kmetovalcem v prevdarek.

V deželah, ki imajo ugodno podnebje in primerna tla, se razvija z dobrim uspehom industrija, ki temelji na pridelovanju zemeljskih plodov, ki ne prinesejo v surovem stanju daljnega dovažanja, pač pa postanejo vir bogastva ne le poljedelstvu, temveč tudi industriji po njih pretvoritvi v industrijski izdelek, ki se da ceneje razpošiljati na oddaljene oddelke.

Primeri skupnega dela poljedelca z industrialcem vidimo posebno v krajih, kjer cvete sladkorna industrija, ki je ustanovila blagostanje ne le sladkornikom, temveč tudi poljedelcem, ki jim je omogočila racionalno gospodarstvo, intenzivno živinorejo, nakup in rabo gospodarskih strojev, brez katerih bi se danes dalo le težko gospodariti, kakor tudi prilagoditve zaslužka mnogim delavcem, ki bi si sicer morali iskati kruha v tujini. Če preiskujemo severni del naše monarhije, vidimo, da je ravno v krajih, kjer se goji sladkorna pesa, največje blagostanje in so te pokrajine temelj gospodarskega blagostanja onih dežel.

Za sladkorno peso niso povsod primerna tla, ona potrebuje zelo rodovitno zemljo, zato morajo manj rodovitni kraji gojiti manj vredne sadje, kakor krompir, žito oves itd. In ravno pokrajine z dobrim podnebjem, toda z lahko peščeno zemljo so slabo poplačale gospodarjem delo in trud.

V zadnjem času pa se je v naši monarhiji razvila cikorijska industrija tako zelo, da je v uporabi cikorijske stopila prav visoko in se goji v vedno večjem obsegu. In ravno cikorijska je zadovoljna z lažjo zemljo nego sladkorna pesa. Cikorijska se dobro obnaša v peščeno-ilovnati zemlji, pomešana s prstjo in rodovitno plastjo, in pri kateri globokše plasti propušča vodo, torej v zemlji, ki ne uga-ja vsaki rastlini in ki jo imamo na Kranjskem dosti.

Navajamo kratke pregled o gojitvi cikorijske, da more bralec dobiti nazor o delu in potrebah s tem vezanih.

Navod za gojitev cikorijske.

Zemlja: peščeno-ilovnata, pomešana s prstjo, z rodovitno plastjo in s spodnjo plastjo, ki propušča vodo, je za gojitev cikorijske.

Po čem sejati cikorijsko: Najbolje sejati cikorijsko je po ozimnem žitu, mogoče jo je pa sejati tudi po ovsu, ječmenu, krompirju in sladkorni pesi, po primerni gnojilni. Gojiti cikorijsko po cikorijski, zasejani na dobro pognojnih tleh, je tudi dovoljeno, nikdar pa se cikorijska ne seje po detelji. Po cikorijski se najbolje obnaša pomladansko žito z deteljo, travo in p. ali pa korenje, sladkorna pesa in krompir.

Gojitev: Če naj se cikorijska seje po svežem hlevskem gnoju, se mora izvoziti in zaorati na jesen. Pri vporabi umetnega gnojila na jesen se daje na en oral zemlje približno 400 kg Thomasove žindre in 300 kg kajnite. Mesto Thomasove žindre se da lahko spomladi približno 150 kg superfosfata. Ta gnojiva se morajo razvzeti pred prvim vlačenjem. Zelo dober gnoj iz stranišč ali gnojnice, navozone na polje za cikorijsko konec jeseni. Če bi v uporabi teh gnojiv ne bila mogoča, se priporoča gojitev s čilskim solitorjem in sicer 70 kg na oral neposredno pred setvijo in takoj ko rastline poženejo.

Pripravljanje zemlje za setev: Na pozno jesen, ko je bilo prej že pognojeno, se preorje polje kar najgloblje. Orati zemljo šele spomladi, se ne priporoča. V začetku spomladi se polje preorava, vlači in slednjič dobro potlači.

Setev: Na tako pripravljeno polje se seje med 15. aprilom in 15. majem s sejalnimi strojem okoli 2 kg cikorijskega semena na oral v vrstah po 25 cm druga od druge oddaljenih. Po setvi se priporoča polje potlačiti.

Nadaljna dela: V normalnih slučajih se pokažejo rastlinice čez 14 dni in kakor hitro se vidijo vrste, se mora takoj začeti z okopavanjem prostora med vrstami. Pleti in okopavati se mora po potrebi tudi večkrat. Ko je cikorijska 2 cm visoka, je treba začeti s trebljenjem. Posamezne rastline smejo biti oddaljene druga od druge 15 centimetrov.

Zbiranje: Izkopavanje cikorijske se začne okoli 15. septembra in traja do konca oktobra. Korenine naj se očedijo, očistijo prsti in dovažajo kolikor mogoče hitro v tovarno. Če bi korenine ostale na polju čez noč, jih je treba pokriti z zelenjem, da bi jim kak mraz ne škodoval. Daljše spraviljanje cikorijske po shrambah ima za posledico vsled razgravanja — plesnobo.

Pridelek: Na 1 oralu se navadno pridelava 130 do 150 stotov, v ugodnih slučajih tudi 180 stotov (metrskih). Zelenje se odreže še par dni pred izkopavanjem korenin. Dobiček od cikorijske je skoro enak dobičku od sladkorne pese, kakor kažejo stati-

stični podatki od delegatov odseva češkega zemljedelstva sveta za kraljestvo Češko v prvi polovici novembra 1911, tako n. pr. se je pridobilo pri Neehanicah sladkorna pesa od 120 do 150 q na hektarju, cikorijske pa 10 do 120 q.

Navajamo kalkulacije gospoda Hanaka ml. o dobičkanosti meznih plodov zaradi primerjave:

Sladkorna pesa.
Dela z vlačanjem, globoko oranje v jeseni, priprava spomladi in setev za dva in pol dnevno delo po 6 K K 15—
Ročna dela, gnojitev s hlevskim gnojem, okopavanje, pletje in izkopavanje pese » 28-50
Hlevski gnoj 60 q po 30 h » 18—
Seme iz cukarne » » »
Umetno gnojilo en in pol q Tomažev žindre po 10 K 50h, en in pol q kajnite po 6 K, 40 kg čilškega solitorja po 10 K » » » 26-50

Izdutki K 88—
na hektar.
70 q korenov po 2 K 20 h » K 154—
10 q repnih odrezkov po 20 h » 12—
24 in pol q odrezkov po 50 h » 2—

Dohodki K 168-25
Čisti dobiček pri pesi znaša K 90-25.
Krompir.

Dela z vlačanjem, oranjem v jeseni, izvažanje gnoja, priprava zemlje spomladi za sejanje, izkopavanje 2 dni in 1/4 » » » K 13-50
Ročna dela, nakladanje in razvažanje gnoja, umetnega gnojila, obdelovanje in izkopavanje » » » 12—
Hlevski gnoj 50 q po 30 h » 15—
Umetno gnojilo 1 1/2 q Tomažev žindre » » » 10-50
1 1/2 q kajnite 6 K, žvepl. amonjaka 15 K » » » 21—
Seme 4 q po 4 K » » » 16—

Izdutki K 88—
Pridelek 40 q krompirja po 4 K » » » K 160—
Čisti dobiček 72 K.

Ječmen.
Dela v jeseni, vlačanje, priprava zemlje spomladi in setev » » » K 8—
Ročna dela, žetev, mlajenje » » » 9—
Seme 30 kg po 17 h » » » 5-50

Izdutki K 22-50
Pridelek 4 q zrna po 17 K » K 68—
4 q slame po 4 K » » » 16—

Dohodki K 84—
Čisti dobiček 61 K 90 vin.

Nekateri tu navedeni podatki služijo samo za primero dobičkanosti in so gotovo v raznih krajih različni.

Dobičkanost cikorijske se da primerjati z dobičkanostjo sladkorne pese, s tem razločkom, da za cikorijsko dobi poljedelec 3 K za 100 kilogramov, torej mnogo več. Odpadejo pa vsi repni odrezki za krmo, v znesku 2 K.

Da poda Kolinska tovarna za kavne primesi v Ljubljani pomoč za praktično akcijo proti izseljevanju iz slovenskih dežel v Ameriko, se je odločila, kriti svojo potrebo cikorijske domače cikorijske in je pripravljena, postaviti na Kranjskem sušilnico za cikorijsko, če se oglasi dovolj zainteresentov, ki bi hoteli cikorijsko pridelovati.

Delo z gojitvijo cikorijske je olajšano s tem, da se je cikorijska na Kranjskem pred leti že z dobrim uspehom pridelovala.

Če upoštevamo, da Kolinska tovarna za kavne primesi rabi na leto okoli 350 vagonov surove cikorijske, vidimo, da se s tem nudi ugodna prilika našemu poljedelstvu, povzdigniti svoje gospodarstvo in dati za službo mnogim delavcem, ki sicer morajo iskati kruha v tujini. Kolinska tovarna da interesentom, ki bi hoteli gojiti cikorijsko, podrobno navodilo za pridelovanje, preskrbi seme in pošlje v posamezne kraje svoje strokovnjake, ki bo ustmeno razložil pridelovanje cikorijske in preskrbel potrebne sejalne stroje.

Pozivljamo torej naše poljedelce, ki hočejo sejati cikorijsko, naj se čim prej zglase pisмено ali ustmeno v Kolinski tovarni za kavne primesi v Ljubljani in navedejo obsežnost zemljišča, na katerem hočejo cikorijsko gojiti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Risto Pustoslemček.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. decembra: Ivan Novak, posestnikov sin, poldrugo leto, Gradaška ulica 4.

Zitne cene v Budimpešti.
Dne 23. decembra 1911.

Termini.
Pšenica za april 1912 » za 50 kg 11-76
Pšenica za oktober 1911 » za 50 kg 10-32
Rž za april 1912 » za 50 kg 9-75
Koruzna za maj 1912 » za 50 kg 8-58

Mnogostanska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se da tako mnogostansko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesto utešujoče, ako se nanaša z njim, kadar koga trga, kako to zdravilo vpliva na mišice in živce krepi in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica K 3. Po poštnem povzetju pošljite to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuschlauben 9. V zalozah po deželi je zahtevati izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 18

Milo s francoskim žganjem Brázay
odstranjuje grapavost kože in ohranja nje finost in gladkost. — Dobiva se povsod.

Veliko zaupanja je treba pri nakupu posteljne perja. Pol življenja prebije človek v postelji in bi se torej pri nakupu vedno morali obračati na preizkušeno trgovino. Za tako je pa že zdavnaj znana trdnica S. Benfisch, Dešenice na Češkem, kjer se dobi posteljno perje izvrstnih kakovosti. Zahteva cenik.

Zmagoslavje kozmetike so izdelki »Neige de Fleurs«, cvetlični sneg, krema in puder, ki sta zmagovito preletela ves svet, ker ob popolni neškodljivosti predstavljata najboljša, kar more dandanes nuditi znanost higiensko pravilnemu negovanju kože.

Najhujše trpinčenje konj se lahko opazuje pozimi, kadar pade sneg posebno v mestih. Vsak strokovnjak in prijatelj živali je začuden in se zgraža nad takim trpinčenjem živali pozimi, posebno, ker imamo sredstev dovolj, ki uspešno zabranjujejo padec konj na gladkih potih in ki onemogočujejo s temi padci v zvezi stojiče prenapetosti in ranjenja. Čuditi se moramo, da se druživa za varstvo živali in policija ne briga za to stvar, in da nista še povzročili, da mora imeti vsak konj pozimi ostre šole, oziroma, da mora vsaj vsak voznik take imeti s seboj. Kot najboljše zimske šole za konje so svetovnoznane Leonhardtove originalne H šole, ki imajo prednost, da ostanejo ves čas svojega uporabljanja ostre in da se jih tudi kot opora lahko uporablja. Zlasti se jih s pridom uporablja pri konjih, ki vlečejo velike teže. — Da se pri kupovanju obvaruje pred ponaredbami, naj se povsod izrecno zahteva le Leonhardtove originalne H šole.

Zanimivo izjavo dobimo v pismu, ki ga je pisala Ekselencija baronica Helena Freytagh-Loringhoven, roj. grofica Buxhoeveden v Gorici, Corso Verdi 36, lekarnarju E. V. Fellerju. Pismo se glasi: »Z zadoščanjem Vam pošiljam priloženo pisanje znane pisateljice Paul Maria Lacroma, plem. Marije Egger. Iz pisanja razvidite, da je Vaše domače zdravilo Fellerjev fluid z znamko »Elzin fluid« dobilo novo razširjevalko. Dama je bila zadnjič pri meni, in ker je tožila o neznoznanih nevrogičnih bolečinah, sem ji dala steklenico tega fluida. Sedaj po teh kratkih dneh pa pride ta iskrena zahvala za resnično sijajni uspeh. Nestrpno pričakujem poročila o uspehu Vašega fluida pri kneginji Cordata, kar Vam bom tudi takoj sporočila. Fellerjev fluid, ki ga čita-je občinstvo že dobro pozna, izde-luje samo lekarnar Feller v Stubici, Elzin trg št. 238 (Hrvaško) in se od tam lahko naroča. Dobi se 12 malih ali 6 dvojitih in tudi 2 specialni steklenici franko za 2 kroni. Mojnha zaloga tega izbornega domačega zdravila bo dobro služila vsakomur.

3 zlati nauki!

I. Kdor s „FLORIAN-om“ se krepča, Zmora! dober tek ima!

II. Če zločedeš godrnja, Pij „FLORIAN-“, pa nehaj!

III. Ni otročen, ni bolan, Ta, ki vlijeva

FLORIAN

Postavno varovano.

Ne maramo glavobola, zobobola, bolečin v križu, trganja po udih, bo-denja, revmatskih bolečin v hrbtu in mišicah. Mi rabimo Fellerjev fluid z znamko »Elzin fluid«. Tucet za po-izkušnjo stane samo 5 K franko. — Zelodec jačijo, pospešujejo prebavo, zbujujo tek, blažijo krč in telesno od-vajanje pa urejajo Fellerjeve odva-jalne rahbarbarne kroglice z znamko »Elzine kroglice«. 6 škatlic franko 4 K. Pristne prodaja E. V. Feller v Stubici, Elzin trg št. 238, Hrvaško.

Najkrajša, najfinjša konjakova znamka
Gróf Keglevic István
utódal

(grofa Stefana Kegleviča nast.)
PRIMONT
Na vseh tu in inozemskih razstavah — na-zadnje v Turinu odlikovana izključno s častnimi diplomami. Dobiva se povsod. 40-6

Kolesarji!
Motoristi!

Dovoljujem si vse gg. kolesarje in moto-riste vljudo opozoriti, da, tako kot vsako zimsko sezono tudi letošnje

sprejemam kolesa in motorje
v primarno temperirane in profi opju zavarovano skrambo brezplačno.

Ako pa kolo ali motor potrebuje kakšnega popravila, prenovljenja ali nadomestitve posameznih delov, se to izgotovi solidno in po prim. ceni. Priporočajo se za cenj. naročila beležim z odličnim spoštovanjem

Karel Camernik
specialna trgovina s kolesi in posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Meteorološko poročilo.

Vilna ud morjem 399-2 Brodajni mračni tlak 39.78 m

decem.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperat. v C	Vetrovi	Nebo
22	3. pop. 9. zv.	730.6 733.6	8.8 2.7	sl. svzh. sl. szah.	pol oblak. jasno
23	7. zj.	727.8	0.5	sl. svzh.	del. jasno

Srednja večerajšnja temperatura 5.8° norm —2.3° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

+

Zalostnim srcem naznanjamo, da je naš ljubljani oče, gosp.

Matija Brezovar,
nasrduar v pok. in trgovec

v Ljubljani, Poljanska cesta 76, včeraj 22. t. m. nenadoma mirno v Gospodu zaspal

Rajnik se priporoča v blag spomin in molitev 4345

Ljubljana, 23. dec. 1911.

Rodbina Brezovar.

Zahvala.

Za vse izraze presrčne ljubezni do pokojnega in tolažilnega sozolja se iskreno zahvaljujeta

rodbini dr. Bergmann in dr. Kalan.

Zahvala.

Vsled točnosti in kulance banke Slavije

ki jo je pokazala s hitrim izplačilom zavarovanega kapitala K 4000.— po smrti mojega soproga gosp. Josipa Urbančiča, naqubetega v Bihah pri Gorici, se tmu slovaškemu zavodu javno zahvalujem ter ga vsakomur za življenjsko zavarovanje najtopleje priporočam.

Iz lastne izkušnje poudarjam, da je življenjsko zavarovanje posebno m užiteljki stan največjega pomena ter bi moral biti vsak očenjeni učitelj v ke-rat svoje rodbne zavarovan

Blije pri Gorici, dne 22. decembra, 1911

Marija Urbančič, nadučiteljeva vdova.

Zahvala.

Za izkazano srčno sozoljaje povod smrti najinega nad vse lju-bljenega soproga ozir. očeta g.

Jvana Selekerja

kakor tudi za časteče spremstvo k večnemu počitku izrekava vsem so-rodnikom prijateljem in znancem iskreno zahvalo. 4347

Prav prisrčno pa se še posebe zahvaljujema vsem darovalcem krasnih vencev, čč. duhovščini, slav-čevskemu društvu »Zvon« za gan-ljivo petje, sl. požarni brambi in sploh vsem, ki so počastili spomin rajnika z obilnim spremstvom pri pogrebu.

Smartno pri Litiji, 23. dec. 1911.

An. nija in Darinka Seleker.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem dobil nobenih tobačnih izdelkov pri Antonu Križniku, gostilničarju, da bi ne bil pri njem gost.

LUKA SUHADOLEC. RUDOLF ŠIVIC, priča.

Dražilova gostilna, Rimska cesta
,,št. 11, z priporoča svoja naravna vina in dvojnato marčno pivo. Dobra kuhinja. Stalni naročnikom na obede in večerje znižane cene. Casopisi in klavir na razpolago. Gostom toči se tudi v namiznih vrticah se sodčkih od 3 l dalje.

Na Gorenjskem v kraju, kamor prihajajo tujci, pri farni cerkvi, sodišču, postaji, šoli,

se prodaja iz proste roke za 28 tisoč hiša z gostilno in mesarijo.

Hiša ima tudi 10 sob za tujce. Na-stopi se lahko takoj, ker je pri hiši vsa oprava. Polovica event. tudi več denarja lahko ostane vknjižena. — Več po e Lovrenc Pristavo v Kranjski gori št. 31 pri Jesenicah na Gorenjskem. 4354

! Novo otvorjen !
od c. kr. deželne vlade koncesijoniran

Prvi zavod
za posredovanje služb

za hotelske, restavracijske, kavarniške in gostilniške posle, kakor natakarje in natakarice, markerje, hotelske sluga, vratarje, vrtarje in kočijaže, sobarice, kuharice in sploh služkinje. — Tudi prevzame oskrbo

pomožnega osebja za veselice itd. Istotja naj se obrnejo tudi oni, ki iščejo takih služb. — Pismena naročila s prilogo znamk se takoj izvršijo. — Se priporoča

M. PIKEL
Selenburgova ulica št. 6
poleg glavne pošte. 4367

Zahvala.

Za vse izraze presrčne ljubezni do pokojnega in tolažilnega sozolja se iskreno zahvaljujeta

rodbini dr. Bergmann in dr. Kalan.

Zahvala.

Vsled točnosti in kulance banke Slavije

ki jo je pokazala s hitrim izplačilom zavarovanega kapitala K 4000.— po smrti mojega soproga gosp. Josipa Urbančiča, naqubetega v Bihah pri Gorici, se tmu slovaškemu zavodu javno zahvalujem ter ga vsakomur za življenjsko zavarovanje najtopleje priporočam.

Iz lastne izkušnje poudarjam, da je življenjsko zavarovanje posebno m užiteljki stan največjega pomena ter bi moral biti vsak očenjeni učitelj v ke-rat svoje rodbne zavarovan

Blije pri Gorici, dne 22. decembra, 1911

Marija Urbančič, nadučiteljeva vdova.

☒ ☐ ☒
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
☒ ☐ ☒

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

☒ ☐ ☒
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okrasji itd.
☒ ☐ ☒

Kavarna Central

Sv. Petra nasip 37.

Danes in vsak dan koncert

slovitega tamburaškega zbora „Javor“

iz Zagreba,

obstoječ iz 4 dam in 2 gospodov.
Bogati spored sestoji iz narodnih slo-
vanskih popevov in tamburaških glas-
benih umotvorov.

Posebnost: krasni ženski četvero-
spev, ki je povsod vzbujal navdušeno
priznanje. 4081

Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.
Kavarna vso noč odprta.

K obilni udeležbi vabi z velespoštovanjem
Štefan Miholič, kavarnar.

Naznanilo.

Za kupovanje božičnih in novoletnih daril

si dovoljuje

tvrdka H. Suttner, Mestni trg št. 25

svoje cenjene odjemalce opozoriti

na svojo najbogatejšo zalogo vseh vrst ur, kakor tudi draguljev, zlatnine, srebrnine in sploh vseh
v to stroko spadajočih predmetov, katere je tako uvrstila, da bode lahko vsak cenj. odjemalec
popolnoma pesteren po svojem okusu in se bo vsako naročilo rešilo v popolno zadovoljnost.

Za solidno, realno in točno postrežbo jamčim.

Za obilen poset se priporoča z velespoštovanjem

tvrdka H. Suttner.

Sprejemem učenke

za svojo manufakturno trgovino
15 do 16 let staro, ter zmožno slov
in nemškega jezika. 4284

T. Ogrin, Novo mesto.

OTROCI PAPEŽA

Roman iz Rimske zgodovine.

» Spisal M. ZEVACO. »

Velika osmerka, strani 492. — Cena broš. K 3.50
Lahko in prijetno pisan roman iz časov laške
renesanse, ki ima po bogastvu snovi in fas-
cinujoči zanimivosti pripovedovanja le malo
vrstnikov v svetovni literaturi. Trepetajoč
razburjenja sledi bralec burnim usodam
Ragastensa in lepe Primavere, ki se odigra-
vajo v krvavi senci Borgijcev: papeža
Aleksandra, njegovega sina Cezarja in hčere,
zloglasne Lukrecije. Veren kolorit, zdrav hu-
mor in pester mnogoličnost priporoča to
knjigo vsem ljubiteljem živahnih, dramatično
:: :: burnih zgodovinskih povesti. :: ::

Dobiva se v knjigarni 4199

L. SCHWENTNERJA
Ljubljana, Prešernova ul. 3.

EMIL DOBRIČ, LJUBLJANA.

Prešernova ulica št. 9, poleg c. kr. glavne pošte.
Povedom bližajočega se Miklavža ter božič-
nih praznikov priporoča svoje vsestransko
bogato založeno trgovino galanterije, igra-
ter predmetov za darila, srečolove in spomi-
ne. — Priznana najokusnejše sohe (kipi),
vaze, slike in drugi predmeti za ozaljšanje
domov.

Pri ljubljanskem gradu! Solidno blago! Zmerne cene!

Zaradi povečanja podjetja

4196

se prodasta dva parna stroja

- 1) 150—170 HP s preciznim zaklopnim krmilom, patent „Martung“.
- 2) 50—70 HP tudi z zaklopnim krmilom in patent „Martung“.

Obe s kondenzacijo in v popolnoma dobrem stanju.

Naprodaj so tudi različne transmisije, ležalci, jermenice itd.

Stroji so na ogled v ljubljanski predilnici, kjer se dobe tudi pojasnila.

Ženitna ponudba!

30 let star možki, še samec, lepe zuna-
njosti, se želi seznaniti zaradi pomanjkanja
prilike z deklico, staro od 20 do 28 let, ku-
harico in pridno gospodinjico ali vajeno
kakšne druge obrti ter nekaj premoženjem.
Vdova brez otrok ni izključena. Samo resne
ponudbe s sliko, ki se takoj vrne, do 31. de-
cembra t. l. na uprav. »Slovenskega Naroda«
pod »Srečna bodočnost 10000«.
Tajnost strogo zajamčena. 4267

Drva za kurjavo

suha, trda in mehka,

odpadki od stavbnega lesa

se dobe v tovarni V. Sengnettijske,
cesta na Rudolfovo železnico šte-
vilka 16, za državnim kolodvorom.
3848

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27

Priporoča lepe zračne

tajske sobe

po znižanih cenah.

Priznoma dobra kuhinja in izborna naravnata vina.
Za večje pojedine, izletovanja ali
društvena zbiranja sta sedaj vedno
na razpolago dve lepi posebni sobi.

Postrežba dobra, cene primerne, za večje
pojedine po dogovoru.

Stalni gostje imajo znižane cene.

Priporočata se cenj. občinstvu in slavn
društvom z velespoštovanjem

1913 L. A. Tratnik.

Pozor! Trgovci! Pozor!

Vsled sklepa gremija trgovcev se bodo še letos oddajali reklamni koledarji.

Ker je sedaj zadnji čas za naročilo

reklamnih koledarjev za l. 1912

si dovoljujem jih ponuditi vsem cenj. trgovcem in obrtnikom

komad že od 15 vin. naprej z blokom in tiskom.

Z velespoštovanjem se priporočam

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11

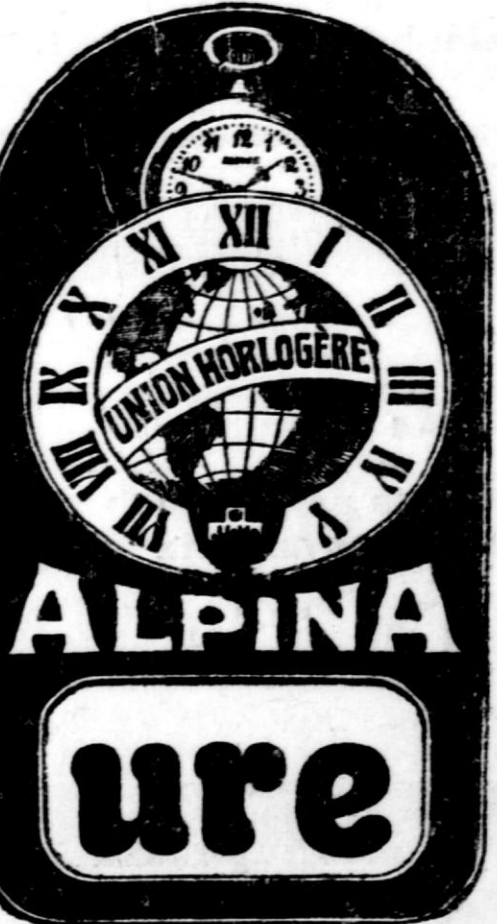
trgovina s papirjem in galanterijo na drobno in debelo.

Vzorci na razpolago.

Največja izbir.

Cene brez konkurence.

Na debelo in drobno. Pri večjem naročilu velik popust.

Lepa božična in novoletna darila.

Naročujte novi

jubilnejni cenik s koledarjem
po jako znižanih cenah in poštine prost
ko bo izšel za Božič.

Najbogatejša izbira kot obče znana domača
solidna trgovina po najnižjih tvorniških cenah
zlate, srebrne, nikelnaste in jeklene
ure in verižice. Briljanti največja
izbira: uhanov, prstanov itd. Kina
srebro, posebni cenik na zahtevo.

Fr. Čuden

urar in trgovec samo nasproti Fran-
čiškanskega samostana v Ljubljani.

Sivni stroji najfinije vrste na zahtevo posebni cenik.
Nov jubilnejni cenik s koledarjem bo za Božič
izšel, tudi poštine prost.

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Stanje denarnih vlog na hranil. knjižico 30. 11. 1911 K 60.592.200—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Vogel Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bližini „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurzovnih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih
papierjev — Promese za vsa zbiranja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

O južnem sokolu.

1. 1864—1867.

S pogrebom je »Južni Sokol« začel javne nastope in — končal. Iz groba pa je izšel »Ljubljanski Sokol«.

Ni bil dober omen za »Juž. Sokola«, da je privratar javno nastopil — pri pogrebu narodnega župana ljubljanskega, dr. Ambroža 1. 1864. V čitalnici (v Souvanovi hiši nasproti nemške kazine) so se društveni hiši - pogrebi zbirali. Prihajali so v vrhovnih in navadnih klobukih. Pozamezni so se bali v polnem kroju hoditi po mestnih ulicah zaradi morebitnih žaljenj in sploh nasledkov za mlado ogroženo društvo... Čikuje in peresa so deli Sokoli na glavo šele pri skupnem nastopu pred odkrivanjem na kraj žalosti k Medjatovi hiši. Da je bila previdnost opravljena, sledi iz nastopne epizode: Neki Sokol — morda edini — je šel iz Balzove (zdaj Kirbišev) hiše v kroju proti čitalnici. V verandi kazinske kavarne je stal »večni komandant« vojaškega špitala, stotnik Sehra-mek. Pogled na rdečo srjeco, čikuž in surko je moza tako prevzel, da je glasno vskliknil: »Was ist den das für ein Pajatzto.« — Sokol D. se vstavi in odgovori: Ein Lümmler nicht wie — — — zadnja beseda je udarila na vrata kavarne, za katerimi je »junak« izginil... Po svečanem pogrebu — katerega so se tudi turnarji udeležili — uvrščal je, pred pokopališčem, za vojaško godbo. Sokole načelnik Pavle Drašler. Dr. Keesbacher stopi k njemu z opombo: »Wir können uns doch wohl anschliessen, nicht wahr?« in dobil je odgovor: »Anschliessen wohl nicht, — nachgehen können Sie.« Drašler se je maščeval, zato, ker so se turnarji »lede skupne telovadnice od Sokola ločili.

Naslednik župana Ambroža je postal dr. Edin H. Costa. Čitalnica s Sokolom in meščanstvo priredili so novemu županu serenado. Impozanten sprevid se je pomikal po Kongresnem trgu mimo deželnega dvorca, po Goroški ulici in Turjaškem trgu, na Breg. V dež. dvorcu je stanoval ravnatelj deželnih uradov pl. Kalmann. Velikanski vrišč ga je zvalil na okno; slišati je moral korakovanje »Pridi Gorenjca« in gledati nebroj bakljašev, lampijonov, ljudstva in Sokolov — med temi pa celo mene z zastavo... To je bilo preveč za starokopitnega birokrata.

Ze drugo jutro mi pove knjigovodja Ivanetič, da sem pri gospodu direktorju v nemilost padel — da so skrajno užaljeni gospod rekli: »Drenik darf nicht mehr zu mir, — ein Sokol taugt überhaupt nicht für den Landesdienst.«

Situacijo sem spoznal, zato sem se tudi poslovil, ter stopil na asfurno polje. S stanovsko spremembo zadobil sem zaželjeno prostost; Sokolstvo mi ni bilo več ovira ali v sramoto, marveč v korist in čast...

Živel sem in užival pomladno dobo narodnega prebujanja in vstajenja; postal delujoči član skoro vseh nastalih narodnih društev, udeležil se izletov, prepeval s Sokoli agitiral in veselice aranžiral — svoboden, v pravem pomenu besede.

Vsemu gibanju v ospredju je stal »Južni Sokol«. Alenno se je telovadba resno gojila, je vendar večina članov za nujno — — — — — smatralo javne nastope, udeležbo pri narodnih slavnostih širini slovenske zemlje in dalje. — Sokol se je čutil poklicanega, da razširja narodno zavest, da vzbuja domoljubje, da navdušuje k ustanovitvi narodnih društev. Te vevaležne naloge je »Južni Sokol« vstrajno, z radostnim srcem in požrtvovalnostjo izpolnjeval. Poleti je prirejal izlete, po zimi pa redno, vsakehi 14 dni, sokolske večere.

V obče so bili izleti drug druge-mu podobni. Glavni smetvi so ostali vedno isti. Omeniti pa hočem nekatere, ki so mi ostali življeje v spominu.

* Eden prvih popoldanskih izletov je bil skozi Ježico in Gameljne v Tacen na brodu h »Koširju«. Gameljčani so gledali sprejema med seboj tekmovali. Vsaka vas je hotela Sokole srčneje pozdraviti. Ljudstvo je do-ločno si pripovedovalo o izletu, češ, »Slovenska precesja« pride. Pred hišami so bile postavljene okičene smreke med vasmi mlaji, na oknih so gorele sveče — pri belem dnevu — in pred pragi so klečali posamezno, stari možje s klobuki v roki, žene in otroci. »Slovenska ja« je naraščala za stotine. Kdor je le zamo-gel, je spremlil Sokole v Tacen. Doma-če hčerke »Koširjeve« so vodile postrežbo. Bile so zele, zavedne Slo-venke in na poset »Južnega Sokola« ponosne.

Lep in zanimiv je bil izlet v sta-rodavni Kranj, katerega se je udele-žil tudi starosta, dr. Costa. Ker je pa hotel ob tej priliki — štiti neke ofi-ci-je-lne vizite, potoval je v civilni obleki. Njegov sluga R. je pa nosil kot prtljago tudi sokolsko opravo. Na

»Stari pošti« je bilo skupno kosilo naročeno. Dr. Costa se je pri posetih toliko zamudil, da bi moral skupni obed zadržati, ako bi se bil poprej še preoblekel. Ker tega ni hotel zagrati-ti, je prešel v salonske obleke. To pa je dalo povod naslednim pikrim be-sedam temperamentnega dr. Hinko Dolencu.

»Sokolska obleka je poštena — surka in hlače so iz ruskega platna — srjeca je rdeča, kakor kri, katero vsak pravi Sokol rad vrelje za do-movino slovensko — hlobuk pa je okrogel — kot strela — ki naj vsake-ga ubije, kdo to sokolsko obleko za-nižuj...« Dr. Costa je smel, jaje odšel in se kmalo vrnil v kroju. Ognjeviti govornik je storjeno napa-ko uvidel, da sumljenemu lojalno za-ščeda... — — — — — staro-ste pozdravili v viharim: Na zdar!

Daljši izlet 1. 1864. je bil v Vi-pavo. Naj ga nekoliko podrobneje opišem. Dekan Grabrijan v Vipavi je slovel kot modrijan in gostoljuben in zaveden rodoljub. Bil je tudi de-želni poslanec. Po njegovem vplivu ustanovila se je v vipavskem trgu čitalnica »Juž. Sokola« — na čelu mu dr. E. H. Costa — je pohitel na otvo-rivno slavnost narodnega društva v prelepo dolino Vipavsko. Z Razdr-tega smo se odpeljali na dvojni loj-trnicah. Hinko Kavčič nas je svaril: »Burja pribira — mirno sedite in pazite na ravnotežje — posebno še pri mostičku«.

Razposajeni pasažirji so poza-bili na dobre svete in pri mostičku se je res preknul prvi voz. — V Vi-pavi nas je sprejel grof Lanthieri; odprl je Sokolom srce, grad in — klet... Pod vezanim kozoleom je bil slavnostni obed. Navzoč je bil, razen mnogo veljavnih mož iz okoliša, tu-di slavnostni vodja goriških Slo-venecv, dr. Lavrič. Dvakrat je mož vstal, da bi odgovarjal napitnicam, toda ginjen veselja, da vidi Sokola, se je zjokal. Dekan Grabrijan je že-le vse, ki ostanejo še drugi dan, v goste. »Pozvedite in poročite mi, za koliko gospodov naj kuharica kosilo pripravi«, je rekel blagi mož. No, jaz sem hodil od enega Sokola do drugega, a večina je trdila, da mora biti drugo jutro v Ljubljani. Nazna-nil sem okoli 20 gostov.

Zvečer je bila beseda s plesom. Kvaliteta in kvantiteta Vipavske kaplice je tako vinkovala, da je le nekaj onih, ki so morali domu, se si-ecer pravočasno odpeljalo, a še ti so v Postojni vlak zamudili.

Drugi dan po 12. je postalo v fa-rovžu dokaj živahno. Več kot se en-krat toliko je prišlo gostov kakor se jih je pričakovalo. Kar mogče so storile vrle gospodinje, dekanove ne-čaknje, vendar pa je dekan, videč da do mene ne pride mi svetoval: »potolažite se — pijte pikolit in oma-kajte pecivo«.

Temu izletu podoben je bil izlet 1. 1865 v Smartno pri Litiji. Tam-o-nji nadučitelj Adamič (skladatelj) priredil je s tremi hčerkami in sinom lepo »Besedo« s slavnostem pozdra-vom, z deklaracijo — solo in zboro-vim petjem ter muzikalnimi točka-mi. Občudovali smo vrliga moža-očeta!

Koliko dela, energije, talentov, požrtvovalnosti in domoljubja je re-prezentirala ta nčetilska rodbina! Največji izlet »Južnega Sokola« je bil 1. 1866 v Zagreb k Zrinskega slavnosti. Od južnega kolodvora do mesta je bilo podrug kilometrov ho-da. Deževalo je; cesta ob straneh de-belo nasita in blatna. Levo od mene opazim dve elegantni Hrvatci, ki sta se borili z gramozem in proti sunkom drenajočega se občinstva. Da ju rešim trpljenja, povabim jih pod za-stavo. Takoj so pristopile in se za-hvalile, jz pa sem poslušal miloglas-no hrvaščino, govorno in naobra-ženih domačink... Ko stopim zve-čer v gledališče, me nagovori mlad gospod: »Ste vi barjaktar Sokola iz Ljubljani?« Ko vprašanju pritrdim, me pelje v prvo nadstropje, odpre ložo in me prosi, da ž njo razpo-la-gam... V Zagrebu sem videl na pro-stem pečenega vola in ga tudi poku-sil. Bil sem v »Maksimirus«, bajno le-pem parku — od našega »Tivolske-ga« — morda mnogo mnogokrat več-je-ga. — Obsežni teren z mostiči, je-zeri, labudji, čolnčki, cvetličnimi gre-dami, belimi cestami, lopami, drevo-redi, eksotičnimi rasklinami, orjaški-mi drevesi, gostimi sencami in soln-častni žarji — da, da! bil je kardina-lu Havlička »Maksimirus« takrat kra-san...

Leta 1867 je umrl poštini kontrol-lor Germek. Društvo je spremlilo od-ličnega hrata in rodoljuba k večni-mu počitku. Po pogrebu je šlo okoli 30 Sokolov k »Anerju« na vrt. Tam se je pilo, govorilo in pelo. Od tam je odšla večina v karno »Merku-re« (Gnezda) na Glavnem trgu. Med potje so dobrovoljci prepevali in pred magistratom stopi Vojteh Va-lenta na stopnice in intonira »Rusko himno«. — V kavarni je postalo ži-vahno. Fni prebirajo časnike, drugi biljardirajo ali gledajo, ko se ka-varniška vrata odpro in župan dr.

Costa zakliče: »Sokoli, na pomoč!« Kaj se je godilo? Trije Sokoli so pri-hajali že blizu kavarne. Prvega na-skoči zavratno turnar Tambornino, mu strga raz čepice sokolsko pero in zbeži s pletom v Schantlovo hišo. Oropani in njega tovariši planejo s krikom za beguncem, ko pride dr. Costa prvo čevljarsko mosta, mi-mo Tranče in vogalne hiše na Glavni trg, ter sliši vpitje in vidi zbežati osebe v vežo hiše, nasproti kavarne. Sluteč nvarnost skoči Costa, odpre kavarniška vrata, pokliče Sokole in hiti na »stovž« po rečrje. Med tem so se vsi Sokoli iz kavarne v temno vežo od koder je prihajal krik. Hugon Turk je pograbil neka, časopi-sov — jih zvil prižgal in z goročo bakljo sledi drugim ter razsvetlil situacijo. — V veži je stal domači hlapec, krvaveč iz ustne. — Na prvi ropot je stopil iz svoje pritlične sobe, da vidi kaj da je. — V tem dobi uda-rec v obraz. Nekdo je mislil zadeti begunca Tambornina. Na vprašanje, kje vtegre biti Tambornino odgovori hlapec: »Mladi gospod stanuje na vrhu.« Še predno so zamogli Sokoli Tambornina poiskati, prišla je poli-cija. Večina navzočih je odšla iz ve-že, ostali pa so: Eduard Horak, Kri-žaj Pepe, Križaj Janjo, Peregrin Kajzelj, Ljudevit Valenta in Hugon Turk. Ti in hlapec so redarjem po-jasnjevali dogodek, a že drugo jutro so bili vsi klicani na »Zabjeko«. Ko je prišel po 11. uri Hugon Turk so bili tovariši že izprašani — zaprti. Sluga Mezek je peljal Hugona pred sodnika Gerčerja, ki je po zaključku zapiska naročil slugi: »Führen's ihn ab.« Mezek in Turk gresta po dol-gem mostovžu — slišati je bilo zvija-ganje ruke pesni, zaha, tam so, kmalo bomo skupaj.« meni Turk, to-da Mezek ga zapre v posebno sobico, a pride čez pol ure zopet ponj in ga pelje v druge pred »Gerčerja«, ki reče: »Wenn Sie versprochen, binnen 24 Stunden Laibach nicht zu verlas-sen, so können Sie geh'n.« Hugon Turk se pa odreže: »Jaz obljub ne de-lam — ne vem čem in zakaj.«

Sodnik ga osorno pogleda in po-kaže na vrata s pristavkom: »Jetzt geh'n Sie!«

Konec preiskave je bila sodba in obsolba vseh razen H. Turka. Eduard Horak je dobil težnvo za-pora; brata Križaj, P. Kajzelj in Ljud. Valenta vsaki 4 tedne.

Provokaterja Tambornino sod-nija ni zasledovala!

Udarjeni hlapec ni za škodbo nobene — škodnine zahteval.

Ves dogodek je bil, pravzaprav, malenkosten, in vendar je — zahteval toliko žrtev...

Čez mesec dni smo pričakovali pred »Zabjekom« i tuike jih spre-mili v čitalnico, kjer jih je Karel Tav-čar s šarpanjem pogostil.

Še važnejši nasledni onega mla-dinskega izgredu v Schantlovi veži ob pol enajsti uri so bili: Suspen-zacija župana dr. Edin H. Coste, opasna stroga preiskava proti njemu ter razpust društva »Juž. Sokola«.

S korektnim in previdnim po-stopanjem je župan dr. Costa prepre-čil morebitno nesrečo — kajti žalje-ni Sokoli bi bili najbrže roparja pe-resa Tambornino poiskali... da ni došla pravočasno policija.

Da je bil župan Costa vladni mož, dobil bi bil zaslužen priznanje, tako pa je vlada pograbilo ugodno priliko z namenom, da uniči nardo-nega voditelja in skrajno sovražno slovensko telovadno društvo »Juž. Sokola«.

Fr. Drenik.

Slovinci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda

Proti 168

zobobolu in gnjilobi zob
izborne deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica s navodilom i kremo.

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rožljova cesta št. 1
poleg Franc Jozefovega jubilejnega mosta.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagaja juž. slovenske, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vlijudno, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborne delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranjuje neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust je bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC
preje F. Hiti
Pred Skofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET
zlatar v Ljubljani
nasproti glavne pošte
priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine
ter precizijskih žepnih ur.
Časna delavnica.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne.
Solidna in resna postrežba

Ostanovljeno 1848.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

August Agnola
Ljubljana,
Družnajska cesta 13
Izborna zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk
najnovejše
vrste
po nizkih cenah

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča cve-tja, korenine itd. tudi po Kneippu,
stne vode in sobni prašek, ribje
olje, redline in posipalne moke za
otroke, dišave, mila in sploh vse
toaletne predmete, fotografirane
aparate in potrebščine kirurški-
ne obvezila vsake vrste, sredstva za
desinfekcijo, vosok in pasto za tla
itd. — Velika zaloga najtinejšega
ruma in konjaka. — Zaloga svežih
mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konc. oddaja strupov.
Za živinorejce
pos. bno priporočljivo: grenka sol
dvejnata sol, soliter, ocojan, kolmez,
kuhalna apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Kupuje po najnižji ceni razne zelišča
(rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd.

Naravna vina
bela in rdeča 25—56 K, rizling 60 K,
pristna slivovka in tropinovec K 120
za 100 litrov
prodaja
Josp. Kravagna v Ptuj.

Gramofone
najboljše vrste
po najnižji ceni
avtomatične, po-sebno za gostilni-
čarje pripravne
priporoča
Ivo Bajželj
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11
(Kofler).
Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče
a K 350. — 1000 igel K 2.— 271

Uradniško hranilno društvo
v Gradcu, Herrengasse 7, II. nadstr.

Osebni kredit
3408 in dolgoroka
posojila za ranžiranje
uradnikom, profesorjem, učiteljem,
penzionistom i. dr. pod najugodnejšimi
pogoji, eventualno tudi brez porokov proti
enkratnemu plačilu v poroštevni sklad.
Mesečni obrok za posojilo 200 K znaša pri
5letnem vračanju 4 K v številu obresti. Pred-
stroskov nikakih. Natančnejše iz prospektov
Nadaljna pojasnila daje
Josip Kosem, Ljubljana. Krakovski nasip 22.

Varstvena znamka:
Sidro. 3329

Siniment. Capsici comp.
Nadomestilo za
PAIN-EXPELLER s sidrom
priznana izborna, bolečine tolažuje in
odvajajo mazilo ob prehlajenju itd. po
80 h. K 140 in 2.— se dobiva v vseh
ekarnah. Pri nakupu tega splošno
rijubljene domačega zdravlila
naj se jem le originalne stekle-
nice v škatlicah z našo varstveno
znamko »sidrom«, potem je vsako
prepričan, da je dobil originalni
izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna
pri »Zlatem levu«
v Pragi, Eliščina št. 5. nova.

Zajamčen uspeh
sicer denar nazaj. 4025
Zdravniška priznanja o izvršnem učinku
Med. dr. A. Rixa

krema za prsi.
Neškodljivo porabno na zunan,
trajen senzacionalen uspeh.
Bujae prsi, polne, krepke
telesne oblike, za vsako
starost v kratkem času.
Poizkusni lonček 3 K,
velik lonček 8 K.

Zoperne koccine
v obrazu odstrani v 5
minutah dr. A. Rixa
odstranjevalec kocin.
Cena 4 K. Zajamčeno
neškodljivo. Vsa zdrav-
niško oblastveno preizku-
šena lepota.

Kosmet. laboratorij dr. A. Rixa Dunaj
IX., Berggasse 17 E.

Razpošiljanje diskretno po povzetju an-
:: franko če se vsota naprej pošlje. ::

Fotografske aparate
kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija
„Adrija“
oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5.
Temnica na razpolago.
Zunanja naročila z obratno pošto
Zahtevajte cenike!

R. Richterjeva zdravstvena ržena kava
je, kakor dokazuje 1000 priporočil pisem najboljša. Vankemu zavrtku s 5 kg je dodan lep porabni predmet iz nikla, stekla itd., pred božičem pa krasno božično drevesce, zvonce z angeli in otroške igrice, popolnoma po želji in **zastonj**. — 5 kg stane poštnine prosto po povzetju K 4— po pošti. (Brez darila K 340)
KARL RICHTER, tovarna za zdravstveno rženo kavo
3812 Vsakemu zavoju je dodan seznam predmetov, ki se dobijo zastonj.

Intelligenčni izpit za enoletne prostovoljce!

K temu potrebno pripravo podeljuje uspešno podpisani zavod, pri katerem se prično v to svrhu **15. januarja 1. 1912 posebni učni tečaj**. — Pojasnila daje 3830
Prvi zagrebški vojaško pripravljalni zavod (Zagreb, Kukovičeva ul. 15).

Najboljše češki nakupni vr. Ceno posteljno perje!

Kg. sivga, dobroga, puljenega 2 K; boljšega 240 K; prima polbelega 280 K; belega 4 K; belega puhastega 510 K; kg. velefinnega snežnobelega, puljenega, 640 K; 8 K; kg. puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši pršni puh 13 K. Xarocila od 5 kg naprej franko. 2682
Zgostovljene postelje in gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema sglavicama, 80 cm dig, 60 cm šir, poljenski z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol pak 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 13 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 350, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K, 17 K, 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za nengajaloče se vrne denar. Natančni cenovniki gratis in franko. **S. Bemisch, Dešenice št. 767, češko.**

FAVORITE

Najboljše obojestranske
ZVOKOVNE PLOŠČE
vseh znank.
Največji repertoar najbolj priljubljenih umetnikov in : godb, najslavnejši in najslavnejši vrst. — Dáperen material :
:: Poljudne cene ::
Prodaje vse esesalno trgovine in preprodajalci na Dunaju in na delovih ali
'Favorite' Hartkopp & Fischer
Dunaj VI., Kärntnerstr. 8 Theater a. d. Wien.
Na željo se posreduje dobavitelja.

Trgovska zadruga sodnijskega okraja v Laškem trgu

je pri glavnem zborovanju 28. maja 1911 soglasno sklenila, da se vsled splošne draginje in od dne do dne naraščajočih stroškov, od sedaj odjemalcem

ne bodo več delila

božična, novoletna in velikonočna darila.

„ **Predstojništvo zadruga.** 4300 „

Atelje za steznike. Pariška novost

Fasona Prinzess
najnovější pariški kraj
glasom slike nujno potrebna za prinzess in directrice obleke, priporoča **samo po meri**

Mme Matilda Stuzzi
Ljubljana, Sodna ulica 4, II. nadstr.

Specialitete
pariških bočnih pasov,
globoko objemajočih.

Prevzema
v izvrševanje vse v stroko steznikov spadajoče predmete, n. pr.: steznike za nosne in doječe matere, steznike za jahalke in igralko lawn-tennisa, dalje ceinture, oprsnike, ravnodržce in trebušne in plečne pasove po navodilu gg. zdravnikov. 3817

„ Popravila se radovaljno sprejemajo. „

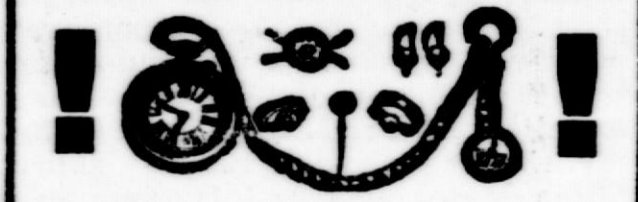
NEIGE DE FLEURS

nova, znanstveno izdelana
krema za roke in obraz.
Higiensko najboljšo toaletno sredstvo. Pušica po 60 h in 80 h se dobiva povsod. Lonček 1 K 60 h. 3331
Zaloga v Ljubljani: **drogerija Cvančara.**

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim tistvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro vibruje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastonj. 75

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatino in srebrnino
1954 zapriseženi cenilec

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnokar izšli
najnovější cenik.

Narodna knjigarna

v Ljubljani
Prešernova ulica šte. 7.

priporoča
kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir
Kasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige
v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber
vseh pisarniških potrebščin, avšičnikov, poroc, poročnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice
pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v plat in v usnje.

Poezilske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne oeske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBAUS. oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Najkoristnejša božična darila
SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI
ki so na prodaj samo v trgovinah
SINGER CO.
DEL DRUŽBA ZA ŠIVALNE STROJE.
So. Petra cesta 4

KONFEKCIJSKA TRGOVINA

MAČEK & KOMP.

FRANCA JOZEFA CESTA ŠTEV. 3

SE PRIPOROČA SLAVNEMU OBCINSTVU.

STROGO REELNA POSTREZBA. NAJNIZJE CENE.

Za Božič

najprimernejše darilo je lepa knjiga.

Priporočamo posebno sledeča dela:

Aleksandrov (Murn), Pesmi in romance
broš. K 350 vez. K 5.—
Aškerc A., Balade in romance
broš. K 260 vez. K 4.—
» Lirske in epske poezije
broš. K 260 vez. K 4.—
» Četrti zbornik poezij
broš. K 350 vez. K 450
» Mučeniki (Slike iz protireformacije)
broš. K 3.— vez. K 450
» Jadranski biseri. Balade in romance slov. ribičev.
broš. K 3.— vez. K 450
» Pesnitve. Peti zbornik
broš. K 4.— vez. K 550
Jerajeva Vida, Pesmi
broš. K 160 vez. K 260
Kette Dragotin, Poezije. Ilustrovan izdaja
broš. K 4.— vez. K 550
» Poezije. Ljudska izdaja
broš. K 180 vez. K 250
Maister - Vojanov Rudolf, Poezije
broš. K 2.— vez. K 3.—
Medved A., Poezije I. zvezek
broš. K 380 vez. K 5.—
» Poezije II. zvezek
broš. K 4.— vez. K 540
Poljanec Ljudmila, (Nataša), Poezije
broš. K 2.— vez. K 3.—
Prešeren Fr. dr., Poezije. Ilustr. izd.
broš. K 5.— vez. K 640
» Poezije. Ljud. izd.
broš. K 1.— vez. K 140
Prešernov album
broš. K 240
Zupančič Oton, Časa opojnosti
broš. K 2.— vez. K 3.—
» Čez plan
broš. K 2.— vez. K 3.—
Jurčič Josip, Zbrani spisi I.—XI. zv.
broš. K 1320 vez. K 22.—
Kersnik Jan., Zbrani spisi I.—V. zv.
broš. K 25.— vez. K 30.—
Levstik Fr., Zbrani spisi I.—V. zv.
broš. K 21.— vez. K 27.— | Štritar J., Zbrani spisi, II.—VII. zv.
(I. zv. razprodan) vez. K 3860
Tavčar dr. Ivan, Povesti, I.—V. zv.
broš. K 1350 vez. K 1650
Sienkiewicz Henrik, Z ognjem in mečem, Zgod. roman broš. K 450
Sienkiewicz Henrik, Potop, Zgod. roman, broš. K 640 vez. K 840
Sienkiewicz H., Mali vitez, (Pan Volodijevski), Zgod. roman s slikami broš. K 7.— vez. K 950
Sienkiewicz Henrik, Križarji, Zgod. roman broš. K 520 vez. K 7.—
Sienkiewicz Henrik, Quo vadis (Roman iz Neronove dobe)
vez. K 550
Sienkiewicz Henrik, Brez dogme, roman, broš. K 3.— vez. K 450
Sienkiewicz Henrik, Rodbina Polanski, roman s slikami
broš. K 10.— vez. K 13.—
Dumas A., Grof Monte Christo, I. in II. knjiga. Roman.
broš. K 8.— vez. K 12.—
» Trije mušketirji. Roman.
broš. K 5.— vez. K 680
» Dvajset let pozneje. (Nadaljevanje romana Trije mušketirji) broš. K 6.— vez. K 8.—
Dumas A. (sin), Dama s kameljami. Roman, broš. K 2.— vez. K 320
Dostojevski F. M. Ponizani in razžaljeni, broš. K 3.— vez. K 420
Dostojevski F. M., Zločin in kazen. Roman, br. K 1050 vez. K 13.—
Dickens Charles, Oliver Twist, broš. K 5.— vez. K 620
Monteil Edgar, Velika vas, broš. K 240 vez. K 340
Tolstoj grof Lev, Ana Karenina, roman, broš. K 640 vez. K 840
Wallace L., Ben Hur, roman iz časov Kristusovih, vez. K 450
Zeyer Juli, Darija, broš. K 280 vez. K 380
Zola, Polom. Zgodov. roman iz dobe nemško-francoske vojske
broš. K 560 vez. K 680 |
|---|--|

Narodna knjigarna v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

Dijaški vestnik.

Nasladila.

(Iz predavanj v O. s. n. n. d.)

(Dalje.)

II. Alkoholne pijače.

Alkoholne pijače nastanejo vsled vinskega vretja raznih sladkornih tekočin. S pomočjo destilacije alkoholnih pijač dobimo žganja, ki so še bogatejša na alkohol. Vpliv alkoholnih pijač je seveda odvisen od njihove alkoholne kvantitete. Te pijače so več ali manj zelo razdražljive, nasladila, ki lahko zdravju mnogo škodujejo, direktno pa telesu ne morejo nikoli koristiti. Nasprotno specijalni vpliv alkohola na živčevje lahko splošni hranitvi telesa občutno škoduje.

Kakor smo rekli nastane alkohol vsled vretja ali fermentacije sladkornih tekočin, katero proizvodi malshizomicet z imenom saccharomyces. Ta provzroči razkrajanje sladkorja ($C_6H_{12}O_6$) v alkohol ($2C_2H_5O$) in ogljikovo kislino ($2CO_2$). Navadno žganje se napravi iz krompirja ali repe, katere skrob se najprej premeni v sladkor, ki se pozneje vsled fermentacije razkaja dalje. Pivo pa je nepopolno fermentirana pijača iz ječmenovega ekstrakta in hmeljevih pridatkov. V kalem ječmenu se namreč napravi nek ferment, diastaza, ki provzroči v skrobu sladkorno vretje. Vsled nepopolnega vretja ostane v pivu še dekstrin, kar daje pivu malenkostno hranilno vrednost.

Alkoholna kvantiteta je v različnih alkoholnih pijačah zelo različna. Lahna piva imajo 1-3%, bavarska piva 3-3,5% alkohola, sadna vina 5-6%, renska vina 8 do 10%, južna pa znatno več n. pr.: madeira 18-19%, sherry 20-22%, likerji 26-60% in žganja 45-60% alkohola, močni konjak celo do 69-5% in rum do 77%.

Vpliv alkohola na telo se kaže najprej v razdraženosti in rdečici žledne sluznice, vsled povečanega krvnega dotoka in povečanje žlednih sokov. V zmerni množini tedaj zredena alkoholna pijača blagodejno upliva na prebavo, večje množine in še ne z vodo razredčenih alkoholnih pijač pa otežujejo prebavo posebno beljakovin. Se večje kvantitete alkohola pa provzročajo akutna alkoholna zastrupljenja (pijanost), ki po kratkem razburjenju tončajo v zaspanosti, nezvesti, večkrat celo v srčni kapi ali mrtvoudu. Večkratna akutna zastrupljenja pa seveda dovedejo težak žledodni katar in kronično alkoholno zastrupljenje, pri katerem degenerirajo vsi telesni organi.

V staničevje alkohol ne stopa in del alkohola skozi pljuča direktno zopet neizpremenjen izstopa. Ostali del pa se vsled oksidacije spremeni v ogljikovo kislino in vodo. Natančni poskusi so dokazali, da alkohol nikakor ne more nadomeščati ogljenčevih hidratov pri hrani, pospešuje tvorbo in ohranitev toščice, vsled česar postanejo pivci velikokrat zelo korpulentni.

Srčni in krvni sistem alkohol irlutuje. Krvna cirkulacija se pospeši in dihanje postane hitrejša. Vsled tega postane v začetku tudi delovanje živcev in mišje jace, ali v kratkem nastopi po vsaki večji alkoholni dozi otrpnanje, subjektivni toplotni čut se izgubi vsled prerazdraženosti, ki provzroči tudi razširjenje kože, katera vsled tega mora oddajati mnogo več toplote na zunan. Ta izguba toplote se končno pri pijanih vedno pokaže ravno tako kakor razne pojavi otrplosti n. pr. gestikulacije in brezposelnosti poskusi porabljati svojo moč; zaspanost in nezvest.

V višjih krajih z zmanjšanim tlakom je vpliv alkohola manjši, ker alkohol lahko hitreje zopet izstopi iz krvi.

Kemična sestava vina je zelo različna glede na kakovost grozdja in fermentacijskega procesa. Zato jo tudi količina alkohola v vinu zelo različna in se giblje navadno od 6 do 15%. Alkohol tudi sam na sebi zavira vretje in zato se v močnih vinih dobi še nerazkrojen sladkor, kakor n. pr. pri različnih sladkih ekstraktih desertnih vinih.

Kemično sestoji vino iz mešanice vode in alkohola, proste ogljikove kisline in različnih kislín (vinska, jabolčna, grozdna in čreslova) ter solij (vinsko- in jabolčnokislí kalij in vapo), sladkor, gumi, dekstrin, barvilne snovi, glicerín in eterična olja, zlasti enantetra, ki v zvezi z

nekaterimi drugimi hlapljivimi snovmi tvorijo »vinski bouquet«.

Posebno mnogo ogljenčevega dvokisa imajo takozvana šumeča vina ali šampanjei.

Pivo, ki se napravi iz ječmenovega slada in hmelja sestaja iz 75 do 95% vode, 2-5% alkohola (močna angleška piva kakor ale in porter imajo 6-8% alkohola), 2 do 8% sladkorja, 2-10% gumija in dekstrina, beljakovine, kislíne (mlečna in maslova) in soli (fosforovokislí kali.) Sveži, grenki okus na dobi pivo od lupulina, eteričnega olja v hmelju.

Pivo je neznatne hranilne vrednosti, ki sicer nekoliko pospešuje prebavo in živčno delovanje, kakor krvni obtok; preobilno uživanje piva seveda provzroči zaspanost, utrujenost in sploh znake alkoholnega zastrupljenja.

Sicer je pa pivo še najboljše in najbolj zdravo nasladilo, dasi je njegova hranilna vrednost tako majhna, da bi ga morali dnevno izpiti 13.160 gramov ali 13 litrov, če hočemo, da bi dobili iz piva zadostno količino (328 gramov po Voitu) ogljikovih snovi.

Iz destilacij vinskih pijač dobimo razna žganja, ki so posebno bogata na alkohol (40-60%), poleg tega obsegajo vodo in majhne množine hlapljivih in eteričnoaromatičnih snovi. Žganja vsebujejo tudi anilalkohol (Fusel), katerega so posebno navadna žganja iz krompirja in rži bogata.

Likerji so umetne mešanice brezalkoholnega žganja in mnogo sladkorja, eteričnih olj ali začimbnihih substanc.

Pripravlja se sedaj žganje večidel iz žita, preje pa absolutno le iz destilirane vina in vinskih drož (konjak, spirit). Izdelujejo se pa žgane pijače tudi iz drugih sladkornih snovi. Tako n. pr. iz odpadkov pri sladkorni industriji iz sladkornega trsa rum, iz semen areke palme arak, iz brinja gin, iz sliv slivovec, iz stolčenihi peška višeni maraschino itd. Iz mešanice konjaka, araka ali ruma s sladkorjem in vročo vodo dobimo grog, podobna mešanica z citronovim sokom je punš. Pri različnih žganjih vpliva lahko poleg alkohola še kak drug strupen prida- tek, tako pruska kislina v rakiji in absint v pelinkovcu (wormut). Tudi barvani so lahko likerji s strupenimi anilinskimi barvami.

Zato je treba pri likerjih še posebno previdnosti in paziti, da se prijetni okus pridobi mesto z raznimi žledodci kvarljivimi snovmi in koncentriranim alkoholom bolje z raznimi aromatičnimi zelišči. Na ta način smo dobili fine, mnogomaj škodljive in v majhnih dozah življane tudi krvno cirkulacijo in prebavne pospešujoče likerje, med katerimi je poleg raznih francoskih mark tudi slovenska rastlinska destilacija Florian.

Orientalsci izlamske vere, katerim je alkohol ritualno prepovedan, si najdejo končno nadomestilo za alkoholna nasladila v raznih narkotičnih snoveh, kakor opij (čist ali z medom, cimetom ali muškatom), pri Turkih, Perzijcih, Asircih in Egiptčanih, ava ali kava pri prebivalcih Družinskih, Sandviških in Markeških otokih, končno razne strupene gobe pri Kamčadalih, Jakutih, Tunguzih in Korjekih. Indijanci rabijo kot nasladilo tudi liste koka grna (Erytroxylon Coca.)

(Dalje prihodnjič.)

Vodstvena seja O. s. n. n. d. se vrši 5. januarja ob 9. dopoldne v prostorih Narodne čitalnice v Ljubljani. Člani vodstva in odposlanci društev se opozarjajo na važni dnevní red.

Priredbe 5. in 6. januarja v Ljubljani in narodno - napredno dijaštvo.

5. januarja 1912 dopoldne ob 9. se vrši v čitalniških prostorih Narodnega doma v Ljubljani vodstvena seja »Organizacije svobodnihselnega narodno - naprednega dijaštva«. Odborniki se prosijo, da pridejo polnoštevilno na važen posvet, vabljeni so tudi delegati posameznih akad. društev, da se pogovori o razširjenju O. s. n. n. d. in osnovanju »organizacijskih odsekov« v akad. društvih.

6. januarja dopoldne se vrši »sestane dramatičnih društev«, katerega se naši akademiki lahko udeležijo kot poslušalci in odposlanci kakega društva, ki goji tudi dramatiko. Sklepi tega sestanka bodo gotovo zelo važni za naše podeželske odre in zato se morajo akademiki, ki delujejo kulturno med narodom, udeležiti tudi sestanka dramatičnih društev.

5. in 6. januarja končno slavi Nar. čitalnica v Ljubljani svojo 50. letnico. Vsa svobodomiselná nar. napr. akad. društva se je udeležila po številnih deputacijah, akad. fer. društvo »Sava« pa polnoštevilno. Iz Prage bo dalje zastopana »Zveza

praških jugoslovanskih akad. društev«. Svobodomiselní akademiki, agituje za poset vseh navedenih priredb 5. in 6. januarja 1912.

Povišanje telesne teže

se pri rabi Scottove emulzije da kmalu dognati ob okrevanju, ob shujšanju ali po

hudih boleznih :

je pa to jako zaželjenega učinka. Odrasli vsake starosti torej ravno prav, ako ob takih časih telo z lahko prebavno, blagoslastno

SCOTTOVO o emulzijo o

v zvišanje svoje storilne zmožnosti okrepe in osvežijo.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana že čez 35 let in jamči za dobro kakovost in učinek. Cena izvirni steklenici 2 K 50. Dobi se v vsaki lekarni. 11

Konji

obdrže tudi po zimi na gladkih potih svojo popolno zmožnost po Leonhardovih 3807

originalnih - H - štolah

Originalne - H - stole so že od nekdaj v rabi in tudi najcenejše.

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okreptca živce, pobojša kri in je

rekonvalescentom in melokrvnim

zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„Izborni okus.“

Večkrat odlikovano.

„Nad 7000 zdravniških spričeval.“

J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje.

Voda opazovana s po- .: večalnim steklom. :.

Kapljica tekočine ki se je vzela iz pljuč, na sopilih trpečega človeka, in tretji dan po njegovi smrti, je vsebovala mikrobo, ki so tu narisani. 4020

Goudron-Guyot usmrtil te mikrobo v vodi kakor tudi v pljučih.

Pred kakimi 30. leti se je posrečilo H. Guyotu, znamenitemu lekarnarju v Parizu, kotran v vodi raztopiti.

Po tej iznajdbi se lahko dobi dandanes pri vseh lekarnarjih pod imenom „Goudron Guyot“ neko s kotranom zmešano pijačo, ki v potrebi služi kot jako dobra kotranova pijača. Zastojne kozarce vode ali kakršne si bodi druge pijače pridi eno ali dve kavni žlici. Rahljenje zdravila „Goudron-Guyot“, pri vsaki jedi, in sicer enakomerno in zaporedoma, zastojne, da v kratkem odpravi najhujši katar, kakor tudi vnetje sapnika. S pomočjo tega zdravila zamore ozdraviti celo najhujša obolenja sopil kajti kotran zadržuje razdelitev raznih mikrobnih vozlov, s tem, da uničuje mikrobo same. Ni mogoče si predstavljati bolj pripristo in uspešnejše zdravilo.

V slučaju, da bi se komu ponujalo kako drugo sredstvo, namesto pravega „Goudron-Guyot“ tedaj naj se v lastnem interesu vsakdo varuje.

Ako se hoče kdo zdraviti od vnetja v sapniku, od katara, tedaj naj zahteva v lekarni le pravi „Goudron-Guyot“. Dobiva se tega iz neke posebne vrste smreke, ki raste na norveškem obrežju, in je napravljen lastnorčno od Guyota, izumitelja raztopljivega kotrana, in tako tudi uspešnejši kot vsa druga sredstva. Za odstraniti vsako pomoto naj se natančno pazi na znamko: Goudron-Guyotova nosi ime „Guyot“ natiskano v velikih črkah svoj podpis v vijoličasti, zeleni in rdeči barvi, kakor naslov: **Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.**

To zdravilo stane 10 vinarjev na dan in tudi ozdravi.

Oni, ki se ne morejo privaditi kotranovemu okusu, lahko nadomestijo tega Guyot, s kroglicami Guyot, ki so narejene iz pravega norveškega kotrana, in katere se jemljejo 1-2 pred ali tudi med jedjo, so lahko prebavljive, koristne žledodcu in stanejo jako malo.

Barva, pastil Guyot je bela, in vsaka je zavarovana s črno natiskanim podpisom „Guyot“.

Zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris in v vseh lekarnah.

V Ljubljani se dobi v lekarnah: Gabr. Piccoli; Fr. Šušnik; U. pl. Trnkyay.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica šte. 4. Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglaševalec in

trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Prodajam in posojujem glasovirje, planine in harmonije izključno le iz najslavnejših tovarov, ne prekosljivo dobre kakovosti po glasu **Solidne cene!** Tudi na delna odplačila in brez zadatja! Pismeno jamčim 10 let za vsak pri meni kupljen instrument. Uglaševanje izvršujem specijelno sam osebno, brez pomagala ali posredovalca ter vsa popravila. — »Glasbeni Matici« in drugim slovenskim zavodom uglašuje edino le

koncesijonirana **trrdka Jurásek.**

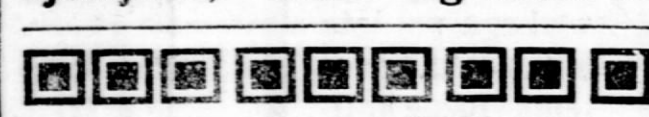
Gramofoni od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke.

Zahtevajte takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg šte. 9.

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske naprave.

Specialna trgovina

finih ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica šte. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje :::

Plisiranje :::

Plisiranje :::

Plisiranje :::

Plisiranje :::

Plisiranje :::

Plisiranje :::

Plisiranje :::

Plisiranje :::

Plisiranje :::

Dama

ki ji je kaj leželo na zdravem negovanju kože, zlasti ki hoče odpraviti pege kakor tudi dobiti in ohraniti nežno mehko kožo, se umiva le z

lijiljnim mlečnim milom s konjičkom (Znamka lesen konjiček). Bergmann & Co., Dečiz o. l. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumi. ::

J. Zamljen

čevljarški mojstor

v Ljubljani, Sodna ulica št. 3

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinnejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevljev. 245

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznana naj boljših pšeničnih mok in krmini izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 66

V Ljubljani: Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomostu, Tridentu, Zadru, Spletu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevu in Pulju.

Brzjavaj: Valjčni mlin, Kranj.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova u. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših, najtinejših

kožuhovin,

klobukov,

in čepic.

Blago ceno in solidno.

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijalna mehanična pletilna industrija in trgovina

za površne in spodnje jopice, modarčke, telovnitke, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje pletilni material i. t. d. na drobno in debelo.

Sivalni stroji od 70 K naprej;

pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zastavek,

poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujejo agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 232

:: Podpirajte domačo industrijo. ::

Lasne kite

najtineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste

lasne podlage in mrežice —

lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje vse

po zmernih cenah priporoča

Stefan Strmoli,

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Frančo št. 1,

(sraven čevljarkega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K.

Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1788

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod tranto 1
priporoča svojo bogato
zalogo naočnikov, ští-
palnikov, daljnogledov
in vse v to stroko spa-
:: dajoče predmete, ::

**Pristen dober
brinjevec**

se dobi pri 4220
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

STOCK
COGNAC
MEDIZINAL
parne destilacije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradni plombarinih steklenicah.
Dobiva se povsod!

Domača trdka! Domača trdka!

Gramofoni.

Kdor naroči 6 plošč naenkrat,
z dobi eno ploščo iste vrste ::
zastonj!

Kdor naroči 10 plošč po 4 krone
naenkrat, dobi lep eleg. album
zastonj!

Kdor naroči 15 plošč po 4 krone
naenkrat, dobi 1 ploščo in 1 album
zastonj!

Kdor naroči 20 plošč po 4 krone
naenkrat, dobi en fin
gramofon zastonj!

Naročite cenike!

Gostilničarjem :
dajem najfiniješe gramofone na odpla-
:: čevanje, in jih tudi izposojujem. ::

Gramofonski atelije
A. Rasberger, Ljubljana
Sodna ulica št. 5.

Glavni zastopnik Avstr. gramofonske
družbe na Dunaju — znamka »Angel«
— »Glas svojega gospodarja«.

Jaz ne prodajam ur, orgelje itd., marveč
edino gramofone plošče in godbene
avtomate. — Vsake vrste gramofoni, če
so pri meni kupljeni ali ne, se pri meni
strokovnjaško popravljajo.

Posamezni deli za gramofone vedno v zalogi.
Pazite na naslov! 4098 Pazite na naslov!

Cigaretni papir „Ottoman“

je pristen samo s to glavo!

Zavrnilo vsake ponaredbe.

366

Zavrnilo vsake ponaredbe.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
94

„SLAVIJA“

„...“ vzajemne zavarovalna banka v Pragi. „...“

Rezervni fond 33,758.289-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije 311,390.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje
cigar pisarne so v
Generalno zastopstvo v Ljubljani
astnei bančnej hiši
v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in občnokoristne
namene.

Svoj izdelek **ostro žgane** strojne zidne in zarezane strešne
prve vrste **OPEKE** prve vrste
priporoča 442
J. KNEZ V LJUBLJANI.
Sprejme tudi zastopnike za razprodaje zarezanih strešnikov.

Najbolj varno naložen denar! Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa do 31. decembra 1910 nad 565 milijonov kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, v Prešernovi ulici šte. 3.

Sprejema vloge
vsak dan in jih
obrestuje po :

4 1/4 %

brez odbitka.

Nevzdignjene
obresti pripisuje
vsakega pol leta
h kapitalu. Spre-
jema vložne knji-
žice drugih de-
narnih zavodov.

Denar in knjižice
se lahko pošlje
po pošti. ::

Stanje hranilnih vlog nad 41 milijonov R.

Rezervni zaklad nad 1,200.000 kron. ::

Za varnost vlo-
ženega denarja
jamči zraven re-
zerv. zaklada še
mestna občina
ljubljanska z
vsem premo-
ženjem in z vso
davčno močjo.
Izguba nalože-
nega denarja je
nemogoča, ker je
po pravilih te
hranilnice po-
trjenih po c. kr.
dež. vladi, izklju-
čena vsaka spekulacija
z vložnim denarjem.

Posoja na zemljišča po 5% in proti plačevanju dolga po najmanj 1/2%. Dolžnik pa more svoj
dolg poplačati tudi poprej, ako hoče. Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike,
v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa Kreditno društvo.

Radi rodbinskih razmer se prodaja
dobro obrestujoča se 4278

hiša

(v obližu Ljubljane), pripravna za obrt
in trgovino. — Natančne poizvedbe
daje konc. pisarna P. Mateliča v
Ljubljani, Skofja ulica šte. 10.

Ugodna prilika!

V lepem jako prometnem kraju sp. Štajerja
kjer je železniška postaja in pošta

je naprodaj

trgovska hiša

4209 z vrtom, njivo in travnikom.

Hiša je jako lepa, dobro zidana, ima krasne
trgovske prostore, kakor tudi prav lepa pri-
vatna stanovanja, kleti, hleve itd. — Hiša
oziroma posestvo se prodaja radi rodbinskih
razmer. Cena vsega skupaj je K 20.000.—
Letnega prometa se doseže še nad 100.000 K

Da se tudi eventualno v najem za več let

Natančnejša pojasnila daje posestnik
Anton Verbič, trgovec v Sevnici ob Savi, Štajersko

Pozor! Pozor!

Za vsako gospodinjstvo.

Najboljše čistilo za čiščenje podov je
„NOREA“.

NOREA je v uporabi najcenejše in
najizdatnejše sredstvo za čiščenje par-
ketnih podov in linoleja.

„NOREA“

je tekoča tvarina v kateri se nahaja
izdatnejša moč kod v dosedanjem trdem
preparatu takozvanem **pasta za pode**

„NOREA“

ne potemni poda in vzdrži najlepši in

trajni blesk.

„NOREA“

se uporablja za prenovljenje pohištva,

stenskih obojev itd z najlepšimi uspehi.

„NOREA“

štedi čas, trud in denar.

„NOREA“

je najtrpežnejše čistilo in se uporablja
ob vsakem vremenu.

Edino zastopstvo in zaloga za Kranjsko:

Premierl & Jančar

izdelovalnica oljnatih barv, lakov, fir-
nežev na drobno in debelo itd. 4262

Ljubljana, Dunajska cesta 20.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina

na debelo in drobno.

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno **razsvetljavo** in
prevajanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. Ventilatorji. Tur-
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. Ob-
ložnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za **instaliranje**. Odlitki
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Izdelovalci vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

ILLUSION DRALLE
v svetilniku.
Turin 1911:
Veliko
darilo!

Cvetlične kapljice brez alkohola. Zadržujejo en atom.
Čudovit cvetlični vonj nedosežne prirodnosti. Šmarnica,
vrtnica, španski bezeg, solnčnica K 4, vijolica K 5,
vistarija K 4-50. Pristna izvirna znamka! Napredaj povsod.
Juri Dralle, Podmokli n. L.

Ustanovljeno leta 1900.
Odlikovano:
Pariz 1905. London 1906.

Slav. občinstvu v mestu in na deželi
vijudno priporočam največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev
in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K
komad, tako da si vsako lahko izbere

3964
FR. IGLIČ Ljubljana
Mestni trg 11-12.
Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvoleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1911.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.
Odhod.

6-48 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Št. Vid ob Glini, Dunaj.

7-25 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-32 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-30 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-39 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo.

10-10 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-16 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždana, Prage, Linca, (Londona) Vllissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-52 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, Št. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-48 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-13 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

2-59 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Št. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-18 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.

6-52 zvečer. Osební vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždana, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-13 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-07 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Št. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-22 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-28, 11-50, 3-15, 7-10.
Prihod iz Kamnika: 6-41, 10-59, 2-40, 6-10.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

MANOL
: edino milo brez sode. :
Nedosegljivo v kakovosti!
učinkuje da postane polt nežna
in cvetoča, roke bele in mehke.

Škatlja K 2, pol škatlje K 1—
Manol kreme
K 3 — in K 1-50. 3813
Manol puder
vsakemu francoskemu izdelku enak, :
škatlje po K 1—, 50 in 20 vin.
Manol neutraline
jači lasišče, zabranjuje luskinje na glavi
ter tvori lase in brado voljno in gladko.
Steklenica K 1—.
Zaloga v lekarnah in drogerijah.

V Ljubljani: Drogerija „Adrija“ Selenburgova ul. 5

August Repič
sodar v Ljubljani 40
Kolezijske ulice št. 16 (v Trnovem) :.
zdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejše fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne preste.

Popravila in prebabe točno in cen.

dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofljo 19 — Prešernova ulica 4.

Poltniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zaneseljivo potujejo naj se obrnejo
na **Simona Kmetek**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Skozi vrata Pojasa dajo se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar
v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi
umetelni ogenj
po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov in
biciklov točno in solidno.

Edina zaloga
3142
izvirnih ameriških čevljev.
Avstr.-Ameriška zaloga čevljev
Ljubljana, Prešernova ulica št. 50.

Velika božična prodaja
po znatno reduciranih okazijskih cenah!
Ogromna zaloga izgotovljenih oblek za gospode in dečke ter
konfekcije za dame in deklice. Velikanska izbira kožuvinastih
jopic in paletotov za dame, mikado (sako) z različno kožu-
hovinasto podlago, ter mestnih in potnih kožuhov za gospode.
Angleško skladišče oblek — O. Bernatovič
Mestni trg št. 5 Ljubljana Mestni trg št. 5.

Odprto pismo.
Gospod Ubald pl. Trnkóczy, lekarnar v Ljubljani.
Imam 6 mesecv staro dete, katerega je do drugega meseca dojila mati. V
drugem mesecu ga je začela moja žena hraniti s Sladinom (doktor pl. Trnkóczyja
»sladnim čajem«). Kakor hitro je začel otrok vživati Sladin, ga nismo mogli več
pripraviti do tega, da bi vžival materino mleko. Od tistega časa dobiva le Sladin
in je tako dobro rejen, da ga vsakdo občuduje, kdor ga vidi. — Ker sem trdno
prepričan, da je Vaš Sladin dobro redilno sredstvo za otroke, prosim, pošljite mi
še 30 zav. jev, ker ga hočem še drugim priporočati. — Z odličnim spoštovanjem
21./I. 1909. **Franc Dekleva**, trgovec, Slavina (Prestranek) Notranjsko.

Varčne gospodinje!
Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1—3 K, velja „Sladin“
ali dr. pl. Trnkóczy-ja „Sladni čaj“ 1 zavojček z 1/4 kg samo 50 vin. Na tisoče
otrok ga zavziva z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge: v Ljubljani **lekarna**
Trnkóczy, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah **Trnkóczy**: VIII, Josefstädter-
strasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstr. 109; v Gradcu: Sackstr. 3.
Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdnica. — Preizkušeno
lekarnarsko blago. — Drogijske cene. — Mastin za živinorejce. — Tel. 190.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. 237
Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Najcenejši in najpopolnejši
stroj za posnemanje mleka je
Mayfarthov „Diabolo“
Prve vrste izdelek — Preprosta
vporaba — Zajamčena dovršitev
na uro 120 l. — Cena samo 125 K.

Stroji za pripravljajanje krme
Slamoreznice, reporeznice,
drobilniki, parilniki za krmo
črepalnice za gnoj, stiskal-
nice za seno
in vse poljedelske stroje izdelujejo 600krat odl. tvorničarij
Ph. Mayfarth & Co., Dunaj II.
Frankfurt a. M. — Berlin. — Pariz. 3808
Prospekt št. 1154 gratis in franko. — Zastopniki se iščejo.

Vizitnice

od preproste do najfinejše izvršitve priporoča

Narodna tiskarna.

Prosimo čimprejšnjih naročil, da moramo zlasti ob novem letu zadestiti pravočasno vsem željam.

Veletrgovina z železnino „Merkur“

Peter Majdič, Celje.

Podružnica v Kranju.

Velika izbira vsakovrstnih enostavnih do najfinejših modernih pločevinastih in litoželeznih trajno gorečih peči, premogovnih bedujev in finih premogovnih salonskih košaric. Gospodarskih štedilnikov, prekucljivih kotlov in parilnikov za pičo, bakrenih kotlov za kuhanje žganja, dobrih slamoreznic in drugih gospodarskih strojev. Najfinejše drsalke, sanini kruguljci, sanina zvonila. Vsakovrsne svetilke in svečniki. Najboljše tuzemske, francoske in ameriške žage kakor tudi vse drugo orodje. Postrežba točna! Cene nizke!

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

raznopolje st. p. a. občinstva, da se nabavijo njegove

cvetlični salon

Pod Trančo.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje sopkov, vencev, travov itd.

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporoča svoje

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,

Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

polet Urbančeve manu. trgovine priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovrtnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUS

tovarna delavnikov Ljubljana, Mestni trg 15

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 8.
Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawa-tenisa in pristnih goisnerskih gorskih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.
3271

ALFONZ BREZNIK

o. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsoga glasbenega orodja strun in muzikalij.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

pismono 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica naj-
nitijsa. Popravila in uglaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v
zalogi. Violine, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov, rogovji in strune po te-
varniških cenah. — Ves dan odprto!

Klavirje dvorne trvdke Bösen-
dorfer, Czapka, Böhl & Heitz-
mann, Stielhammer in Man-
borg (amer. harm.) imam le jaz
izključno edini zastopnik za
Kranjsko v velikanski zalogi
in izbiri. Ne dajte se varati
po navidezno cenem, vsiljivem
blagu, osobito, ker nudim
vsakomur, da si po kolikor mo-
goče najnižji ceni ali na ču-
dovito majhna obroke brez
vsakega zadatja nabavi privo-
vrsten instrument z resnično
pismono 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica naj-
nitijsa. Popravila in uglaševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v
zalogi. Violine, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov, rogovji in strune po te-
varniških cenah. — Ves dan odprto!

Božična prodaja po znižanih cenah!

Božična tkanina, 1 kos 18 m za 12 K 30 t.

Modno blago. Sukna. Barhenti. Flanele.

Havličkove tkanine — namizne

in kavne garniture.

Zepni robci. — Brisače.

Bale za neveste.

V. J. Havliček in brat, kopališče Poděbrady, Češko.

1 kos Havličkove tkanine „Vlasta“, 23 m za 17 K 50 h. 1 zavitek 40 m
letnih in zimskih ostankov, okusno izbranih za 18 K. Dobite najboljšo.
Blagovolite pisati po vzorci, ki jih dobite franko.

POZOR!

Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepice lastnega izdelka

Kupujem kože vseh divjadi po
najnižjih cenah.

Priporočam se za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev,
mašlov. — V zalogi imam vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhovine. — Sprejemam po-
pravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. — Izdelujem vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz 2911

Bremna

New York

s cesarskimi hrzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv post in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35
nasproti občernani gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba poštena, resna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo,
Arizono, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Salomon. Odhod na tej proci iz Bremna
enkrat mesečno.

se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta kakor
Braziljo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185.

Ustanovljena leta 1882.

Pošte hranilnice račun št. 328,405.

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugi. domu v Ljubljani na Dunajski cesti 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 100,000.000

upravnega premoženja K 20,500.000

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom
in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000.

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacijo
ali pa po 5 1/2 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven
nedelj in praznikov.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine pristo.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogoropne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdnosti daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

2438

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC

LE V IZVIRNI POLNITVI.

obiskal dne 26. julija 1807
kleti fordke

MOËT & CHANDON

ustanovljene 1743 v Epernay

Cin kr. dvorna in komorna dobavitelja.

Kralj. ang. dvorna dobavitelja.

Najfinejši šampanjec.

Francoski izdelek

Generalni reprezentant: J. Weidman, Dunaj III.

Optični zavod z električnim obratom.

Prvi

slovenski

izpravljalni

optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Selenb'rgova ulica št. 1.

Dolžnost

vsakega zavednega Slovenca in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čistilo

(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznalo najboljšo.

Skatljica stane 24 vinarjev.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter

vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne

Edino le čistilo v tej

obliki in z zamko

4306

se prodaja

v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tovarnica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

Modni salon

JUST-MASCHKE

LJUBLJANA,
3 ŽIDOVSKA ULICA 3

priporoča cenjenim damam veliko izbiro krasnih

pariških in dunajskih modelov kakor najnovejših športnih klobukov.

Popravila točno in ceno.

2306

Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Solske akvarelne barve

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljate firneževe barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljate barve
za umetnike

Oljate študijske barve

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

Emajlne glazure

Lake za
vrtno pohištvo

Štedilno voščilo
za pode
priznalo najboljšo

Jantarjeva
glazura za tla

Marijin trg št. 1.

Vse vrste čopičev

Olje za stroje

Suhe kemične,
prstene in
rudnin. barve

Prašno olje za pode

priporoča

Adolf Hauptmann

naslednik.

prva kranjska tovarna za oljate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Delniški kapital: 150.000.000 kron.

Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam;
sprejema vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom,
dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbno, hipotekarno, carinsko, davčno jamstveno kredite itd.,
eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso,
izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva,
prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, dolnice in srodke ter daje vestne nasvete pri nalaganju kapitala,
izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-žemiteljskih kavolj, nadalje kavolj in vadlj, potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih,

sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,
oddaja proti ognju in vsemu sigurne sameshrambe (Safe Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev,
zavaruje srodke in izžrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurznoj izgubi ter oskrbuje brezplačno revizije izžrebajočih efektov,
vnečuje kupone, izžrebane vrednostne papirje in valute,
dovoljuje prodajne na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna narečila na tu- in inozemski borze,
preskrbuje za svoje komitente trgovalne informacije na vseh tu- in inozemskih tržiščih, itd. itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Celovec, Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Liberce, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

Avtomobilna zveza Logatec-Idrija-Cerkno ter Sv. Lucija.

Pred otvoritvijo Bohinjske železnice je bila vsa severna goriška glede prometnih sredstev tako zanemarjena, da bi ji bil mogel konkurirati v tem oziru le kak del Galicije, Dve, klancev polni državni cesti, to je oni po Loški in Idrijski dolini sta omogočali počasno in dolgočasno eincaanje starih poštah kolib in pokritih tovornih voz. Le v najnujnejših slučajih se je človek oddločil potovati iz Gorice v »Gore« ali nasprotno. — Bohinjska železnica je v tem oziru spremenila zelo mnogo. Postaja pri Sv. Luciji je postala nankrat novo, veliko prometno križišče za obe prejemeni dolini. Ta postaja je pritegnila nase deloma tudi mesto Idrijo, ki je poprej težilo z vsem svojim prometom edinole v Logatec. — Nade na železnico od Logateca do Sv. Lucije in na drugi strani do Kobari- da es po naravnem razvijanju zadeve najbrž ne bodo še kmalu izpolnile, četudi se je storil korak naprej s tem, da se je vzela ista Logatec - Sv. Lucija v zadnji seji državnega železniškega sveta soglasno v vladni program. — Na železnico v bližnjih letih torej ni upati, na drugi strani pa srednjeveški način prevažanja oseb in blaga nikakor ne odgovarja več trgovskim in zasebnim potrebam sedanjega časa. Podjetni in praktični trgovci so iskali pravega izhoda iz teh zadreg ter ga tudi našli. Posegli so po onih sredstvih, ki jih nudi današnja prometna tehnika, namreč po najnovejših sistemih avtomobilnih voz, ki se prilagaja terenu severne Goriške. Prva sta bila g. brata Ostan v Boven, ki sta zvezala s tovornim avtomobilnim vozom postajo Sv. Lucijo po Loški dolini do Koroške meje. Simpatično je pozdravilo ljudstvo to podjetje in videlo se je hitro, da se bode isto izborno rentiralo. Kmalu nato se je vpeljal tudi poštni promet na tej progi, s tem, da je podjetje Devetakovi dedici ter g. Janko naročil dva z vsem mogočim komfortom opremljena poštna avtomobila, v katerih se potniki posebno v poletju še raje prevažajo, kakor v železniških vozovih. — V letošnjem letu je družba Plemelj & Obid v Cerknem otvorila novo avtomobilno progo Sv. Lucija - Cerkno z enkratno zvezo. Kmalu nato pa je vpeljal enako zvezo med Idrijo in Logatec tudi trgovci Val. Lapajne v Idriji, na kateri progi pa je še poprej vozil tudi erarični avtomobil, ki pa ne prevažajo oseb. S temi podjetji je v imenovanih krajih mahoma dobil promet vse drugačnje lice, vendar so ostali še veliki nedostatki, koje hoče odpraviti nova akcijska družba, po kojih načrtih bode javni promet v zadnji Kranjski in severni Goriški potem tovornih in osebnih avtomobilov tako urejen, kakor mogoče nikjer v naši monarhiji. — Glavni namen imenovani družbi je ustanoviti avtomobilno zvezo Logatec - Idrija - Cerkno ter Sv. Lucija. Ta zveza, spojena z že obstoječo po šoški dolini, bode omogočila direktni prevoz Notranjske (od Logateca) s Koroško (Bovec). Kakor nam znano je imenovana družba že zaprosila trgovsko ministrstvo za tozadevno dovoljenje in se že pogaja s poštanim ravnanstvom v Trstu, da prevzame tudi ves poštni promet na progi Logatec - Sv. Lucija. Kar pa je še posebno razveseljuje pri vsem tem razvoju, je dejstvo, da so pri vseh omenjenih podjetjih udeleženi sami domačini z domačim kapitalom, kar je glede na nas, narodno gospodarskega stališča, treba še posebej poudarjati. Tudi namerava zadnje omenjena družba oddati izdelavo avtomobilov, kolikor je sedaj pri slovenski industriji mogoče v izvršbo slovenskim tvekdam, s čemur bi bil storjen prvi korak za vpeljavo avtomobilne industrije med Slovenci.

Ker je rentabiliteta omenjenih podjetij že dokazana, je gotovo, da bodo posnemali te samopomočne naprave tudi po drugih slov. krajih, kjer ni železnice. Imenovanim podjetnim narodnim trgovcem pa je častitasti na njih dosedanjih uspehih in želeli največ sreče pri realiziranju novih načrtov.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred tukajšnjim okrajnim sodiščem.

Huda »Karolina«. Karolina Bobnarjeva iz šentjakobskega okraja je tožila slikarskega pomočnika M. P. zaradi razžaljenja časti in zaradi lahke telesne poškodbe brez vidnih znakov. P. odgovarja na sodnikova vprašanja, da je nezakazovan, oženjen in da nima premoženja. Bobnarca sodniku: »O gospod, denar ima v šparkasi!« P. Bobnari: »Bote pa šli ponj!« Karolina ga toži, da jo je v neki mesnici v Florjanski ulici 31. novembra zvečer napadel, in jo

smerjal z raznimi psovki. Bilo je to na dan, ko so se vršile v Ljubljani nadomestne volitve za deželni zbor. P. pravi, da ne ve o tem nič povedati, ker je bil pijan in predlaga, da naj se zasljišo priče. Prva priča potrdi, da je videl P., ko je prišel res precej pijan v Florjansko ulico, in šel v vežo one hiše v kateri je ta mesnica. Druga priča pa, ki je bil navzoč, pripoveduje, da je Karolina, ki je strastna pristašinja dr. Krekove ženske klerikalne armade, P-a. neprestano zbadala. Imela je hud jezik nad njim in mu ponovno očitala: »no danes si že pijan, zastoj si se napil; liberalci ste se zopet enkrat zastoj nažrl!« P. je bil sicer hud, rekel pa je samo, da se ne pusti od take terejalke »sekratit«. P. je bil razburjen, če je bil tako pijan, da ni vedel kaj je govoril priča, ne ve, kakor tudi ne ve če je bila Bobnarca pijana. Psovke ni slišal nobene in tudi ni videl, da bi bil P. hudo Karolino napadel. Ker zastopnik obtoženke zahteva, da se zasljiše še ena priča, ki je danes izostala je sodnik obravnavo hude šentjakobske Karoline preložil.

Izpred deželnega kot vzkliegnega sodišča.

Zaradi ponavljajnice. Posestnica Josipina Počakaj iz Ilirskobistriškega okraja je zahtevala, da bi bila njena hči, ki je obiskovala šole 1 letc 4. razred dodeljena ponavljajnici. Ker je bilo to nemogoče, jo je učiteljica V. Cigojeva zavrnila. Počakaj je vstrajala pri svojem zahtevku in ni pustila hčere v redno dnevno šolo. Ko jo je predsednik krajnega šolskega sveta Boštjančič poklical na razumno z učiteljico na odgovor, je očitala Počakajeva učiteljici v nena- vzočnosti Boštjančiča, da gleda učiteljica le na šunka. Boštjančiču pa je rekla: »Kaj tebe skrbe moji otroci, ti skrbi za svoje; če si me zato klical, bi bil ostal doma.« Ko se je otvorila ponavljajna šola je Počakajeva poslala hčer v šolo. Prvo uro je poučeval v ponavljalni šoli katehet, ki je učenko pustil pri miru. Ko pa je prišla v razred učiteljica Cigojeva, je Počakajeva odslavila, češ da ne sme biti v šoli, dokler ne reši zadeve deželni šolski svet, kamor se je Počakajeva pritožila. To je obtoženko tako razjezilo, da je šla na cesto in nekaj korakov od šole glasno kričala: »Gospod je dovolil, da sme biti dekle v šoli, ti pa ne, tožiti te bom šla, gospod bo pa za pričo!« Sodišče v Ilirski Bistrici je obsodilo Počakajev zaradi prestopka razžaljenja časti uradnih oseb na 1 telen zapora. Obtoženka je prijavila vzklie, ni ga pa izpeljala in je pred vzkliegnim sodiščem samo zanikala krivdo in trdila, da je njena zahteva opravljena. Vzkliegn senat je vzklie zavrnil, tor potrdil obsodbo sodišča v Ilirski Bistrici.

Napad s krajinikom. Ko se je vračal nekega večera posestnik Olip s svojo 10letno hčerko v družbi z delavcem Janezom Jalenom iz kantine cementne tovarne v Mojstrani domov, ga je napadel brez poverda domači fant Gogala. Odlomil je od bližnje ograje debel krajnik in udaril Olipa po glavi. Ta pa je udarec prestregel z roko in bežal proti orožniški postaji. Gogala je tekel cel čas za njim in ga je po poti še večkrat dohitel in udaril. Gogala se je pred okrajnim sodiščem v Kranjski gori zagovarjal s tem, da je udaril Olipa le v silobradu, ker je ta skočil na denj z odpadnim nožem in ga tudi zmerjal s smrtovecem. Sodišče se je prepričalo, da je ta zagovor neresničen in je obsodilo Gogala zaradi prestopka telesne poškodbe na 3 dni zapora. Pred vzkliegnim sodiščem vzdržuje Gogala svoj prvi zagovor. Državni pravdnik je silobran izključil, ker se je dokazalo, da Olip ni imel v rokah noža, marveč le svitlo fajfo, in tudi če bi bil Olip Gogala napadel, bi bil imel ta dosti časa zbežati, ker je, kakor prizna sam, šele po Olipovem napadu odskočil nazaj, odtrgal krajnik s plota in udaril Olipa. Senat je vzklie kot neutemeljen zavrnil in potrdil obsodbo sodišča v Kranjski gori.

Svetotrojiški župnik Bajec obsojen. Kakšnemu srednjeveškemu terorizmu od strani duhovščine je izpostavljeno naše od krščanskega duha prepojeno dobro ljudstvo, nam jasno kaže sledeči slučaj. Župnik pri Sv. Trojici pri Mokronogu, Ludovik Bajec, sedaj v Šentjanžu je hotel popraviti podružnično cerkev sv. Urha. V to svrhu je poslal faranom okrožnico, kjer jih pozivlja, da naj prispevajo k popravilu, katero namerava izvršiti brez konkurenčne obravnave. Farani so bili zadovoljni in so podpisali to okrožnico vsi, razen posestnikov Andreja Palčiča in Franca Petriča, ki sta zahtevala konkurenčno obravnavo. Župnika je to razjezilo in sklenil se je nad predrznežema maščevati. »Prihodnji nedeljo jih bom ožanil raz prižnico,« je rekel mežnarju. Ta ga je prosil, naj tega ne stori, ker je sramota, če koga s

priznace oznani. Toda zaman. Po evangeliju je pogledal župnik Bajec oblastno s priznace po cerkvi in govoril meškaje nek listi v roki približno takole: »Hvala bogu, kljub raznim sitnostim smo vendar dosegli, da se bo popravila podružnica sv. Urhu brez konkurenčne obravnave. Vsi so podpisali, samo dva nista podpisala, in to sta Andrej Palčič in Franc Petrič, zato se izobčita iz podružnice, in če kdo umrje, mu ne bode zvonilo, in tudi maše se ne bodo sanj brale.« Tako se je razleglo po cerkvi, kjer je vladala med poslušalci grobna tišina, s svečanim glasom oznanjeno župnikovo prokletstvo nad tema faranoma, ker sta upravičena zahtevala od župnika le to, kar smeta zahtevati. France Petrič je župnika Bajca zaradi tega sramotenja tožil. Župnik pa se je izgovarjal, ne kot jagne božje, ki trka na svoja prsa, marveč kot farizej, ki si umije roke in zvali krivdo na druge. Rekel je, da je on to izjavo prebral, ker si jo je napisal že prej na listek, in sicer na željo mož faranov, ki so bili z njegovim predlogom zadovoljni. Trdi tudi, da je rekel na prižnici, »tako so rekli možje in, da je pristavil končno, »to ni moja stvar,« — tega pa s pričami, katerih je bilo na razpolago v obilici, ni mogel dokazati. Župnik je prinesel tudi neki listek k obravnavi, vendar pa ni mogel dokazati, da ga je res bral, in da je ravno to povedal, kar ima na listku napisano, ker so potrdile tudi zaprisežene priče, da je govoril župnik na prižnici na izst. Mečkal je sicer neki list v roki, ni pa bral z njega. Župnik Bajec je bil zaradi tega pri okrajnem sodišču v Cerknici obsojen, da je kriv prestopka zoper varnost časti, ker je raz priznace izročil imenoma javnemu zasramovanju svojega farana, na globlo 50 kron, ali 5 dni zapora in v povrnitev sodnih stroškov. Bajec se je pritožil. Njegov zagovornik je pri večerajni vzkliegn obravnavi ugotavljal zagovor župnika pri prvem sodišču. Odločno je trdil, da ni imel župnik namena koga sramotiti in se je skliceval na to, da tudi ni sramotno, če se raz priznace pove, če kdo noče prispevati za kako nepotrebno podružnico, ker se glasom našega starega avstrijskega zakona ne more nikogar prisiliti, da bi prispeval za kako podružnico, če ni izrecno potreba. Ker ta podružnica ni potrebna, tožnika tudi ni bilo mogoče siliti za prispevek in zato, — tako trdi zastopnik, — župnikovo oznanilo tudi ni bilo sramotilno za tožnika. Ta zagovor seveda ni mogel držati, ker krivda je jasna in vsak otrok ve, da je željenje, če se komu kaj namenoma raz priznace očita kar ga lahko osramoti pri sofaranih. Vzkliegn sodišče je priziv župnika Bajca zavrnilo in potrdilo njegovo obsodbo v polnem obsegu.

Predzri »vandrovce«. Pred kratkim je aretirala ljubljanska policija nekega Ludvika Müllerja nekje iz Nemčije, ki je hračil po ljubljanskih gostilnah in nadlegoval slovenske goste. Pri aretaciji je bil ta možakar jako predrzen in je postal celo sirov. Tolkel je okoli sebe in razbijal ter kričal, da se ne pusti vizitirati »von einer schäbigen kranischen Polizei; Gendarmerie muss kommen!« Ko so ga vprašali za legitimacijo, je rekel, da nikogar ne briga, kdo da je on. Seveda vse to nadutemu Prusni ni nič pomagalo, šel je v »spehkan-ro«, in odtod na sodišče. Tam je dobil zaradi zoperstavljenja uradnim organom in zaradi vlačugarstva in beračenja mesec dni zapora. Proti tej obsodbi je ta človek prijavil celo vzklie. Navedel je, da je neopravičeno, če se ga na poti iz Reke domov zadržki kar za en mesec in to še v zaporu. On ima denar in še dve zlati verižici, ki mu jih je dala njegova ljubica. Pravi, da je »Vorarbeiter«, ne zna pa nobenega dela. Beračenje po gostilnah predrzno zanika. Delal pa ni že več mesecev. Senat je njegov vzklie zavrnil in mož bo moral le počakati en mesec v ljubljanskih zaporih, da si zapomni, da ne sme biti tako nesramen, če se preživi od priprošenih grošev.

Za kratek čas.

Zdravnik: Kje imate večje bolečine, v prsih ali v glavi.

Bolnik: Oh, v prsih; kar imam v glavi, ni vredno omeniti.

Dva stara znanca se srečata na sodišču.

— No, kaj pa ti tukaj.

— Pričel bom; moj sosed ima pravdo, pa me kliče za pričo.

— Pa boš moral pod prisego izpovedati. Kako boš pa govoril?

— Mi bo šele sosed povedal.

— Kaj pravite? Vi ste socijalni demokrat? Vi, ki imate vsaj stotisoč kron denarja?

— Saj sem ravno zato socijalni demokrat, da bi mi denarja ne vzei.

— Ti prijatelj, ali nisi ti enkrat stenoval pri gospe Korenčević? Jaz bi rad pri njej sobo najel. Kakšna pa je ta ženaka?

— Strašna! Zmerja ti, kar se da, sirova je in skrajno brezobzirna...

— Izvrtano! Takoj vzamem sobo. Veš, krojač in čevljar prihajata namreč po trikrat na teden nadme...

Žena: Malo moraš potrpeti, nisem še gotova z večerjo. Veš, teta je bila celo popoldne tu.

Mož: Ste pa že spet obravnavali same oslarije.

Žena: Celu popoldne sva samo o tebi govorili.

Prvi občinski svetnik: V prvih tridesetih dneh tekočega predpusta sem moral iti na štiriindvajset plesov in venčkov, osemkrat v gledališče, na štiri koncerte in še s svojo ženo vsako nedeljo v gostilno in v kavarno. Strašno.

Drugi občinski svetnik: Pač res! Življenje bi bilo nebeško lepo in prijetno, če bi ne bilo zabav in veselje.

Državni poslanec: Povejte mi vendar, gospod župan, kaj pa govorijo ljudje v vaši občini o meni?

Župan: E, kaj bi jim pravil...

Državni poslanec: Prosim, povejte mi brez ovinkov in čisto odkritosrečno...

Župan: Če že hočejo... Ljudje pravijo: deset let je že poslanec pa ne enkrat še ni minister postal. Da, in potem pravijo; naš poslanec mora biti še bolj neumen, kakor so drugi, ker če se zase nič ne doseže, kaj bo šele za nas!

— Ata, kaj pa je Jud?

— Hm, Jud je človek, ki pravi, da je dvakrat dve pet.

— In kaj je Žid?

— Hm, Žid je pa človek, ki računa, da je dvakrat dve pet, pa tega ne pove.

Reservist: Prosim pokorno, gospod stotnik, za 24 ur dopusta.

Stotnik: Saj ste komaj pred tremi dnevi prišli k vjam. Čemu pa rabite dopust.

Reservist: Javljam pokorno, gospod stotnik, da bi rad svojo ženo presenetil.

Stotnik: S kom pa?

— O ljuba prijateljica, kako me veseli, da te zopet enkrat vidim. Cela večnost je že, kar nisva bile skupaj. Da, šest let je pravkar minilo, kar sva se zadnjič videli. Ti me nisi takoj spoznala?

— O pač, a ne po obrazu, ampak po klobuku.

— O, prijateljica — osem mesecev sem že poročena, a moj mož ti je zaljubljen...

— Glej no! V katero pa?

Na ljudski veselici. Načelnica prve vinarne, ki je precej zapuščena, gleda jezo na drugo vinarno, pri kateri se kar tare občinstva.

Načelnica: Dr... vinarna nam dela silno konkurenco.

Prodajalka: Kaj imajo tam mar bolje vino.

Načelnica: Kaj še! Vino je še slabše. Ampak dame so bolj dekolirane.

— Torej ti si se oženil! Čestitam! Gotovo si jako srečen.

— Res, prav srečen sem!

— Menda si zdaj tudi uvidel, kako bedast si bil takrat, ko si v svojih feljtonih in povestih pisal o skrivnosti ženske duše, o misteriju ženskega značaja in kar je še takih čenč.

— Pardon, prijatelj, tako daleč še nisem. Prav na dno duše tudi še svoji ženi nisem videl. Rada me ima, od srca rada, o tem sem prepričan. Toda kakorvsvaki žene, tako je tudi v moji ženi še nekaj, kar mi je uganjka. Rad bi jo pripravil do tega, da bi mi razodela najkrivnejše misli, ki jih ima o meni. Šele kadar bom izvedel te njene najkrivnejše misli, bom na jasnem, kako mnenje ima o meni.

— To vendar lahko dosežeš!

— Kako?

— Vzemim najlepši in najnovejši klobuk svoje žene in vsedi se nanj, pa boš preklebano hitro izvedel kako mnenje ima tvoja žena o tebi.

Kupujte in zahtevajte edino le

CIRIL in METODOV ČAJ

je najboljši.

Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in kava na debelo v Ljubljani, Račna ulica št. 41.

Ustna voda

KALODONT

Zobna krema

CERESIT

Najzanesljiviši način proti vodnim škodam vseh vrst
IZOLIRNI
Avstr. patent PROSPERIT ZASTOPNIK
Avstr. ceresitna družba o. o. Dunaj, XVIII/4
Marins-Strasse 71. Telefon 22288

Borszeška namizna voda prve vrste!

Zdravilo za anglesko bolezen in slabokrvnost. Neprekosljiva pijača za osveženje in užitek.

Voda je posebno dobra za mešanje z vinom.

Glavni zastopnik za Kranjsko: Franc Schantel, Ljubljana, Frančiškanska ul. Zaloga v »I. ljubljanskem javnem skladišču, Krisper-Tomažič, družba z o. z.«

Kaj naj kupim svojemu možu?

Najpraktičnejše darilo za vsakega kadilca je 1000 stročnic

„ABADIE“

v 40 cm visoki lesen kadilni omariol.

Kadilec ima s tem stalen mičen del pohištva za kadilno ali pisalno mizo brez posebnih izdatkov. — Dobiva se po vseh trafikah.

Za vinopivce

za mešanje s trdnim sokom!

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna alkalna kislina

neutrallizira vinsko kislico

prijetno rezočega okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

okusa. Ne barva vina.

Točilnica kave in čaja

zaloga žganja in izdelovanje likerjev v večjem prometnem mestu Štajerske, najboljši zaslužek sedanosti, se zaradi preselitve z zalogo in inventarjem vred do srednje marca 1912 odda. Trajno mesto za spretno trgovca. Kapitala je treba K 12.000. — Ponudbe pod A. 100 Post na upr. »Slov. Narod.«

Bogata zaloga najfinejših rokavic pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfiniši kakovosti

OTILIJA BRAČKO
Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Matihonovi hiši.

V restavraciji „pri levu“

Mar. Terezije cesta 16 4352

na praznik sv. Štefana šramel-koncert

Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost. Za mnogobrojni obisk se priporoča.

Stalno službo oskrbnika

sprejme 35 letni samski oskrbnik, 4353

domaćin, strokovnjak v modernem kmetijstvu in gozdarstvu, vseskozi pošten in zanesljiv. — Dokazi izrednih praktičnih uspehov, inborna izpričevala in priporočila na razpolago. Prevzame cennito, kakor tudi nadzorstva in dobičkonosne uredbe gospodarstev pasivnih graščin.

Cenji, ponudbe pod: »Oskrbnik-strokovnjak 1912« na upravnitvo »Slov. Narod.«

V nedeljo, dne 24. t. m. je trgovina celi dan odprta.

Angličko skladišče oblek, O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Pooblastila občinske volitve

po sestavi izvrševalnega odbora nar. napredne stranke

se dobe

v Narodni knjigarni v Ljubljani.

Cena za 100 komadov 4 K.

Zeleznoto kina-vino

lekarstva

PICCOLIJA

v LJUBLJANI, Dunajska cesta, obsega navedeno množino železa v nasprotju z drugimi železnatimi kina-vini, ki obsegajo samo toliko železa kakor navadna namizna vina in nimajo torej nobene zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemijskih analiz in tudi ona, ki se je izvršila po odredbi c. kr. ministrstva notranjih zadev. Zeleznoto vino lekarstva Piccolija jači slabokrvne, nervozne, vseh boleznih oslabele osebe, slabe in bolezo izjedajoče otroke.

Steklenica s 1, 2 K, 3 steklenice K 6.00. Voznina in zavojnina prosta.

Dobro rodbinsko kavo

Za predpusne veselice se priporoča godba na lok

v Zagorju ob Savi, katera se dobi od 6 mož naprej po jako nizki ceni. 4355

Konceptni uradnik

z dolgoletno notarsko in odvetniško prakso izvežban v vseh spornih, izvenspornih, eksekucijskih in zemeljskih zadevah **zelo sprejemljivo mesto.** Vstopi tudi got. solitator Pojasnila daje upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Kanarčki

pristni harcarji (Edelroller) izvršni pevci, se pošiljajo po povzetju franco po 8, 10, 12, 15 K. Zlahne samice 2—3 K. 13 samice izpitale 168 mladčev.

Val. Kobav, Skofja Loka.

Solčno stanovanje

na Dunajski cesti 69 v I nadstropju, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, jedilne in podstrešne shrambe, shrambe v kleti ter dela vrta,

se odda takoj ali za februarjev termin.

Najemnina 520 K z vodarino in drugimi pristojbinami vred. **Ravno tam se takoj odda**

mehlovana mesečna soba

s posebnim vhodom, ena ali dve postelji; mesečno 20 kron. 4207

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Poljanska cesta št. 6, pritličje 2 minuti od tržnega prostora (preje Gosposka ulica št. 6), priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

privatno trgovsko in gostilniško osebo izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestne in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. 4319

Pri vsajših vprašanjih se prosí znanaka za odgovor.

OSTRŽNÍ BANKA PIAZZA del

českých spořitel. Podružnica V TRSTU PONTEROSSO 3

Ovrednotje banka českých hranic.

VLOGE NA KRAJIZICE PREMIJSKE VLOGE

4 1/4 % 4 5/8 %

VLOGE V TEKOCEM RAČUNU in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.

BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.

Oddelček za vadije in kavolje.

Umetni in trg. vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16 1642 izvršuje

šopke, vence in bukete

za razne prilike. Bole umetniško okusno in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, raznovrstne sadike cvetic in zelenjavo.

Naredila na deželo hitro in vestno.

Pej voštja, ma so vóni! Godba za koncerte

in razne ples, od Božiča do konca prazništva, od seksteta do popolnega orkestra. Tudi šrameljski kvartet z vlogami, poštanim rogom, priporoča:

Avugust Zornič 4266

konces. godba v Ljubljani, ulica Stare pravde št. 3.

Izdelane postelje

iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10.—, K 12.—, K 15.— in K 18.—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13.—, K 15.—, K 18.—, K 21.—, Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3.—, K 3.50 in K 4.—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4.50 in K 5.50. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri, 3 delni modroci iz dlake za 1 posteljo K 27.—, boljši K 33.—. Pošilja se poštne prosto po povzetju od K 10.— naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštinih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 913

pri Piznju na Čoškem. 3586

Gramofoni — avtomati

iz prve roke se dobe le v

ateljeju za gramofone :: A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Velika tvorniška zaloga.

Gramofon za gostilničarje z magnetnim vmetom, popolnoma sam delujoč, začne injenja sam K 80.—. Enoletno pismono jamstvo. Pišite po cenik. Igle K 1.50 za 1000 Velika zaloga gramofonskih plošč. Pazite natančno na naslov.

Dijakom in dijakinjam popust!

Modna trgovina O. Jezeršek

na Mestnem trgu priporoča

svojo veliko izbiro damskih čepic, perila, zavrtnic, pletenin, rokavic, predpas-

nikov, kozuhovine itd. po znano nizkih cenah.

Kupujte v slovenski trgovini!

Ravnokar je izšel Legvartov Koledar za kmetovalca za leto 1912

z izvrstno in koristno vsebino, vezan v usnj. platno.

Cena koledarja je K 1.60, s pošto K 1.80 in se naj blagovoli denar naprej poslati.

Pri 10 iztisih se da l za nameček.

Dohl se pri

Jv. Bonaču v Ljubljani nasproti glavne pošte.

priredi že mali dodatek „pravega : Francka :“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti je našel pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Prodajalka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom.

Služba trajna. Ponudbe pod 4297

„Trgovina“ na upravn. »Sl. Naroda«

Ceno se proda dober pes-čuvaj

mlad, rjav ter velike rasti. Poizve se v kantini na Kodelovem (Grubarjev kanal).

Prodajam od 10 hl naprej vsakovrstno ceno in drago

novovo

starino letnik 1908 1909 1910

silovsko staro in novo, drožno žganje po 5 l in več vse lastni pridelki. Za bolnike, starčke, žene v posteljah imam tudi posebna vina in jih dajem od 56 litrov naprej, onemu, ki pošlje svoj sodeček. — Ivan Malus, posestnik na Bizeljskem. 339.

Jedilni krompir

belomesnat, v rumenih oblicah 10.000 kg K 660.—. Jedilni krompir, rožnik 10.000 kg K 730.—. Jedilni krompir, modri rožnik 10.000 kg K 620.—. **Debele zelene glave,** bele 10.000 kg K 700.— oziroma po vsakokratnih najnižjih dnevnih cenah iz našega ogrskega nakladališča, naloženo a la rinfusa ali v vrečah, ki jih računamo po lastni ceni. Poleg tega dobavljamo česen čebulo in semensko čebulico najfinjši delikatesni med in papirko, za katere pridelke na željo radi postrežemo s specialnimi ponudbami. Ker krompir in zelje dobavljamo z različnih postaj si pridržujemo, da stavimo ponudbo franco do- ločitvena postaja. Dobavljamo samo izbran krompir. Pogoji: Pol denarja naprej, ostanek po povzetju. Prva segedinska kmetijska zadruga, Szegediner Landw. Gen. Szegeda Ogrsko.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami

Ilustrovani Tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane 4 četrt letno le 1.80 K.

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: **Ilustrovani tednik, Ljubljana.** 763

Martin Klemenčič

na Vrhniki št. 112

priporoča svojo veliko zalogo raznega

pohištva

in razne omare, kostno, postelje, mize, stole, modrece, popolne

oprave iz trdega in mehkega lesa. Prevzemajo se tudi vsakovrstna naročila ter se izvršujejo točno in solidno. Cene nizke! 4139

Superfosfati

mineralni in živalski, najbolj preizkušeni, najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fosforjevo kislino za vse vrste zemlje

Vsebinske stroge zadržane. Najzanesljivejši in najhitrejši oživljenje krmskih nasadov, doseženje velikih donosov fosforovih soli polne krme.

Superfosfat

povzroča pri žitu in sočivju najpopolnejšo tvoritev zrn in požlahtnenje sadu, tako tudi pri krompirju, repi itd.

dalje amonjakove, kalijeve in solitrove

superfosfate dobavljajo 4323

vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva

Centralna pisarna: Praga, Příkopy 17.

Prodajalka

mešane stroke želi spremeniti službo.

Ponudbe pod „spremena“ na uprav. »Slov. Naroda«.

4329

Išče se zanesljiv in izvežban

dacar

naslov pove uprav. »Slov. Naroda« 4287

Učenca

poštenih staršev, ki ima veselje do trgovine sprejme Rudolf Dergan 4321

trgovina meš. blaga, Ribnica na Pohorju, Štajersko.

Sprejme se takoj ali s 15. januar. prodajalka meš. stroke

(starejša moč) 4320

za vodstvo podružnice.

Prednost imajo, katere lahko položijo kavicjo. **Senica & Pilihi, Šoštanj, Štajersko.**

Lepo stanovanje

s 4, eventualno 3 sobami

se odda s 1. februarjem, Slovenski trg 8 (trg pred sodnijo) — Več pri hišniku. 4331

Seno in krompir

se kupi.

Ponudbe pod „Na zdar“ Trst, glavna pošte; poste restante. 4212

Hiša z gostilno

v eni najbolj živahnih ulic v Ljubljani s hlevom in šupo, gostilniškim in vrtnom za zelenjavo; pod hišo je 20 m dolga in do 4 m visoka klet; pripravna je tudi za vsako drugo obrt, je 16 let še davka prosta **se radi boleznimi prod.**

Poizve se: **Prisojna ulica št. 5.**

eventuelno s stanovanjem pripraven za trgovino ali obrt, na Kongresnem trgu št. 13

se odda v najem takoj ali za februar 1912.

Natančnejša pojasnila daje upravnitvo »Slov. Naroda«.

2501

Bukova drva

cela, popolnoma suha

po 1 m dolga K 11.— za meter in

po 24 col K 7.— za meter se dobijo pri 4330

JOS. LORENZI, LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 44. Telefon št. 153.

Zahtevajte

zastonj in poštne prosto moj bogato ilustrovani glavni katalog z ca. 4000 slikami ur, zlatih, srebrnih predmetov, godbenih potrebščin, jeklenih in usnjatih predmetov, potrebščin za kadičce, manufakturnega blaga, gospodarskih potrebščin, orožja itd.

Prva tovarna ur

JAN KONRAD, c. kr. dvorni dobavitelj

Most, št. 1143, Češko.

Prava švicarska niklasta remontoarka na sidro, sistema Roskopf pat. 5 K, 3 kom. 14 K.

Registrirna »Adler-Roskopf«, niklasta remontoarka na sidro K 7. Vredna srebrna remontoarka, odprta K 8.40. Niklasta riziko!

Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Pozor! Pozor!

Slavnemu občinstvu javim, da bodem
na sv. Štefana dan preselil gostilno
v svojo lastno hišo na Dolenjski cesti,

kjer bodem postrelal s svežimi klobasami in s pristnim salonskim
cvičkom iz Gadove peči. — Salonska godba.
Začetek ob 3. popoldne. 4339 Začetek ob 3. popoldne.

K obilni udeležbi vabi
Joško Jebačin.

Kolodvorska restavracija Jos. Schrey.

Na Štefanov dan, 26. decembra

koncert Slovenske Filharmonije

Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina 60 vinarjev.

Točila se bodo tale vina: cviček-sromeljan, silvanec (Edelhof), kraški teran
(Tomaj) in kot novost šilher (Stainz).

Za mnogobrojen obisk se priporoča Jos. Schrey, restavrater.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni

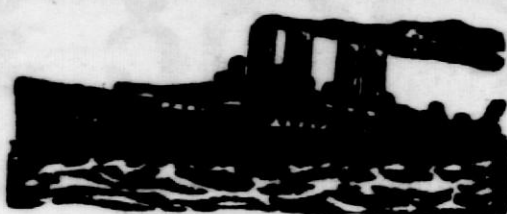
v Prešernovi ulici št. 7.

Namesto za K 106 — za K 56 —

dobavljam franko na vsako
postajo za reklamo nove vrste
šivalne stroje „Singer“
ki se gonijo z nogo z eleg.
omario in 10 letno garancijo.
Odpošljem ko dobim 15 K zadatja, ostanek
po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev po
cenah na debelo.

A. Weissberg, Dunaj U. Untere Donaustrasse 73/III.
Svoboda in kraljeva konstitucija. — Čisti gnilo in truhlo

V Ameriko in Kanado

prilpava, cena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Pannonia iz Trsta, dne 12. januarja 1912.
Caronia iz Reke, dne 1. februarja 1912.
Franconia iz Reke, dne 14. februarja 1912.

iz Liverpoola: 274
Največji in najlepši parnik sveta.
Lusitania, 27. januarja, 17. februarja,
9. marca 1912.
Mauretania, 30. decembra 1911 20. ja-
nuarja, 2. marca, 23. marca 1912.

Pojasnila in vozne liste pri
Andr. Odleset
v Ljubljani, Slovenska ulica št. 26,
poleg cerkve Srca Jezusovega.
Vozna cena Trst-New York III. razred K 160
za odraslo osebo z davkom vred in 90 K
za otroka pod 12 leti z davkom vred.

CHRISTOF

Jedilno in namizno orodje
Priznane najhujše potrebe.

Najlepše oblike. Kompletne
pravljenе kasete za namiz-
no orodje, sklode, posode
za omake, kavni in čajni
servisi, namizni nastavlji,
umetnine.

Edino nadomestilo za pravo srebro.
Specialni predmeti za hotele, restav-
racije in kavarne ter za pensije, me-
nate i. t. d.

C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie
Dunaj I., Operaring št. 5.
(Neinrichshof).

Ilustrovani cenovnik zastoj.
Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po-
leg stoječo tvorniško znamko in polno ime

CHRISTOFLE 3961

Razglas

o dopolnilnih volitvah za trgovsko in obrtniško
zbornico v Ljubljani.

Z razglasom c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 16. oktobra 1911,
št. 27.049 (uradni list časopisa „Laibacher Zeitung“ št. 241 ex 1911) so
se odredile dopolnilne volitve za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani.

31. decembra 1911 izstopi naslednjih dvanajst članov trgovske in obrtniške
zbornice in sicer:
iz trgovskega odseka:
iz 1. kategorije: nihče; iz 2. kategorije: Urban Horvat, Viktor Rohrmann
in Feliks Urban; iz 3. kategorije: Franc Zorec, Fran Šubelj in Pavel Velkavrh;
iz obrtnega odseka:
iz 1. kategorije: Andrej Gassner; iz 2. kategorije: Vinko Majdič, Ivan
Rakovec, Ivan Schrey in Filip Supančič; iz 3. kategorije: Josip Globelnik; iz
4. kategorije: nihče.

Po § 8 zakona z dne 29. junija 1868, drž. zak. št. 85, oziroma po § 7
volilnega reda z dne 23. oktobra 1905, dež. zak., št. 13, postavljena c. kr.
volilna komisija naznanja, da bodo po § 8 volilnega reda sestavljeni

volilski imeniki od 21. decembra 1911 do vštete 3. januarja 1912

javno razpoloženi in sicer v Ljubljani pri mestnem magistratu, na deželi pa
pri c. kr. davčnih uradih. Pri teh uradih je tudi volilni red na vpogled.

Volilski imeniki so po trgovinskem odseku in po obrtnem odseku in v
teh po posameznih volilnih kategorijah urejeni in obsegajo volilne upravičene
dotičnega davčnega okraja, oziroma mestne občine Ljubljana.

Volilci, ki imajo volilno pravico v več volilnih kategorijah, so vpisani v
volilnem imeniku one kategorije, v kateri plačujejo višji davek. V zmislu § 4
volilnega reda jim je na voljo, do 3. januarja 1912 pri c. kr. volilni komisiji
podati izjavo, da hočejo biti uvrščeni v kako drugo pristojno jim volilno
kategorijo.

Ugovori zoper volilske imenike (tudi poprave naslovov) se morejo med
časom, ko so imeniki javno razpoloženi, ustmeno ali pismeno vložiti pri pod-
pisani c. kr. volilni komisiji. Ugovorom je priložiti utemeljujoča jih dokazila.

Posebno se opozarja, da je v prid javnih trgovskih družb, upravičenih
za volitev, da dajo namesto v imenikih vsled nedostatka drugih podatkov
morda označene firme vpisati po § 5 volilnega reda za volitev upravičene
javne družabnike, vpisane v trgovinskem registru. Isto velja za družbe z
omejeno zavezo v smislu zakona z dne 6. marca 1906, drž. zak. št. 58
glede za volitev upravičenih poslovdij, vpisanih v trgovinskem registru.

Na ugovore, vložene po 3. januarju 1912, se ne bode oziralo.
O pravočasno vloženi ugovori odloča c. kr. volilna komisija po § 7,
odst. 7 volilnega reda končno veljavno.

Dnevi in ure dopolnilnih volitev in podrobnosti se bodo naznanile po-
zneje, ko se razpošljejo izkaznice in glasovnice.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1911.

C. kr. volilna komisija za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani

Predsednik:

deželne vlade svetnik Kulavics I. r.

4280

Platnine in pavolnine

2883
kupite naravnost pri izdelovalcu najceneje.
Novosti finih flanel in barhentov.
Zgotovljeno perilo. Popolne opreme za
neveste in opreme za hotele, zavode itd.
Vzorci gratis in franko
Tkalnica Bratje Kreicar, Dobruška 305, Češko.

Najfinejše svilnate gumaste specialitete

3 vzorci K 1.—,
6 vzorcev K 1.80,
12 » » » 3.40,
tudi v pisemnih
znamkah. — Po-
učna ilustrovan
brošura gratis in
franko. 2986
Higienska manufakturna
J. Singer, Dunaj I.,
Wiesingerstrasse 8 F

Kdor je siv, izgleda star!

Izborno, zajamčeno, zdravju neškod-
ljivo barvilo za lase in brado je
1. Vitekov „Odoline“, ki barva takoj
in trajno, plavo (blond), rjavo in
črno. 1. karton z navodilom K 4.—
2. Vitekov „Nucin“, dvojnata, cenejša
vrsta. 1. karton K 2.—
3. Vitekov „Nucin“, enostavno bar-
vilo. 1. steklenica K 1.—

Ta barvila so se v
tisočih in tisočih
slučajih izkazala
najboljša. Edino
pravo (vse drugo
zavračajte) iz tvor-
nice kosmet. in diet.
izdelkov tvrdke
Fran Vitek & drug, Praga.
Glavna
zaloga: Drogerija fidrija
Ljubljana, Seienburg, ul. 5, nasproti glav. pošti.

FRANC SOUVAN Sin LJUBLJANA

Velet trgovina z manufak-
turnim blagom.

Čvorniška zaloga sukna.
Največja zaloga preprog.
Popolne opreme za neveste.
Čprave za hotele in stanovanja.

Najnižje cene!
Strogo solidna postrežba!

Narodno podjetje!

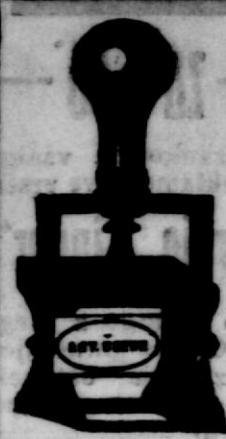
Majhna hiša

vizir. skladišče v mestu ali okolici se kupi.

Blagovoljne ponudbe s pogoji in ceno na
avništvu »SI Naroda« pod »Koledvor«.

Naša Ančka.

Mišna povest v čisti obliki, ki ne sme
manjkati v nobeni knjižnici. Stane samo
80 vin. in se dobiva v vseh večjih knjigarnah.

Stampilije

vseh vrst za urado,
dravstvo, trgovstvo itd.

Anton Cerne

gričar in izdelovalci
hrvatskih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Grafski trambo. 235

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočeno črno dal-
matinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.50

Br. Novakovič, Ljubljana.

Krasna darila
za božič in novo leto.

Raznovrstni najso-
vejši predmeti
kakor prstani,
uhani, brode,
veržice,
obeski, gumbi,
dore za cigar-
ete, igle, ure
itd. itd.

se bode ob tej pri-
liki prodajati po
izredno

znižanih cenah

ter se za res ugoden nakup najtonjeje
priporoča najstarejša domača trgovka ::

236

Lud. Černe
izvalit, trgovec z urami ter
zavrtiščnimi sodniškimi cenit.

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Lepa, koristna Božična darila!

in po že znane najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Sterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.
ter najmodernejše kuhovine.

Oslo-
novljana
L. 1942.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
številka
154.

Brata

EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela »Union«.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

V najem se da lepo obširno posestvo

s tremi hišami, gospodarskimi poslopji v zelo lepem kraju ob hrvaški meji.

Izvrševala se je do sedaj tam gostilniška in trgovska obrt, je zelo pripravno
za prašiče- goveje- in konjerejo, ter najbolj ugodno za kakega inteligentnega
in solidnega trgovca. Najemnina znaša 3000 K letno, ter se naj poš jejo ponudbe na

Posojilnico za Loški potok, Drago, Travo in vse sosedstvo v Travniku pri Rakeku

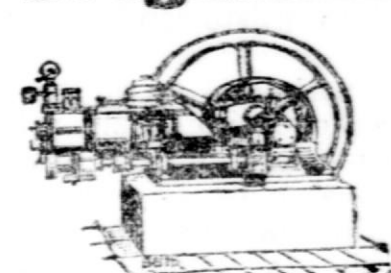
Posestvo se eventualno tudi proda

in to z naplacištem K 10.000—, drugo zamore ostati vključeno.

Langen & Wolf, Dunaj, Laxenburgerstr. 53 n.

Zastopnik: Gabriel Brinšek, Ljubljana, Bleiweisova cesta 16.

Originalni motorji „OTTO“

za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin.

Lokomobile na bencin s streho ali brez nje.

3152 Stroji za obdelovanje lesa.

Popolne opreme žag in mizarstev.

Ledne in hladilne naprave.

Obisk inženirja, proračuni, projekt 526 A. B. Z. brezplačno.

Dr. Eleonora Jenko-Groyer

zdravnica za splošne bolezni in spe-
cialistka za ženske bolezni ordinira:

od 11.—12. dop. in od 3.—4 popoldne.

:: v Uloški, vila „Mir“. ::

Patente
M. GELBHAUS
obl. avt. in zapriseženi po-
sredovalec patentov
na Dunaju VI. Mariahilferst. 37.
vseh dežela izposluje inženir

Dvorski trg št. 3.
Najnižje cene!
Strogo solidna postrežba!

Kurjava!

Suha bukova drva, kvadratni meter v dolžinah po 6, 8 in 12 kron
Mehka drva za podkurjavo po 4 in 8 kron. Razžagana in razce-
pljena bukova in mehka drva na kubični meter ali v vrečah. Tr-
boveljski premog; kosovnik K 1.60, kockovec prani in sejan K 1.50
(50 kg) zadnji najboljši za štedilnike. Briketi 1000 kom. K 14.50, 500 kom
K 7.50. Najboljše bukovo olje za likanje.

Vse prosto na dom postavljeno.

4340

St. & C. Tauzher, Dunajska cesta št. 47. Telefon št. 152.

3818

Herbabinjev podfosforokisti

apneno železnati sirup

Že 42 let zdravniško preizkušen in priporočan prsni sirup. Razkroja slez, blaži kašelj,
pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izborni za tvoritev krvi in kosti.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in
glavno razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“ na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73—75.

(HERBABNYJEV naslednik).

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Pristan samo s spodo-
varstveno znamko.

Prod posredniki se sveti.

Herbabinjeva

aromatiška esenca

Že 43 let svedeno in vrio preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vdrgnenje. Lajša in
odstranja bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine.

Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.